

బుదర్-కాశ్మీరు-కాశీ
 యాత్ర 45 రోజులలో 20-6-68
 తేదీనుండి రూ. 850/- లకి.
 యాత్ర 30 రోజులలో
 15-5-68 నుండి రూ. 225/- లకి
 పూర్తికాగలదు. మీ బిల్కెట్లు వెంటనే
 రిజర్వేషన్ చేసుకోవచ్చును.
అన్నపూర్ణ యాత్రాసంస్థ
 పొగతోట - నెల్లూరు.

జనమార్గము

స్థాపకులు : నెల్లూరు పెంకటామానాయుడు

సంపుటి 40 * సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి * సంచిక 17

చూచి తరించండి
నెల్లూరు శ్రీ శ్రీరామమూర్తి
 26-4-68 శుక్రవారంనుండి
బ్రిడ్జి ఆఫ్ ది
రివర్ కావ్యం
 దాదాపు 20 శంకరాక్షయ అవార్డులు
 పొంది; ప్రపంచవలసద్రవ్యకరతలో
 పోక మైలురాయివంటిది దిశం.

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ పరిస్థితి

గాంధీభవనంలో ఉత్సవ విగ్రహాలు-బ్రహ్మ నందనిలయంలో మూలవిరాట్టు!!

అనంతపుత్తనగం నాయకులు ప్రతిపాదింపగా కాశానిగారు తిరిగి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నికకావడం చూచినవారువాత, ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మ నందరెడ్డిగారిపట్ల అనంతపుత్తనగం వెబ

మా హైదరాబాదు విశేషం

రిలో ప్రధానమైన మార్పు వచ్చిందని చెప్పవచ్చును. అనంతపుత్తనగం నాయకులలో ప్రముఖులైన ఆదివల ఈదిలేరితో సంధాపిస్తూ, తమవల్ల ముఖ్యమంత్రి ప్రవర్తన "దాలా సంకల్పితకరంగా" ఉందన్నారు. నూత్న కార్యవర్గంలోనూ, ప్రదేశ్ ఎన్నికల సమంలోనూ వారికి చెందవలసిని మూడవవంతు స్థానాలు లభిస్తాయనీ, ఇక ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష స్థానానికి, రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ పదవికి తన ఇష్టమైన వారిని ఎవరిని గెల్చయించుకున్నా మారు

అభ్యంతరంలేదనీ అనంతపుత్తనగం బావి ప్రోంది.

కాని ఇప్పటి వరిస్థితినిబట్టి చూస్తే అనంతపుత్తనగం ముఖ్యమంత్రికి దాలానన్నిహిత మవుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. కొంతకాలం తరువాత మంత్రివర్గంలో మార్పులు చేర్పులు వుంటాయనీ, అప్పుడు అనంతపుత్తనగం నాయకులకు స్థానాలు లభిస్తాయనీ భావించుకున్నది.

పిమ్మనా, కాకాగారే తిరిగి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా ఎన్నికకాలం ముఖ్యమంత్రి గెల్చయించడం, ముఖ్యమంత్రి వర్గంలోనే వలపురికి నిరాశను, అనంతపుత్తనగం కలిగింది. ముఖ్యమంత్రికి దాలా నన్నిహతులుగావున్న బి. బి. రాజు గారుకూడా కాకాని గారిని ఇప్పటి వరిస్థితిలో ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష స్థానానికి ఎన్నిక చేయించడం కాంగ్రెస్ కు శ్రేయస్కరకాదనీ, అలాచేస్తే కాంగ్రెస్ లో యువనాయకత్వాన్ని పెంపొందింది, -కొరవ 7 వ పేజీలో

జిల్లారాజకీయాలు-

ఇరువర్గాలకూ నాయకుడు ముఖ్యమంత్రినట!
త్రిశంకుస్వర్గాన్ని సృష్టించుకోవాలని చంద్రశేఖరరెడ్డి-
నాయుడు మినహా అందరితో సర్దుబాటుకావాలని సంజీవరెడ్డి

జిల్లారాజకీయాలు స్పష్టతను వటావంతులుచేసుకొని కాస్త చలనరూపం పొందాలనిచేసి ప్రయత్నం అవ్వడమౌతు కనపించడంవరిపాటి. నెల్లూరులో కడలిక విడిు లేదుకాని, హైదరాబాదులో విదోగునగునలు జరిగినట్లున్నాయి. పూర్వమువాసి అయిన కిష్టవ వర్గానికి ఈ సమావేశాలు, సంఘటింపులు, చర్చలు, తలపోతలు, తలంపులు కొత్తేమికాదు. వీటివల్ల కలగుతున్న చరితం ఏమిలేకపోయినా, ఇలాంటి సమావేశాలు - చర్చలు వీరిరియికా ఒకటిగా వుండడంవరకైనా వువయొగవడుతున్నవని చెప్పకతప్పదు.

ఇప్పుడు జిల్లారాజకీయాల్లో కొత్త నమస్కరణలేవు. జి. వ. చేర్మకా శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి ఒక్కడే కనవడుతున్న పెద్దనమస్క. ఈనమస్క యీనాటిదికాదు; కొత్తదిగాదు. చాలకాలంనుండి నానుతున్నది; క్రిందమీదవడుతున్నది. అనలులోతుగా వరిశీలిస్తే పట్టుకొని పూగులాడడం తప్ప, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి నమస్క తెలిసి నమస్కేమికాదు. తేలిపోయిన సమస్యను వట్టుకొని ఇప్పుడుగుంజుకుంటున్నారేమోననిపిస్తుంది. ఈ తప్పగుంజుకునేవాళ్లలో ఏమిలేదేమోననీ; వారికి అలాంటి అభిప్రాయం కలిగించడంలోనే వున్నదేమోననిపిస్తుంది. దీన్ని ఆలోచిలో తేల్చుకోడం మంచిదని అవర్గంలోనవారు అవ్వడమౌతు అనుకుంటుంటారు; వ్యక్తిగతంగా ఆలోచిస్తుంటారు; సమష్టిగా చర్చించుకున్నదిలేదు; ఒక గెల్చయికి వచ్చిందిలేదు. వీళ్ళమూగసైగలు, దాగుడు మూతలు చూస్తుంటే నాటివీవాడికి అనిపిస్తుంటుంది - కాముగా దూరం చేసుకోవడం వీరికి యిష్టంలేదు; కాసుగా పోయానంపించుకోవడం అయినకు యిష్టంలేదు. దీంతో యిద్దరూ దాగుడుమూతలాగుకుంటున్నారు; ఒకరినొకరు మోసంచేసుకుంటున్నారు.

కష్టవర్గంలో చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి స్థానం విశిష్టమైనది, వున్నతమైనది. ఆ కర్గాకి అయిన జీవగర్. అయినలో శక్తి వుండివుంటే, సమర్థతవుండివుంటే, దాక చర్యంవుండివుంటే, అవర్గాకి ఎదురులేని నాయకత్వం వారిది. జిల్లాలో, రాజదారిలోకూడా ఒకరు అయిన మీద అధారపడవలసిందేగాని, ఒకరిమీద అధాపడవలసిందేగాని, ఒకరిమీద అధాపడవలసిన అవసరం వుండివుండేదికాదు. అందుకు జిల్లామంత్రిగారింకూడా తన గుప్పిటిలో పెట్టుకొని వుండవచ్చు. అంతటి పూవులో, అంతటి అనభూమైన వాతావరణంలో ఒక్క పారి ఏడుగు పొటుగా ప్రకాశించినవాడు. అకస్మికంగా రాష్ట్రరాజకీయాకాశంలో తళుక్కుమన్న

వాడు. ఆ లోవం, బలహీనత అయిన న్యరావంలోనే వుండోపిమ్మో, అస్తాదాన్ని-నిల్చుకోలేకపోయాడు. ఎనికారణాలు

'నాయుడు మినహా' అంటున్నారు జంటనాయకులు-మరి ఏరేమంటారో? చెప్పినా, ఎందరిమీద ఆరోపణలుచేసినా, ఎంత సమర్థించుకున్నా అనుచరత్వంతప్ప, నాయకత్వపు సొత్తు తనదికాదనిపించుకున్నాడు. దానికి ఒకరిని గిందిదిలాశం లేదు, ఒకరిమీద అయినవడి ప్రయోజనంలేదు. రాజకీయాలలో నిల్చుకోగలిగితేనే, భద్రవరచుకోగలిగితేనే నాయకత్వం కాని; ఇంకొకరు కా పాడేది కాదు. ఈనాడు జిల్లాలో అయినస్థితి న్యయం

కృతమేకాని, అన్యకృతంకాదు. ఇది నా గిశీకాఖిపాయం.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారిలో ఎప్పుడు మార్పువచ్చిందో, ఏడుకువచ్చిందో వెనుకకుపోయి అరాకిస్తే అధారాలు దొరకక పోవుగా, అది అనవసరం కాని అండులోకూడా అయిన హంవాగా వ్యవహరించలేదనే అపిస్తుంది. కాను తన వర్గంలోనే వుండవలసుంటే, తనవర్గంవారితో చిరేవాలు వచ్చినపుడు నిష్కవటంగా గిశీకమాటంగా వారితోవచ్చింది వరిష్కరింపుకోవలసింది. ఆ ప్రయత్నం విఫలమైనప్పుడు న్యస్తంగాచెప్పి చిరేదింది దూరం కావలసింది. అది చేయలేదు, ఇదీచేయలేదు. ప్రగా, అంతరంగంగా ఒకరకంగా, బహిరంగంగా ఇంకోఒకంగావ్యవహరించి-అది బయటపడేంతవరకు అవకాలం దాది పెట్టి; అనుమానాలకు అవవాకుంటు చిమర్చుకు అస్సారం కల్పించుకొన్నాడు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి. ఈ అవసరం అయినను ఎందుకు కలిగిందో, ఈ వక్రవృత్తాన్ని అయినఎందుకుఅనుసరించవలసివచ్చిందో, ఈ దుర్గతి అయినకెందుకువచ్చిందో అర్థం కాదు. ఈనాటికి అవ్యంభ్యదోరణి వారు వీడకపోవడం అశ్చర్యమే కల్పిస్తున్నది. కష్టవర్గంలో కూడా వువవర్గా -కొరవ 7 వ పేజీలో

వెంకటగిరి కళాశాల సహాయకర్త 28 తేదీ సాయంత్రం నెల్లూరు బస్టాండులో నృత్యనాటకం ఇవ్వబోతున్న బుమారి నిర్మల. బాట్లం కూడండి; కళాశాల ప్రకటనమార్పు యధాశక్తి ఆసీర్చుచుంది.

★★ తగ్గింపు ధరలు ★★

22-4-68 మొదలు

కంచి-అరణి-కుంభకోణం-ధర్మవరం పట్టుచీరెలకు

నూటికి 10 రూ. తక్కువ.

బెనారస్ చీరెలకు 15% తక్కువ

నూలు-జరి చీరెలమీద 3% తక్కువ

పెంచి తగ్గించడంకాదు.

పట్టుధరలు తగ్గినందువలన

యిదివరకటి ఫిక్సెడు ధరలమీద

వాస్తవమైన తగ్గింపు.

రాయవరపు శంకరయ్య & సన్సు

ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు.

ఫోన్ : 188.

ప్రకటన

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా యావన్ముండ్లి తెలుగు వడ మేమనగా:- ఈ క్రింద తెలిపిన పేర్లు గలవారు, ఈ రోజు వరకు, వారి స్వంత అస్తిపాస్తులను దానిని, యితర విధముగా గానీ, ఏలాంటి అవకాశముగానీ, అదుమానములుగానీ చేయలేదు. వారి దగ్గరనుండు వులు (మన్నే పల్లి మారుతరావు మొదల) కొందరు వారిపేరుమీదుగాను, ఈ క్రింది వారి పేరుమీదుగాను కొన్ని అప్పులు, అదుమానములు బొయ్యిలు అస్తిపాస్తుల మీద చేయుచున్నారని తెలిసిపొందిన తెలుగు వడమైనది. అట్లు ఎవరైనా చేసియుండినను తదుపరిచేసినను దానికి ఈ క్రింది వారు ఏలాంటి బాధ్యులుగానీ తెలుపదమైనది. మన్నేపల్లి కృష్ణమూర్తి. మన్నేపల్లి సుందరమ్మ. మన్నేపల్లి వెంకటనారాయణరావు. 6-4-1988.

కనిగిరి డి. ము. కోర్టులో
నూటిపేడు కోర్టు వసుల్

O. S. 46 of 67. E. P. 26 of 67. కామల నారాయణ -వాది. బోయిళ్ళ మూలకొండయ్య -వ్యతివాది.

(1) కనిగిరి తాలూకా, బల్లిపల్లె గ్రామంలో నె. 1 రు పట్టా నర్సె నె. 347/2, య 4-01 తెలుగు మొలపవాది తోటలోని వృక్షచంపులు. 1-వవంపు:- య 0-60 ట్లు [కూ] బోయిళ్ళ చంగలయ్య పురవ్ కం డెయ్య భూమి [ద] 2-వ వృక్షి [వ-పు] వాగు. 2-వవంపు:- య 0-25 ట్లు [కూ] బీడెళ్ళ రంగయ్యభూమి [ద] బోయిళ్ళ కం డెయ్య పురవ్ చంగలయ్య భూమి, నీళ్ళ కాంచ [వ-పు] 1-వ వంపు. 3-వవంపు:- బావిముందడి బీళ్ళ య 0-15 ట్లు [కూ] నీళ్ళ కాళ్ళ [ద] వరికపోగు రామయ్య భూమి [వ] బోయిళ్ళ కం డెయ్య వరవ్ చంగలయ్యభూమి [పు] బావివారి. కల్లు:- వంపులు 33. య 1-00 ట్లు లేక 0. 40 హెక్టార్లు తోటభూమి, పై వృక్షచంపు లకు పాదలయ్య పై నెంబరు తోటలోని మొలపవాది వారి వస్తులు కాళ్ళు, కపిర మొత్తసామానులు, వృక్షములు నమిష్టన 1/2 వ లాగం పాళ్ళున్నా.

(2) డిటా గ్రామంలో నర్సె నె. 347/1, య 0-17 ట్లు 1/2-వ లాగంకు హద్దులు:- [కూ] వంకర [వ] బోయిళ్ళ చంగలయ్య వరవ్ కం డెయ్యభూమి [పు] వాగు. యా లోని య 0-17 ట్లు 1/2 నమిష్టన 1/2 లాగం య 0-4 1/2 ట్లు లేక 0-02 హెక్టార్లు. పై 1-2 బలములు 30-3-59 తేది బీ డెళ్ళ రంగయ్య కు రూ. 800/- లకు చూపుదా యకం రిజిష్టరు దస్తావేజు కాలాట బాకీ వున్నది. నడరు చూపుడు అయకం బాకీ లోబడి 1-2 అయిదుములు వ శేలాటు రూ. 180/- లు.

(3) డిటా గ్రామంలో నెం. 111 రు పట్టా, నర్సె నెం. 202/1 రు గంగపాటి చేసుకు పట్టులు:- [కూ] పోలంరెడ్డి రిన బీరయ్య, పైదాల బయ్యన్నవరైలాలు [ద] పైదాల బయ్యన్న [వ] వాగు [పు] పెద్ద వంక. యా లోని య 3-31 ట్లు, 1-33 హెక్టార్లు. రూ. 150/- లు.

(4) డిటా గ్రామంలో నర్సె 408/2 నెంబరు అమ్మలవారి చేసు య 1-80 ట్లు [కూ] కోడు దిన్నె రెడ్డిచేతి [ద] పాల కొల్లు పెడచంగలయ్య వరైలాలుచేసి [వ] పేట గూడనాపాటిచేసి [పు] బోయిళ్ళ మూగెయ్య పురవ్ చంగలయ్య చేసు. యా లోని అమ్మలవారిచేసు య 1-80 ట్లు లేక 0. 72 హెక్టార్లున్నా రూ. 75/- లు. 12-6-88 తేదిన వగలు 11 గంటల పై కోర్టువారియెదుట యాలము కాటకును. కావలసినవారు వద్ది పాడుకోవచ్చును. -వి. శ్రీనివాసరావు-వాదివకీలు.

జిమ్మారెవు

శ్రీ కీలక వైఖ్య బహుళ చతుర్థ శుక్రవారం 26-4-1988

దురాగ్రహం

వదితమైన నత్యాగ్రహం ప్రతివజ్రుల చేతిలోవడి గొరవాన్ని, ప్రకావాన్ని పూర్తిగా కోల్పోయింది. నత్యాగ్రహం అంటే యానాడు గడ్డివరకకుండే బిలవ కూడా లేకుండాచేసివేశారు. నత్యాగ్రహం దురాగ్రహం గా మార్చివేయబడింది. బాపూ జీ నాయకత్వన, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో పాల్గొన్నవారు, వజ్రుల మైన అరోజులను చూచినవారు; ఈ అనంతపుష్ప ఆశ్రమ దుర్బలనత్యాగ్రహం అనుచూచి గుండె నీరుచేసుకోకవచ్చును. ఒక దివ్యాత్మంగా, మంత్రశక్తిగా వెలుగొందిన ఆ స్వాతంత్ర్యోద్యమ ప్రక్రియ, అవిభంగా నగుబాటపాలు గా వించబడడం వేరాన్ని కల్పించేవిషయమే.

ప్రతివజ్రులకొన్నిచేరి కదలో నత్యాగ్రహం పేరుతో శాసనదిక్కారాన్ని ప్రారంభించాయి. పార్లమెంటు సభ్యులు, మంత్రులు వగైరాలంతా నిషేధాత్మక దిక్కురింది అరెస్టయ్యారు. కదలోని ఒక కేంద్రంలో ప్రారంభించిన యీ పుద్గమాన్ని దేశం అంతటికీ వ్యాపింపజేస్తారట. ఇలాంటి అవసరమే అనుదితమూర్తలద్వారా ప్రజానురంజకతను సంపాదించుకొని, రాజకీయ లాటాలను పొందాలటనే రాజకీయపార్టీలకు ఇలాంటి సమన్య ఎవ్వరూ ఏదోఒకటి దొరుకుతూనే వుంటుంది; వారికి మనకూ కాలక్షేపం జరుగుతూనే వుంటుంది; దేశానిమాత్రం తెలియని అవకారం దోహదం జరిగి పోతూనే వుంటుంది!

కద విషయంలో వ్యభక్త్యం తనవైఖరిని ఏనాడో స్పష్టంగా చెప్పివేసింది. పార్లమెంటూ ప్రభుత్వ కర్తవ్యాన్ని అమోదించింది. దేశంలోని ఖానపద్దులు, అనుభవ వివేకాలైన నాయకులంతా ప్రభుత్వ విధానాన్నే సమర్థించారు. ప్రజలూ బీరందరితో ఏకీభవించారు. అంత జరిగి పోయినతర్వాత, ఈనాడు నత్యాగ్రహం పేరుతో పుద్గమాన్ని నడవడం ఆరంభం లేబిషయం. ఈ పేరుతో విరాగేసరులుగా వ్యభక్త్యుద్ధిలో వడదామనుకుంటే తప్ప, దీనివల్ల ప్రయోజనంలేదు. విదేశ శ్రేయస్సుర్యప్రస్థా కాము నత్యాగ్రహం చేస్తున్నామని మీరు వ్యభక్త్యుద్ధుకుంటున్నారో, ఆ దేశానికి మీరు తీరని దోహదం చేస్తున్నారు. బాధ్యతగల నాయకులు, బాధ్యతగల పార్టీలు దేశం నేడున్న స్థితిలో, మరింత గందరగోళం కల్పించుటకు వ్యభక్త్యుద్ధులను. కద నత్యాగ్రహంలో అరెస్టయిన సోషలిస్టు-వ్యభక్త సోషలిస్టు నాయకులు, పార్లమెంటు చర్చులద్వారా, విమర్శలద్వారా కొంతకంటే వ్యభక్త అభిమానానికి పాత్యులైనవారు. అటువంటివారు ఈ విధంగా దీనికి మాటికి అల్లరిదిల్లరగా వ్యవహరించడంవల్ల అభిమానాన్ని, గొరవాన్ని కోల్పోతున్నారని చెప్పవలసివేసింది.

కద విషయంలో అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం తీర్పుకు కట్టుబడివుండగలమని దేశవ్యభక్తవజ్రం వ్యభక్త్యం మూట యిద్దింది. తీర్పు వద్దినతర్వాత, అది మనకు అనుకూలంబాదు కాబట్టి తిరస్కరించమనడం న్యాయమూకాదు, నాగరీకమూకాదు. దీనివల్ల ప్రతిష్ట కోల్పో

యేది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంకాదు; దేశము, దేశప్రజలు. ఇప్పుడు యీ విషయంలో మాటకప్పిపోతే, ఇక మీషయంలోనూ ప్రపంచం మనలను విశ్వసించదు, బిలు వివ్వదు. దీనివల్ల భవిష్యత్తులో అన్ని విధాల మనం సప్తపోకవచ్చును. ఎంత ప్రతివజ్రంవారైనా, ఎంత కరడుకట్టిన కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకలైనా, ఈ మూతం బిజ్జతను, పుదితజ్జతను ప్రదర్శించలేక పోతే ఎట్లా? తీర్పువద్దినతర్వాత నత్యాగ్రహం చేయడంకంటే; ముందే-అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానానికి పోకముందే-దాని వ్యతిరేకంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించుట ఎంతబాగుండే? తప్పగానీ, అప్పుగానీ; లాభంకానీ, నష్టంకానీ; ఇష్టంవందనీ, లేకపోనీ న్యాయస్థానం తీర్పును గౌరవించడం మనల్ని మనం గౌరవించుకోవడమేనని బావింపగల్గడమే దూరదృష్టి అవుతుంది.

మనది ప్రజాస్వామికదేశం. వద్దినరంకుత వాదమైన కమ్యూనిస్టులకూడా ప్రజాస్వామ్యజనం చేయడే పుట్టగతులు లేవనుకునేదేశం. ప్రతివజ్రులవారు ఎంత ప్రజావశిష్టులో, పాలక పార్టీవారు అంతటి ప్రజావశిష్టులే. దానికి తిరుగు లేదు. అధికనంబ్యాకుల నిర్ణయాన్ని అమోదించడం వ్యభక్త్యుద్ధు ప్రధాన లక్షణం. ప్రజాస్వామ్యార్థికోరుతూ-వ్యభక్త్యుద్ధు సూత్రాలను కాలదన్నడం విచారితమే అవుతుంది. అది అచరణలో నిరంకుశభారతే అవుతుంది. ఈ విచారితవైఖరి, నిరంకుశ భారతీ మనదేశంలో ఇటీవల ఎక్కువై పోతున్నది. విస్తృతవిప్రుందే వేదం అన్నట్లు, తమనూకే వ్యభక్తమూ అనే వితండభారతీ మీలో శృతిమించుతున్నది. ఇది ప్రజాస్వామ్య మనుగడలే ప్రమాదకరం. పాలక పార్టీ ప్రతివజ్రులచేప్పే మందిని స్వీకరించడం; ప్రతివజ్రులు వినమన్నవైనా కప్పాడికంగా వర్తిలింది. నిర్భాతాత్మకంగా విమర్శించడం; అధికనంబ్యాకుల అమోదంతో కర్తవ్యం జరిగిపోయినతర్వాత అందరూ దానిని గౌరవించడం జరగకుంటే విపార్టీ అధికారానికివచ్చినా, వరిపాలన సాగడం దృఢమే అవుతుంది. దేశ శ్రేయస్సు, ప్రజాశ్రేయస్సు అందరి లక్ష్యమైనపుడు, వారి వారి వైఖరులు కార్యకలాపాలు తదనగుణంగా వుండడం సమంజసం. కాని మనదేశంలో అలాంటి అరోగ్యకరమైన వాతావరణం లేదు. ప్రజలమీద విశ్వాసంవుంటే, ఎన్నికలవట్ట దిక్కుతుద్ధుంటే, విపార్టీయైనా వాటిని సాధనంగా చేసుకోవడం, ఆ తీర్పుకు తలపందడం కర్తవ్యం. ప్రతివజ్రులభారతీ ఈ విధంగానే బాధ్యతాహీనంగా కొనసాగితే, నివారణకు ఏదైనా పరిష్కారమార్గం అలోచించడం అవసరం.

దేశ గౌరవందృష్ట్యా కద నత్యాగ్రహం విరమించుకోవడం ముందరి అయా పార్టీలకు బిజ్జప్తిచేస్తున్నాము.

ఈ వారం విశేషాలు

బిల్లిలోని వైరా రా య బార కార్యాలయంనుండి కేరళ రాష్ట్రంలోని కలికట్ పొరుడికి యిటీవల వాలుగుదపాలుగా 100-500 రూపాయల మొత్తాలు మని యార్జర్లవారంలో వచ్చాయుట. సాజుకు మంత్రిగారే దీర్ఘ మొన్న పార్లమెంటులో సెలవిచ్చారు; ఇట్లా మనియార్జర్లు విదేశ రా య బార కార్యాలయాలవారు వంపడ మనేది చట్టరీత్యా కిషిద్దమేమికాదటకానీ, ప్రభుత్వం యీ విషయాలపై తగిన గమనం చేస్తున్నదట. ఏమిటూచేందివున్నదో ఆ వరమాత్తునికే తెలియాలి!

నాగభూమిలో గతమాసం జై నీస్, పాకిస్తాన్ విమానాలు రహస్యంగా దిగినాయని; ప్రభుత్వం నిద్రపోతున్నదని మొన్న పార్లమెంటులో వోక జననంమం సభ్యుల గలటా. ఇదంతా శుద్ధ అబద్ధమని మన ఇందిరమ్మ వువారు.

జైనవారు దొంగతనంగా ఇండియా కరెన్సీనోట్లను అమ్మగుద్ది కాగాలాండులో వంపకం చేయుచున్నారని, ప్రభుత్వం నిద్రపోతున్నదని హేమబారువారు అందుకున్నారు. ఇది అబద్ధమని ఇందిరమ్మ గారు పార్లమెంటులోనే చెప్పింది. మరి ఏది నత్యం? ఏదనత్యం?

ఒకటిమాత్రంకంట-నాగవిద్రోహులు, మిటోలు వోక తీవ్రమనమయై బాక్సా న్నారు. దీర్ఘ పరిష్కరించడానికి మన ప్రభుత్వానికి చేతికావడంలేదు-ఇదిమాత్రం నిజం.

మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి అన్నాదురైగారు ఆమెరికాలో వర్కబిస్తున్నార; ఎంత మందిగా వర్కమిస్తున్నార! ఎంత దికరణగా మాట్లాడుతున్నార! తొణకని గిండుకుండూడిగా మెలుగుతున్నాడు. తనవిదేశవర్కటనలో ఎక్కడా కేంద్రపభుత్వాన్ని పట్టెత్తమట అనడంలేదు. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రస్తావనవల్ల-అనేక సార్లక బాధకాంచుకొనకముత ము వు కున్నా శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ సమర్థంగా పరిపాలన సాగిస్తున్నది-అన్నాడు. ఇండియా విదేశాంగవిధానం నా పరిపాలనారంగా నిజనంబందించిన విషయంకాదు-అన్నాడు. జైనతో మీకు అగడం వద్దినతర్వాత పాశ్చాత్యదేశాలవైపుకు మీరు మొగ్గడం లేదా-అని వోకకు ప్రశ్నించగా; కాదు, జైనతో మాకు కలహం వద్దినవిమ్మట పాశ్చాత్యదేశాలే మావైపు కొంత మొగ్గు చూపుతున్నాయి-అన్నాడు. విదేశ వర్కటనలో ప్రతివజ్రంవారైనా అన్నాడు జై ఎంత బిజ్జతాపూర్వకంగా సమాధానమిస్తున్నాడు. ముఖ్యంగా విదేశాల్లోని ప్రతి వజ్రుని ప్రభుత్వప్రజ్వంబారు; ప్రభుత్వ వజ్రుని ప్రతివజ్రంవారు యయ్యబట్టు కొంటూ మాట్లాడుతూ వెలికిబిడితే; రెండు వజ్రులూ కడకు దద్దమ్మనే తీర్పుకు వారు వస్తారు. అయిన ప్రతిష్టదేశాక, దేశప్రతిష్టమకూడా ఇనుమడింపజేసుకుంటున్నారు అన్నాడురైగారు.

ఆమెరికాలోని వోక కాలేజిలో -కొరవ 12 వ పేజీలో

ఉదాది సంచిక

జిమ్మారెవు 'ఉగాదిసంచిక' వదిది దాలానంతోమించాను. నాకు బాగా దిన్న తనంలో 'జిమ్మారెవు' మాయిందికోయ్యుండేది. అప్పుడు అనక్రితో వదివేదాన్ని. మళ్ళీ యీవధ్య మా తోడికోడలు వాళ్ళిం దికివచ్చే పేపర్లతోపాటు 'జిమ్మారెవు' కూడా వుంటుంది. నా దిన్ననాటి అతిమాన పత్రికను వట్టి నశివంగా చూడగల్గినందుకు దాలనంతోమించాను. ఆ పాత వార నత్యాన్ని అట్టనేపట్టుకొస్తున్నందుకు దాలా నంతోమించం.

నేను రెవ్యూప్రగడ మండేళ్ళరళ్ళకూ గారి రెండవ అమ్మాయిని. ఏదో అవ్వడవచ్చు వత్రికలకు వ్యాసాలు, కథలు, గేయాలు వ్రాస్తుంటాను. శ్రీ గొరెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు జిమ్మారెవు నాయుడుగార్నిగూర్చి వ్రాస్తూ మా నాన్న గారు, తదితర జిమ్మారెవు నాయకులను గూర్చి, ఆ పాత చరిత్రనుగూర్చి కొంత వ్రస్తావించారు. అయితే ఈనాడు దాలా మంది (పాత్రికేయులు) ఆ విషయాలు విమర్శిస్తున్నారు. ఇందుకారణం పార్టీ ప్రాజెక్టులు, మన వెనుకతరంవారిని మర్చిపోయే తత్వం వగైరాలు కావచ్చు. ఆ మధ్య కాచేబ్లిగూడెంలో రైతుమహాసభలనుగూర్చి కొన్ని పేపర్లు, ఆ పుస్తకం చరిత్రగూర్చి దాల పెద్ద వ్యాసాలే వ్రాశాయి. అందులో పీళ్ళ పేర్లు, యీ చరిత్రాంశాలు లేనేలేవు. శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యగారు- 1802

నంపత్త్యంలో కారకావాచిను బారి దేశంలో యీ కనీసినీ ఎరుగని జమిందార్ దిలావాన్ని ప్రవేశపెట్టారని వ్రాశారు అయితే అంతకు మునుపు పూర్వదేశ్యవస్త్రలో పాశ్చాత్యదేశాలంత అధ్యాత్మంగా యజమానిరైతునంబంధాలు మనదేశంలో లేవనా? అనాటి మనరైతు-కులీ-యజమాని నంబంధబాంధవ్యాలును గూర్చి మీరవ్వడవ్వడూ వివరంగా వ్యాసాలు వ్రాయించగలరని ఆశిస్తున్నాను. కాకినాడ. -అడవికోటసుపార్వతి

జిమ్మారెవుకు సహజమైన ముఖ దిశతోనే వెలువడిన కీలక ఉగాదిసంచిక దాలాబాగున్నది; ముఖ్యంగా ఇం. గొ. రె. గారి 'నిద్రాసరింపజేసిన నెల్లూరుకల్లా శిల్ప కళ' అనేవ్యాసం. చాలికుని ఉగాది తిరుదావలి ఆశ్రునియింగనేవుంది. అనార్జునరెడ్డిగారి దిద్దార్తిలోకంలో అకాంతి అనేవ్యాసంకూడా ప్రశ్నకంగానేవుంది. ఇక కళల్లో కార్కరంగారి 'బిగినమ్మల్లు' బాగున్నది. అయితే వోకటి-వోక నందికలోనే వ్యాసాలు, కథలు, కవితల్లో వోకపేరు గలవారివే ఎక్కువ రచనలు చేర్చుకుంటా కొత్తవారికి ఆ వ కా శం కల్పించివుంటే బాగుండేది. గ్రెద్దలూరు. -వి. గోపాలరావు

ప్రతికను అన్నివిధాలా సాంప్రదించేస్తున్నాడు. ఇది యక్కడి మీశుం అభి -కొరవ 12 వ పేజీలో

రష్యా ప్రధాని పాక్ పర్యటనవల్ల వారికి కలిగినలాభం, మనకు కల్గిన నష్టం ఎంత?

లోకవత్సవం

ప్రమాదం చుట్టుముట్టక ముందే స్వప్నా వస్థనుపీడాలె- కట్టుదిట్టం చేసుకోవాలె!

రష్యా ప్రధాని పాక్ పర్యటన వలన ఆ సమయం (పాకిస్తాన్) వచ్చిన లాభం-మనకు కలిగిన నష్టం ఎంత? ఈ అంశం నా చేయడం పాక్ నాయకుల పాత్ర కావడం లేదు, మనకు సాధ్యమవుతుందా? ఇందుకు ముఖ్యకారణం కోసిగ్ పార్టీని ఒకవచనం కావచ్చును.

ఏమిటావచనం? "దేశ, దేశాధిపత్య జగదాలు పెంచడం వలన ప్రాంతాలు గల రాజ్యాలవారి ప్రవృత్తి- మా ప్రవృత్తి కాదు"- ఇది వచనం. ఈ వచనం పాక్ నాయకులకు ముఖపలవేసింది.

కోసిగ్ మరొకముక్క అన్నాడు: "రష్యా-పాకిస్తాన్ సంబంధాలను గూర్చి మా చర్చలు జరిగినవికాని మూడవదేశ ప్రవృత్తి ఇందులోలేదు. మరొక సమయం దీని ద్వారా మేము సంభాషించము." పాక్ నాయకులకు ముఖపలవేసింది.

మాకు బ్యాంక్లవద్ద, బాంకులుకావలెను-అని పాక్ ప్రదర్శకులు నివాదాలు చేసినారు. బాంకులులేవు, బ్రాంక్లవంటివే మరేవైనా ఇస్తాము- అని ఆ పార్టీకలకు నమోదానం వచ్చింది.

కాము అమెరికానుండి వరోక్షంగా ఇటలీయారా తెచ్చుకునే అయిదు సామగ్రి విషయం ప్రస్తావించక, ఇండియాకు సోవియట్ యూనియన్ అయిదు లివ్వరాదనీ, పాకిస్తాన్ అయిదులనుండి వలసనీ పాక్ నాయకులు కట్టిపెట్టే దేనినారు.

దిట్టచీర రష్యా ప్రధాని విడిచిపెట్టలేదు- విడిచిపెట్టనే బిల్లేడుగవక!

దిదేశీయులు పాకిస్తాన్ వెళ్ళినప్పుడు ఇండియా కట్టిపెట్టినట్లుంది; రాకున్నా పాక్ నాయకులు వారి కట్టిపెట్టే తెస్తారు. మన

దేశంలో దిదేశీయులు పర్యటన గావించేటప్పుడు పాకిస్తాన్ కట్టిపెట్టినట్లుంది.

అందువలన భారతదేశానికిచ్చే సాయం వంటిదే రష్యా పాకిస్తాన్ ఇవ్వడానికి అంగీకరించింది. స్ట్రీట్ మిల్స్- అయితే తయారీనంట్ల- ఇటువంటివాటికి రష్యా సాయపడకుండు. అర్థికస్థాపనకు ముఖ్యమైన ఈ అంశాలలో కాను తోడ్పడితే పాకిస్తాన్ అందుకోవడం అధికవడదు. అంతవరకు తనకది శ్రేయస్కరం.

కాష్మీర్ ఒప్పందాన్ని దిక్షాపథంగా అమలుపరచడమే భారత్-పాకిస్తాన్లకు శ్రేయస్కరమని కోసిగ్ నోకివక్కా జేరినాడు; అంతరంగా పాక్ నాయకులతో

కులతో అయిన ఏమన్నాడో తెలియదు; దాదాపు రెండుగంటలకుపైగా ఒంటరిగా అయూద్ బాలో మాట్లాడినపుడు ఏమైనా అన్నాడేమో? కాని అహింసగా కాష్మీర్ ఒప్పందాన్ని పాకిస్తాన్ అంగీకరించడం, పైగా కయూగ్ కి వట్టి కాలుదువ్వడం, ఇదంతా బాగాలేదని అయిన అనలేదు.

అవరోక్షం అనబోలుదు. ఉభయాలను (తనమాటను పొందించేవారిని, పొందించనివారిని) నమదృష్టితో అడరించడం రష్యా నీతిగదా!

భారతనాయకులు ఇంతకునైనాస్వప్నా వస్థను వీడి తాగడవస్థలోకి ప్రవేశించి వ్యతంత్ర భారతనీతిని (అనగా వ్యతంత్ర పార్టీ శిఫారసుచేసే వద్దతి అని కాదు మా కాత్వర్యం- వ్యతంత్రమిద్దితో భారత శ్రేయస్సువృష్టికి అవరోక్షం యోగ్యమైన నీతిని) దిద్దుకోవడం మంచిది. రహస్యం అన్నివజ్రాలు అమోదింపగల న్యుటమైన విదేశనీతిని అవలంబించవలసిన సమయం వచ్చింది.

దేశాన్ని ఎదుక్కొనే వ్యూహం చుట్టుముట్టక మునుపే మనం మేల్కొని తగిన కట్టుదిట్టములు చేసుకోవడం మనకర్తవ్యం.

కోసిగ్ రావల్పిండి వెళ్ళకపూర్వమే ఒక పాక్ నాయకుడు (అనంతపుర వర్గీయుడు) ఇట్టనెను: "1958 లో అమెరికన్ గూఢదారుల ఏజెన్సీ పాక్ వ్యూహాన్ని

జీవితం కలెక్టర్ శ్రీ శంకరనగరి అధ్యక్షతన జరిగిన దొడ్ల కొనలమ్మ మహిళా కళాకారి వార్షికోత్సవంలో పునస్సమిష్టి ప్రియపాల్ కుమారి శివగమి అమృతం వంశకందేన దాక్ష శ్రీమతి సావిత్రి.

వ్యూహాన్ని కూడదోయడానికి కుట్రపన్నినది. పెషావర్ వద్ద ఒక మిలిటరీ ఆఫీసర్ అయి అమెరికన్లను నెలకొల్పినాడు. అమెరికన్ అధికారి అనుమతిలేనిది ఎంత పెద్ద పాక్ అధికారి అయినా లోనికొకటే అవుతుంది."

ఈ వర్గ కోసిగ్-అయూద్ సంతాపం అందు రానేవచ్చింది. అందువలనే కాబోలు, తమ అభిప్రాయభేదాలను కప్పి వున్నందున రష్యా వ్యూహాన్ని ముప్పు తీయడం!

ఇక చైనాతో పాక్ పాత్ర విషయం వుండనేవున్నది. అదే సమయంలో అమెరికన్ రక్షణ మంత్రి తన రాజధాని నుండి ఆ

విషయమై అందోళనను వ్యక్తపరచినాడు. చైనా యంత్రవరకు దిన్న అయిదుదాని, బాంకులు, శత్రువులు, ప్రేమిత్తు పాకిస్తాన్ కిచ్చింది; యివ్వకు స్పృహపూరిస్తున్నది- అని అయిన చెప్పినాడు.

అనగా చైనా విషయంలో అమెరికన్-రష్యావైఖరులు ఏకమే. పాకిస్తాన్ దానితో పాత్రకు పాత్రాదనే వారి అభిప్రాయం.

రష్యా, అమెరికా, పాకిస్తాన్లు అయిదుదానివ్వకపోతే, మరొక మార్గాన భారత్-పాక్ సమయ వాటిని పొందగలవని కూడా అమెరికన్ రక్షణ మంత్రి చెప్పినాడు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

అందరం బుద్ధి కల్గి బ్రతికితేనే దేశం మనది!

ముక్క చక్క లే మనఘనత!

ఏదైనా రెండుకున్నటు గావలసిందే! ఇది మన ఘనత! మొదట దేశాన్ని రెండు ముక్కలుచేయాలి. అవల దేశంలోని ఒక్కొక్క పార్టీని చీల్చినాము. అన సంఘం, స్వతంత్రపార్టీలు మనహా అన్ని ముక్కలకల్పాలైపోయినవి.

కమ్యూనిస్టుపార్టీ మొదట చీలింది- కమ్యూనిస్టులు, మార్క్సిస్టులు అనే రెండు పార్టీలు వుట్టినవి. రెండవదానిలో మళ్ళీ చీలికవుట్టింది. దీనిని నాగార్ భారీ అన వచ్చును. ఇటీవల జరిగిన మార్క్సిస్టు దేశీయ మహాసభలో అ బృందం తిరుగుబాటును తెచ్చింది. ఈ బృందం రెంగాల్ ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారు. పొయ్యి దిప్తవమే, తిరుగుబాటే, సంపూర్ణతే దాని వంశా. అవరోక్షం చైనా మార్గాన్ని ఈ బృందం పూర్తిగా అంగీకరిస్తుంది.

రష్యా 'రి వి డి వి డి' తో పోరాడే చైనాను అభినందిస్తూ, చైనాను సైతం విమర్శించే అధికారాన్ని కలిగివున్నది. మార్క్సిస్టుపార్టీ: దీనికి శరణ నంబూది

పాద్, రెంగాల్ తోటివాను నాయకులు. కమ్యూనిస్టుపార్టీ రష్యా మార్గాన్ని అంగీకరిస్తుంది. రష్యా మార్గంలో కొంతసంస్కారం కన్పిస్తున్నదని విషయజ్ఞుల అభిప్రాయం. ఇక సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ సంగతి. ఇది లోహియా పార్టీ. లోహియా తర్వాతి

అధ్యాయంలో ఆ పార్టీ చీలిపోతున్నది. శరణభాగం రెండైనది. కేంద్రం మిక వాదం వైపుకు పోతున్నదని ఆ రెంటిలో ఒకదాని ఆరోపణ. భాషావిషయంలో ఇదివరకే ఒడుదుడుకులు కన్పిస్తున్నవి. ఈ పార్టీ చరిత్ర పార్లమెంట్ లో, ప్రజా రంగంలో దిట్టమైనదనే చెప్పవలెను. కాబట్టిగా కమ్యూనిస్టు ఈ పార్టీకి గొట్టదు. అనసంఘ మార్గం బాధా గొట్టదు.

కాని కాంగ్రెస్ లాన్ని కుంగదీయడానికై కాంగ్రెస్ తరతరం అనే వేదికను ఈ పార్టీ నృప్తింది నెగ్గింది.

తిరువర్తి అన్నట్టి గొల్లలేదు. అనా ఆ తర్వాన్ని వివరించక అవంధానే ఈ పార్టీ అనుసరిస్తున్నది. ఇటువంటి సమయంలో చీలికరావడం కోవలసియి.

వ్యూహాపరిష్కార పార్టీ రెంగాల్ లో అవలంబించదలచిన మార్గం పై అంతరంగికంగా వివరించిన సంపూర్ణ అభిగింది. దివరకుదేశానికి అవలంబించవలసిన శత్రులతో, కాంగ్రెస్ తరతరం కోసంగా, కలియడం కూడదని పార్టీ తీర్మానించింది. సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ ఈ వంశానుమెచ్చి సహకరించవలసిన దానికోర్కె.

ఇదివరకు భారతీయ క్యాంపిడేషన్ అమోదింపిన మార్గమే ఇది. ఇతే, పార్టీ శిక్షణకు భంగం కలిగించినందుకని అనేకమంది ప్రముఖులను అదేశం తొలగదొగిసింది.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఈ దూరు గ్రామ పంచాయతీ వారి బెండరు నోటీసు

★★★

నెల్లూరు జిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, ఈ దూరు గ్రామ పంచాయతీ ఏరియాలో యా దిగువ చూపబడిన వసులు చేయుటకు నడకు వందాయతీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారిచేగాని - వారిచే అధికారము పొందినవారిచేగాని 10-5-68 తేది సాయంకాలం 4 గంటల నడకు వందాయతీ కార్యాలయం వద్ద సీల్లు పెండ్లపై తీసికొనబడును. అదేరోజు సాయంకాలం 4-30 గంటల హాజరైనవారి నమూనాన పెండ్లపై తెలుపబడును. యెన్టిమేటు విలువపై 100-8 రూ. 5/- లు ధరావతు చెల్లింది, చెల్లించిన రక్తి పు పెండ్లకు జత పరచవలయును. ధరావతు చెల్లించనిది మరియు నకాలములో రానిపెండ్లపై అంగీకరించబడవు. యితర వివరములు ఆఫీసు వసలేయు కాలములో తెలుసుకొనవలయును.

—Roc. No. 63/68. Dated 22-4-68.

వ.నెం.	వసలి వివరము	యెన్టిమేటు విలువ	కట్టవలసిన ధరావతు
(1)	గొల్లపాళెముసోపుదారిలో యుండు పులక కాల్యకు 4'-0 అర్. సి. సి. స్పృక ప్రైవులు (రెండు) తో కల్పర్తును నిర్మించుట. రూ. 2600/-	రూ. 130-00	
(2)	శివరాంపురం మరియు గొల్లపాళెముసోపు సమీపమున దేముడిమాన్యంవద్ద కాలువకు 4'-0 అర్. సి. సి. స్పృక ప్రైవులు తో కల్పర్తును నిర్మించుట. రూ. 1200/-	రూ. 60-00	
(3)	మండవంట్లోగల రామమందిరము వద్దగల బావికి మరియు చలివేంద్య కాపులను రిపేరు చేయుట. రూ. 1150/-	రూ. 57-50	
(4)	ఈ దూరునుండి-కోడూరు, మాచర్ల వారి పాళెం మరియు సాలిపేటకు పాలములలో కాలినడకను పోవు మార్గములో యుండు కాలువలకు సిమెంటుదాటులు చేయుట. రూ. 550/-	రూ. 27-50	

—టి. రమణయ్య - ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

ఆధునిక వ్యవసాయం : అద్భుతకృషి

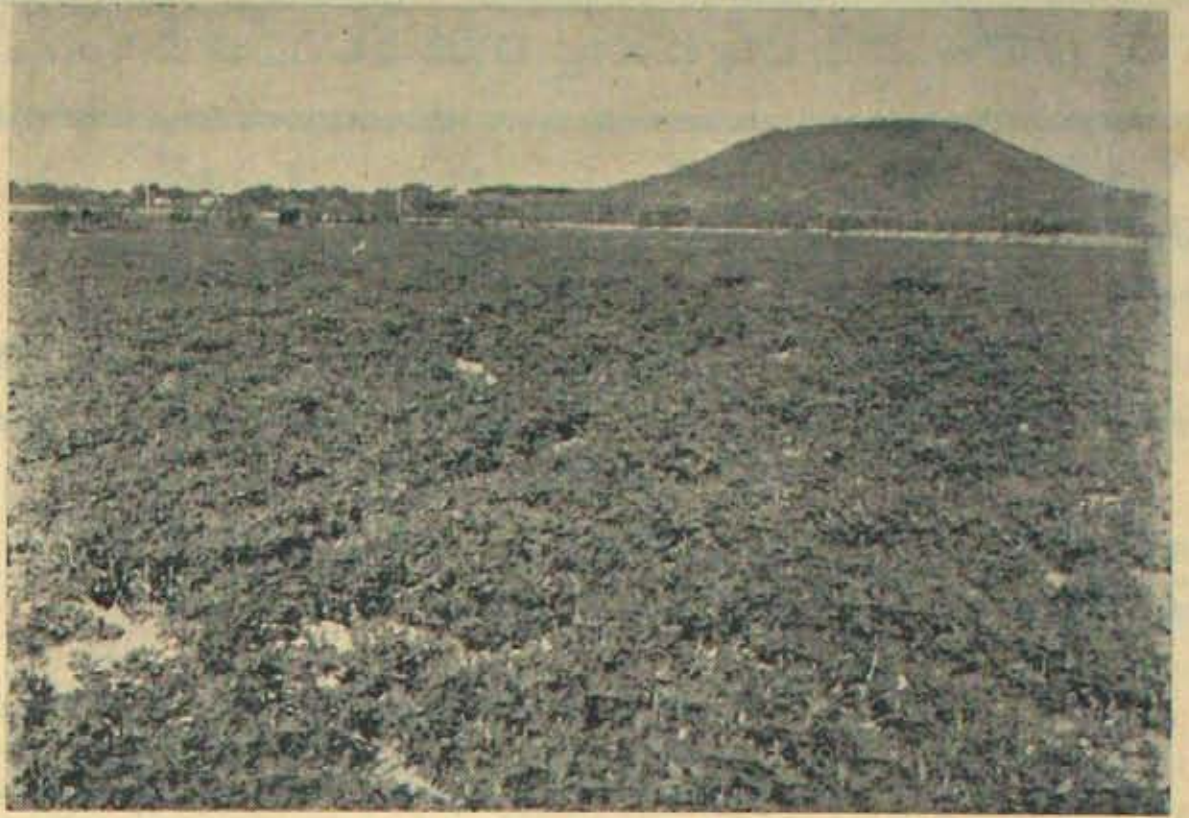
వాకాడులో రాక్షస సేద్యం!

జిల్లాలో ఇటీవల పెద్దపెద్ద వ్యవసాయ షేర్కాబు అవతరిస్తున్నాయి. పెద్ద కమకాలనేది కొత్తగాదనుకోండి; వందలవందల ఎకరాల మాగాణి సేద్యం వరిపొడిగా జరుగుతున్నది. ఈ షేషయంలో బొకటి వాళ్ళు పేరుగాంచేదే. కాని యిప్పుడు అలాంటికమకాలు ఎక్కువ కావడమేకాక, వ్యవసాయంకూడా ఆధునికం కావడం గమనార్హమైన విషయం. వేల ఎకరాల మెట్టలున్నా, అది ఒకపుల మేతకు తప్ప, వ్యవసాయానికి పువయోగవరచబడేదిగావు. వాటిని వ్యవసాయయోగ్యం చేద్దామనే తలంపుకూడా వచ్చేదికాదు. ఇటీవలి సంవత్సరంలో సాంప్రదాయకమైన ఈ దోరణి మారిపోయి, వ్యవసాయం నేలా-అది దవటవర అయినానరే-సాగు కందకు తీసుకరాండుతున్నది. మెట్టభూములన్నీ మాగాణియ్యాయి; ఆ దశదాటి, ఇప్పుడు మెట్టలోకూడా మాగాణికంటే ఎక్కువ చరితం తీయవచ్చుననే నమ్మకం ఏర్పడింది. కొత్తకొత్తపైర్లు, అరిక దిగుబడిచ్చే పైర్లు,

ఆ వంటలకు మందిధరలు- రైతాంగానికి ప్రోత్సాహ కారణాలయ్యాయి. పూర్వం భూమిమీద ఎంత అనానక్రత వుండేదో, ఇప్పుడు అంతగా పెరిగింది. భూమికోసం ఎగబడుతున్నారు; ఏ మారుమూలపున్నా రై్యంగాదేసి కొంటున్నారు. డెల్టా ప్యాం

మా కృషిక లేఖరి

తంలో మాగాణిధరలు గిరిదిపోయాయి కాని, వాకాడెల్టా ప్యాంకంలోని మెట్ట భూములకు ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాలలోని పెద్ద రైతులకు మెట్టప్యాంకాల్లో విస్తారంగా వీళ్ళ వుండేది. శివుకట్టదంతప్ప, వాటిముఖం మీరు ఏ నాడూ చూచివుండరు. అటు వంటిది, ఇప్పుడు వాటిని వెతుక్కుంటూ వరుగులు తీస్తున్నారు; అతివృద్ధివరది, దివ్యమైన వ్యవసాయ షేర్కాబుగా రూపొందించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. గణంగా

గూడలి వీమేశ్వరుని నామాంతమై, వారి చల్లనిదూపులు ప్రసరించేనుకుంటున్న బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వ్యవసాయక్షేతం.

వ్యవసాయ రంగంలో ఒక విప్లవమే దృగ్గోచరమవుతున్నది.

చెరకు అనేది నెల్లూరు జిల్లాకు కొత్త. వ్యవసాయంలో, ఒకపోషణలో అరితేరిన శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం పెనుబల్లిలో కొద్దిగా చెరకు సాగుచేయడం, ఎందువల్లనో విరమించుకోవడం జరిగింది. డెల్టానికి మందిధర వుండేవరికి, రెండేళ్ళ క్రితం తిరుగా చెరకు సాగు ప్యాంకంబింది, వెల్లం తయారు చేస్తున్నారు. అది లాభదాయకంగా కనపడేవరికి, ఆ గ్రామంలో దాలమంది రైతులు చెరకు సేద్యంవైపు మరలారు. ఎకరాలకు దాదాపు నాలుగువేల రూపాయల అదాయం వుంటుందంటున్నారు. ఒక సారి విత్తనంవేస్తే, సంవత్సరానికి కొకసారి వంతున మూడేళ్ళు కొట్టుకోవచ్చు. ఎరువులు వేసి, గీయడంతప్ప ఇంకేమీలేదు. మోడే గుంటలోని దేవల్లవారు వ్యవసాయంలో ద్రవ్వలు, మీరూ చెరకుసాగు చేశారు. ఇది ఒకమిది మాసాలకే వచ్చేరకమని చెప్తున్నారు. దేవల్ల సోదరులలో వ్యవసాయ శాఖామంత్రి శ్రీ సుబ్బారెడ్డికూ, చదువుకున్న యువకుడు. వరాయిలుబిడో ఆరు గుడు. అయితేనేమి, పొలమే అతనికావురంగా కనపడుతుంది. రైతులందరూ, రెండవవారు కేసరివేస్తే, సుబ్బారెడ్డి హైవిడ్ నట్ల వేశాడు. ఎంత విస్తీర్ణంలో అనుకున్నారు? రెండువందల ఎకరాలకు మిందిఅట!ఎంతరైయ్యము, తెంపు కావాలో చూడండి! విద్యావంతుడు కాబట్టి, అంతా బట్టేవేనుకొని, అపిమ్మటకాని దిగుడు. వ్యవసాయరంగానికి ఇలాంటి యువకులు వందల వేలుగా కావాలి. మినగల్గులో అల్లూరు రామిరెడ్డిగారు చెరకు వేశారు. అట్టేదరురైతు శ్రీ అల్లూరు కోవారెడ్డి మేనెలలో కాటోలు వేయబోతున్నాడు. గునుపాటి రామసందారెడ్డిగారు కూడా చెరకు సాగు చేపట్టినట్లుంది. కస్తీర్లాన్ని పెంచి, స్వంతంగా ఒక ఖండ్సార చక్కెర ప్లాంట్ కిని నెలకొల్పాలనే సంకల్పంలో వున్నారని అంటున్నారు. ఈ విధంగా క్రమంగా నెల్లూరు, కోవూరు తాలూకాల్లో చెరకు సాగు ఎక్కువయ్యే అవకాశాలు కనపడుతున్నాయి. మన జిల్లాలో ప్యాంకంవైన ఈ చెరకు సాగునుగూర్చి ఒక సదితక వ్యాసం యిస్తాము.

ఇంక కూ వ్రాత మొదలుపెట్టింది వాకాడు షేర్కాలనుగూర్చి నాలుగు మాటలు వ్రాద్దామని. మొన్న కలెక్టరు శ్రీ శంకరకా వాకాడుకు ఒకసభకుపోయి ఈ షేర్కాలనుకూడా సందర్శించారు. ఎంతో కాలంగా వ్రాద్దా మనుకుంటున్నది, అట్టేమొను చూచినతర్వాత యిప్పుడు ముహూర్తం కుదిరింది.

—కొరవ 8 వ పేజీలో

కలెక్టరు శ్రీ శంకరకా, వ్యవసాయ శాలాదికాదులు, ఇతర పెద్దలు వీమేశ్వర షేర్కార్ని సందర్శించారు. శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డి వారికి 'షేక్రమహాత్మ్యార్ని' వివరిస్తూ ముందు నడుస్తున్నారు.

కొటిల్లుని అర్థశాస్త్రము

అనువాదకులు: మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య. ప్రాప్తి స్థానము: మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య; 80-నెహ్రూనగర్, సికింద్రాబాదు; ఆంధ్రప్రదేశ్, వెల రూ 20 లు.

రాజనీతిగూర్చి, వరిపాంస శాస్త్ర విధులనుగూర్చి మనదేశంలో వ్రాయబడిన మొదటిగ్రంథం అవునోకాదోతెలియదుగాని ఆకోవలో అగస్తాసమలంకరించ తగినది యీ "కొటిల్లు అర్థశాస్త్రము". రెండవేల సంవత్సరాలకుపూర్వం కొటిల్లుకు సంస్కృతంలో రచించిన అర్థశాస్త్ర గ్రంథాన్ని 1923 లో శ్రీ అకుండి వెంకట శాస్త్రి, మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య గారుకల్పి తెలుగులోకి అనువదించారు. అంద్రానువాదం అనిపేరేగాని యెక్కువ సంస్కృతమయంగానే కొనసాగింది. వివరణలు, వ్యాఖ్యానాలు పెద్దగా అందులో చేర్చబడలేదు.

ఇప్పుడి యీ అనువాదం దాదాపు పూర్తిగా కొత్తరూపమే తొడుక్కున్నది; సుబోధకమైన శిష్టవ్యవహారికంలోనే సాగింది. విరివిగా పుటోనోయ్యులు, వ్యాఖ్యానాలు, వివరణలున్నవి. అప్పుడు

480 పేజీల్లో వుండిన గ్రంథం యిప్పుడు 660 పేజీలకు విస్తరించింది, ప్యాంకం కంలోవున్న విపులమైన 48 పేజీల వుపోద్ధాతంతోనహా. ఈ గ్రంథముదణకు అయినఖర్చులో దాలా భాగం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వమే యిచ్చిందట. ముద్రణ ముచ్చటగానేవుంది. ఇల్ల పేజీలున్న శాస్త్ర విషయగ్రంథం గాబట్టి అలదులో 'ఇండెక్సు' అనేది లేకపోవడం వొక కొరత.

సాస్త్ర్యలహరి

వ్యాఖ్యాత: శ్రీ చదలువాడ జయరామశాస్త్రి. ప్రచాళకులు: చదలువాడ జయరామశాస్త్రి, అరిడ్ నన్స్ (సంస్కృతాంధ్రగ్రంథ ప్రచాళకులు), ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు. వెల: రూ 18 లు.

చదలువాడ జయరామశాస్త్రిగారు తెలుగు వుపాధ్యాయులుగా రిత్తరైనతర్వాత గమ్ముగుండిపోతుండా పొడిన సంస్కృత వాఙ్మయరంగంలో విశేష చరిత్రమచేస్తూ విరివిగా గ్రంథరచనలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ జగన్మధు శంకరభగవత్పాదుల వారు సంస్కృతంలో రచించిన 'సాందర్య లహరి'కి లక్ష్మీరచ వ్యాఖ్యాతోను, అంతా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

కొత్తగావేసినా యేవుగా పెరిగిన వేరుశనగమధ్య, బాలకృష్ణారెడ్డిగారి వ్యవసాయశాఖాధ్యక్షుడు, 'బుల్ డో'య్య' శ్రీ వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి.

శ్రీ పెనుశిల నృసింహ స్వామివారి బ్రహ్మాత్సవములు

నెల్లూరుజిల్లా, రావూరు తాలూకా, గోనుపల్లి సమీపములో యున్న పెంచలకోనలో వేంచేసియుండు శ్రీ పెనుశిల నృసింహస్వామివారి బ్రహ్మాత్సవములు 9-5-68 తేదినుండి 13-5-68 తేదివరకు ఆతివైభవముగా విద్యుద్దీపాలంకరణములతో జరిపించబడును

11-5-68 తేది రాత్రి బహువిధాలంకరణతో శ్రీ స్వామివారి గరుడోత్సవం జరుగును.

హరికథపురాణాది కాలక్షేపములు జరుగును.

కాన భక్తులెల్లరు శ్రీ స్వామివారి కల్యాణాదిపుత్సవములను జూచి ఆనందించ గోరుచున్నాము.

— ఇట్లు : —

బి. రాజగోపాలరెడ్డి, బి. ఏ., ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరు - గోనుపల్లి, 22-4-68.

దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి కరవు నివారణకు 26 లక్షల గ్రాంటు

దర్శి, పొదిలి, కనిగిరి తాలూకాలలో రివిన్యూమండ్రి శ్రీ వి. వి. రాజు గారు చేసింది నుడిగారి సందారమే అయినా, నక్కలికమే యిద్దింది. ఈ మూడు తాలూకాలలో కరవు నివారణకు 26 లక్షల గ్రాంటును మంజూరు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఆ మూడు తాలూకాల శాసనసభ్యులుచేసిన అందోళన, మండ్రి శ్రీ చెంచురామ నాయుడు రివిన్యూమండ్రి తోటి వర్యుడిని నచ్చబెప్పినట్లు వర్ణించినట్లే. ఈ విషయంలో కలెక్టరు శ్రీ శంకరశాస్త్రి రప్పి, నచాయం తక్కువైనదికావు. ఎప్పుడూ అనధికార అందోళనకంటే, అధికార నివేదికలు వ్యక్తుల నిర్ణయాల మీద ప్రభావం కలిగివుంటుంటాయి. గుడ్డికంటే మెల్ల శ్రేష్ఠమన్నట్లు, ఏమీ లేకుండావుండే ఉడులు 26 లక్షల గ్రాంటు మంజూరుకావడంనంతో విచిత్రంగా ఉన్నది.

ఈ మొత్తం చెరువుల రిపేరు, రోడ్ల నిర్మాణం, మందిరాలింకావల శ్రవ్యకం, తూ సార నంకలూ కార్యక్రమాలమీద ఖర్చు చేయబడుతుందట. ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత ఖర్చుపెట్టాల, ఏమేవనులమీద వెచ్చించాలనే విషయం కలెక్టరుగారు నిర్ణయించాలనివుంటుంది. కలెక్టరుగారు అప్పుడే యీ కృషికుడా ప్రారంభించినట్లు; నటులు, రివిన్యూ అధికారులు, ఇంజనీరింగు సిబ్బందితో చర్చలు జరుపుతున్నట్లు తెలుస్తున్నది. నిర్ణయాలు జరిగినవంటనే అమలు జరుపుతారట.

అధికార శాసనసభ్యులకంటే, అధికారే తర సభ్యులకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యం లభ్యం. నిర్మాణమేకంగా, నిర్ణయంగా మార్చడే అవకాశం వారికి యిట్లు వుంటుంది. మనజిల్లాకు సంబంధించి దర్శి శాసనసభ్యుడు శ్రీ రావిపాటి మహేంద్ర శాసనసభలో దక్షిణరామస్వామిగారున్నారు.

—కొరవ 12 వ పేజీలో

★ వీళ్లు నిజంగా భక్తులేనంటారా? ★★ బ్రాహ్మరమీద పుస్తకాల కట్టలు ★★ వెంకటగిరి కాలేజి వుద్యమం

నెల్లూరులో యామధ్వజ వేలంవెరిగగా దిత్యమైన కరవత్యాలు వందలు, వేలు వందలకంటే ఎక్కువగా చేతులు మారి పోతున్నవి. అందులోవున్న సారాంశమేమిటయ్యాఅంటే, చదవండి:

ఇటీవల తిరువతి దేవస్థానంలోనట ఒక పెద్ద నర్తన సరసరమని లోవలకుపోగి పోతుండడం తర్జికర్తరకలో వుండిపో వలసిన ఆ తిరువతి కర్తవ్యాలు యీ పామునుదూది కయవడిపోయి, ఎక్కడ వారక్కడ దాక్కివడం ప్రారంభించారట, తగవత్యార్థ్యం వదిలేసి! ఇంతలోనే అనర్థం వొక ముసలి సాధురూపమైతే ఆ కర్తవ్యం వొక దివ్యసందేశమిద్దించటం అనందే సారాంశమేమనగా:

“భక్తులారా, భయం వీడండి, దైత్యుల్ని చేవట్టండి. నేను త్వరలోనే యీ భూలోకంలో అవతారమెత్తి, న్యాయాన్ని-ధర్మాన్ని కాపాడి; నమస్త దుర్మార్గుల్ని నాశనం చేసివేస్తాను. నర్మదానది అణిదిపోలేన వరిపొలం చేయిస్తాను. మీరు దైవభక్తి కలిగి దానధర్మాలు చేయండి; పాపకార్యాలు మానండి. ఈ విషయం నేను చెప్పినట్లుగా భూలోకంలోని ప్రజల

కంతా కరవత్రకల మూలంగా ఎరుక వర్చింది. అభయమేకం వొక్కొక్కరు రెండువేల మందినైనా తెలియజేస్తుంది. అట్లా తెలియజేప్పినవారికి నకలకుతులు చేపూరుతాయి. ఇది నా ఆజ్ఞ. ఈ ఆజ్ఞను పాటించనివారికి మనోవ్యాధులకలు, కష్టాలు కలుగుతాయి....” అనిచెప్పి మళ్ళీ ఆ ముసలిసాధువు నర్మరూపంవారి మాయమైందట. ఇదీ సంగతి!

ఇంకావుంది చూడండి- ఇది తెల్పి బొంబాయిలో వాకాయన 60 కరవత్రాలు చేసి వందల 2 వేల లాభం కల్గిందట. మరొకరు యిట్లనేచేసి 8 వేల లాభం కల్గిందట. కనుక మీరూచేయండి, చేయకపోతే మీకు కష్టాలు - నష్టాలు కలుగుతాయి అని పురమామస్తా, వెదిరిస్తూ ఆ కరవత్రాల్లో వ్రాయబడివుంది. ఇదీ కథ.

ఇంకేం, మన నెల్లూరు భక్తి భామలు కరవత్రాలమీద కరవత్రాలు ముద్రింపించి నెల్లూరు మీదల్లో వందలం చేయిస్తున్నారు. ఇట్లా ప్రజలలో వందలం చేయిందినందుకు ఎందరు నెల్లూరువాళ్ళకు ఎంతెంత లాభం కల్గిందోమరి? నెల్లూరు

—కొరవ 11 వ పేజీలో

జాతీయభాష - ఏకైక పరిష్కారమార్గం దేశభాషకాదగిన అర్హత ఒక్క సంస్కృతానికేవుంది!

ఈ నాడు భారతదేశంలో నలుమూలలా గాలిదుమారంలా చెలరేగి అందరినీ అందోళన పెడుతున్న నమస్కర్తల రాషానమస్క ఒకటి. తగినంత అవసరంవుంది దానివల్ల నష్టపోయేవారు మాత్రమేగాక, ప్రతి వారూ ఈ నమస్కారవిష్కారభారం కామే వహించజాస్తూ అనేక కష్టనష్టాలకు కాము గురికావడమేగాక ఇతరులను కూడా ఈ నమస్కర్తలో ఇరికిస్తున్నారు.

విద్యార్థులు- తమ అధ్యాపకులకూ, నంకలూకు శ్రమ గలుగుతుందని-రేవటి యువనాయకులే నేటి నమస్కార విష్కారం చేయడమనీ తమనెత్తిపై చేసుకొని, ప్రజలకూ ప్రజల అస్తులకూ కష్ట నష్టాలు కలుగజేస్తున్నారు. కొన్ని అవాంఛనీయ శక్తులూ- కొందరు అల్పముకలూ దీనికి అందగాలే అర్థరహితమైన అనేకతో వర్ణిత సంస్థలైన బస్సు, రైలు, రవాణా సంస్థలపై తమ కోవకాపాలను ప్రకటించి కొట్టకొలిచిస్తే అమూల్యమైన ప్రాణాలకూ నష్టం కలిగిస్తూన్నారు. కొందరు రాజకీయ నాయకులు ఈ విషయంలో దోక్తం కలిగించుకొని తమ స్వయంగా నాన్ని సాధించుకో జూస్తున్నారు. ఏమయితేనే- అసలు నమస్కార అవసరమేమనే వుండి సాధించినది ఏమీ కనిపించలేదు.

అసలు, ఇంతకీ ఏమిటయ్యా ఇందులో వున్న కిటుకా అంటే- గాంధీజీ హిందీ అందరికీ దేశం మొత్తంమీద వ్యవహార భాషగా వుండాలన్నదగనుక, ఆ భాషకి వట్టంగట్టి అందరి నెత్తిమీదా రుద్దాలనే కొందరు హిందీ దుర్బలమనుల స్వార్థమే ఈ రాధాంతానికంతటికి మూలకారణం!

మన ప్రభుత్వం- అంటే కేంద్రంలో వున్న కాంగ్రెసుప్రభుత్వం, ఎక్కువమంది భౌత్రహంల అజమాయిషీలో వుండడం వల్లనూ- ఇంతకంటే ముఖ్యమైన అన్ని విషయాలలోనూ- హరిజననమస్క, మధ్య గిరిపేరం విషయంలో గాంధీజీ సూక్తుల్ని త్రోసిరాజన్నా- హిందీవిషయంలో మాత్రం ఎవ్వరైనా అభ్యంతరం చెబితే గాంధీగారికి అత్త దోహం తలపెట్టినవారికింద అమ కడుతూ, హిందీని రాజభాషగానూ, జాతీయభాషగానూ ఉన్నత పీఠంపై కూర్చుండజేయాలని ఎందరి మీగతా అన్ని భాషల్ని దిన్నూపు చూస్తున్నారు.

కేంద్రప్రభుత్వం- పేరుకు విద్యా విషయంలో అందరికీ నమాన ప్రతివత్తి కలిగించాం అనిపించుకోడానికి త్రిభాషా నూత్యాన్ని- మాతృభాష, హిందీ, ఆంగ్లం- అందరూ అభ్యసించాలని నిర్ణయించినా హిందీ ఉద్యమోన్నాడు ఒక్క హిందీ తప్ప ఇంకేభాషా తమవిశ్వవిద్యాలయాల్లో వుండగూడదని “అంగ్లేజీ హావా” (అంగ్లాన్ని బహిష్కరించే) ఉద్యమం లేవదీశారు-స్వదేశభాషామానం అనే సాకుతో. ఈ దుమారం ఒక్క ఆంగ్లంతో నరిపోలేదు- ఈ దుర్బలమానం ఎంతవంకూ ప్రాకిందంటే ఒక్క హిందీకన్న ఇతర భాషల్ని గౌరవించడంమాట అటుంది- అసహ్యించుకోవడం మొదలైపోయింది.

అక్కడితో వులిచింది నక్కవాత పెట్టుకున్నట్లు అటు ఉత్తరాది హిందీ భాషోన్నాదానికి వ్యతిరేక దక్షిణాది హిందీ వ్యతిరేకోద్యమం ఒక్కొక్కటిగా తలెత్తింది. ఈ ఉద్యమం అటు ఎంత

వరకూ ప్రాకిందంటే గుడ్డిగా నంస్కృతాన్నికూడా హిందీకంటే అమకట్టి చూపు మావసాగేదు.

పోనీ-అవ్యతిరేకసంఖ్యకులకు అర్థమవుతుందనేసాకుతో ఇంతప్రార్థనాన్నచ్చే ఈ హిందీగల యోగ్యత వంశీరిద్దామంటే- భారతదేశంలోవున్న భాష లన్నింటిలో

శ్రీ మల్వాల వెంకట శివరామకృష్ణ

తక్కువ జనసంఖ్యమార్తాదే ఏ ఒక్క భాషైనా గలవయ్యున్నాని, నంస్కృతి గాని, సాహిత్యంగాని, వదజాలంగాని, వేలుమడిచి చెప్పకోగల మహాగ్రంథాలు (మూలకావ్యాలు) గాని, ఏ ఒక్కటి ఈ హిందీభాషలో కానరావు.

హిందీ భాషకి అసలు లిపిలేదు- నంస్కృతభాషమంది నాగరి లిపిని ఎరువు తీసుకున్నారు. హిందీ వ్యాకరణంలేదు- పారసీ, అరబ్బీల జన్మమైన ఉర్దూవ్యాకరణమే దీనికి గతి అయింది. ఇక వదజాలమో అన్నిభాషలనుండి తలకోకొన్ని ఎరువు తెచ్చుకున్న లేదా తద్వారానైన వదలేగాని అసలు హిందీభాషకి వదజాలం అంటూ ఏమీలేవు. అయిదారు శతాబ్దాలకి ముందు - అంటే మొఘలుసామ్రాజ్య కాలానికిముందు హిందీ అనేభాషలేదు.

ఉత్తర హిందుస్థానంలో మనకు దొంగే కావనాలన్నీకూడా బ్యాప్పా, ప్యా కృత, పాళీ భాషలలో వుండటమే ఇందుకు నిదర్శనం.

ఎరువులిపి-అరువువ్యాకరణం- చాచా వదజాలం- నాలుగైదు శతాబ్దాల కాల సాహిత్యం-ఇదీ హిందీ భాష నన్ను స్వరూపం. కులసిదాసు రచించిన ‘రామ మానసదంతి’మే హిందీభాషకు శిరోధార్యమైన మహాకావ్యం - మూలగ్రంథాలు, ప్యాదీనకృతాలంటూ ఏమీ హిందీలోలేవు.

అన్నిభాషల్లోనుండి (అయాప్యాంతియ భాషలనుండి) వదార్చి తీసుకుని వుష్టి నంతరించుకన్న హిందీభాష, ప్యాంతియ భాషలైనవ్యభాష, మాగతి, అర్థమాగతి, మైలిరి, భూరసేరి, మందేరి, రాజస్థానీ మున్నగు నుమారు 24 భాషల వ్యక్తిత్వాన్ని చూపుచు, వాటి అన్నింటిని, ఒట్టి మౌండలిక విభేదాలన్న హిందీభాషే నని బుకాయించి అధికసంఖ్యకులకు తెలిసినభాష అనిపించుతుంది. అసలు హిందీ అధికసంఖ్యకుల భాషేకాదు. గాంధీజీ ఉపాదేశ్యకారం హిందీ ‘అధికసంఖ్యకులు అర్థంచేసుకోగల భాష’ - అందరి భాషల్లోనుండి అన్నే యిన్నే వదార్చి సంగ్రహించినవ్యధు ఆ భాష ఆ అందరికీ అంతో యంతో అర్థంకాకేందేస్తుంది? ఇంతటి మహాదాత దరిత్య గల హిందీని నేటికేంద్రప్రభుత్వం కొన్ని రాజకాలానికిముందు హిందీ అనేభాషలేదు.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

వేలము నోటీసు

★★★★★

నెల్లూరుజిల్లా, గూడూరు తాలూకా, గూడూరు గ్రామం కాపురములు శ్రీ వసుధలేటి నిర్దయ్యనాయుడుగారినుండి రావలసిన యికాకంటాకుబాకీ రూ. 2,20,338-25 పైనున్న వసూలు నిమిత్తము నడచు నిర్దయ్యనాయుడు గారి తాలూకు యీ దిగువ నిరాస్తులు బాక్సు రికవరీ ఇన్ స్పెక్టరు, నెల్లూరు వారిచే 30-4-68 తేది వరకు 11 గంటలకు గూడూరు తాలూకాఅఫీసు వద్ద విచారంగముగా యాలము చేయబడును.

— స్థిరాస్తి వివరము —

(1) నెల్లూరుజిల్లా, గూడూరు తాలూకా, గూడూరు గ్రామంలోవున్న 0.54 హెక్టార్లు (50 అంకజముల) స్థలములో గూడూరులో కట్టబడి ద్విధిమైకా మ్యాన్యుప్రొక్టరింగు కో వారికి నెలకు రూ. 200/- లు కిరాయికు యాయబడిన విల్లింగు - అసెసెమెంటు నెం. 89-B రు. అర్థ సంవత్సరము బాక్సు రూ. 120/- లు.

(2) నర్సే నెం. 1748 రు, వట్టా నెం. 320 రు వడమర గూడూరులో 1-వ వార్డులో 1.63 హెక్టార్లులో 667 చ. మీ. భాగీవ్రతము (ఎ 4 27 నెం. మీ. లో 0.16 క్ల నెం.)

— హద్దులు —

[తూ] 26 మీ. (86³) పొడవున నర్మారదొంక.
[ద] 25 మీ. (83³) పొడవున వెంపాటి కనకమ్మ స్థలం.
[ప] 26 మీ. (86³) పొడవున ఎన్. రాధాకృష్ణయ్యగారిస్థలం.
[పు] 25.8 మీ. (85³) పొడవున లేటూ3 రామరావుగారి స్థలం కొంతవరకు - నెమిళ్ళపూడి చెంచురామయ్యగారి స్థలం కొంతవరకు.

(3) తూర్పు గూడూరులో నున్న వద్దిక మీదు.

నర్సేనెంబరు	విస్తీర్ణము	కీము
1152	1.638 (య 4-04 క్లు)	5-9-0
1255/1	3.968 (య 9-82 క్లు)	13-8-0
1256	2.610 (య 6-45 క్లు)	8-14-0

వేలమునందు పాల్గొనదలచినవారు పూర్తివివరములను ఇనకంటాకు రికవరీ ఇన్ స్పెక్టరు, బాక్సురికవరీస్వ్యాడు, నెల్లూరువారినుండి తెలిసికొనవచ్చును.

మకాం : నెల్లూరు, —పి. శ్రీరామమూర్తి,
23-4-68. బాక్సు రికవరీ అఫీసరు - విజయవాడ

నెల్లూరు వార్తలు

విశ్లేషణ

మంత్రి నాయకులగు

మంత్రి శ్రీ చెంచురామనాయకుగారి వర్తమానమును ఎన్నడూలేని ఆసాహితులగుచున్నట్లు ముందేర్చింది. నమ్మలేకపోయినా కల్లోతేలి పుడయించాడు, సాయంత్రం నెల్లూరు నవ్వారు. 26 తేది మధ్యాహ్నంవరకు నెల్లూరులోనే వుండినారు. 27, 28, 29 ప్రాంతములు, కదిరి, అనంతపురం; 30 గుంతకల్లు, నంద్యాలలో వర్తమంది, మే 1 తేది పుడయించి కావలిచేరుకుని రాత్రి హైదరాబాదుకు వయనమైపోయారు.

శ్రీ అచ్చన్న
వ్యవసాయపార్టీ అధ్యక్షులు-కానననర వ్యవసాయకుడు శ్రీ గౌతమి అచ్చన్న, మునియ్యల శ్రీ పి. రా. జి. గో. పా. ల నాయకుడు, వ్యవసాయ ఉపనాయకుడు శ్రీ రత్ననరసాని ప్రభుత్వం యీ వారంలో కనిగిరి, ఉదయగిరి, నెల్లూరు, దొరవారి నత్తం వగైరాచోట వ్యవసాయపార్టీనరలలో పాల్గొన్నారు. అచ్చన్నగారి గౌరవార్థం శ్రీ చనంబుల నరసింహం నెల్లూరు లో విందుజేసారు.

శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డి ఇంటి దానం

పిల్లల ఆసుపత్రికోసంగా శ్రీ ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు దానంచేసిన తన స్వంతఇంటి ఇంకో వారం వదిలిపోయే వ్యవస్థను స్వాధీనం చేసుకోవోమన్నదని, హాస్పిటల్ అగస్టులో ప్రారంభం కావచ్చునని తెలుస్తున్నది. రిపేరు, సిమెంట్చేసేదానికి ప్రస్తుతానికి 70, 80 వేలు అవుతున్నట్లుంది. అంకణముందరి ఆరామంలో ఓ పి. గదులు, అవరేషన్ ఫియేటరులు నిర్మాణానికి కూడా వెంటనే వ్యవస్థను వూసుకొంటుందనికూడా తెలుస్తున్నది.

అయినా లంకంత ఇంటిని దానం చేస్తున్నాయంటే దాన్ని స్వీకరించే దానికి ప్రభుత్వం ఎంత తావ్వంటేనో! ఏమైనా ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారి కోర్కె ఇవ్వాలేనా అంటే... కృతజ్ఞుని కి మందిబుద్ధివుట్టింది.

ఎ. సి. కాంశ్యవిగ్రహం

స్వర్గీయ శ్రీ ఎ. సి. కాంశ్య విగ్రహం నెలకొల్పే కషయమై వాక కమిటీగిటుటి ఏర్పరచుకొనగా శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డిగారు వాక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారు.

నూరు-శేష ఆదివారం 28 తేది పాయంత్రం 6 గంటలకు వి. ఆర్. హైస్కూలు ఆరామంలో.

అట్టనే నెల్లూరుకు కూరివిద్యా వైద్య సంస్థను ప్రసాదించిన శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డిగారి కాంశ్యవిగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనకూడా అరివింటేదానికి అందరిందరూ పాల్గొనాలి.

నెల్లూరు డి. ఎం. కె. 'అన్న' సేన

డి. యం. కె. అంటే మద్రాసు డి. ఎం. కె. పార్టీగాదు; దగ్గర - ముంగ మూరు కెనల్ అంటే ఈ కాల్యక్రమకృత వర్తమానం తెలియక తప్పక అచ్చన్న అరిగినా మన ఆ. ప్ర. ప్ర. అంటే అంధ ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం దగ్గర దమ్ములేదని మూలబడిపోతుంటే (దాదాపు 25 లక్షలు అర్జున్య యీ ప్రాజెక్టుకు మొన్న బడ్జెటులో ముద్ది 16 వేలు కేటాయించింది. ప్రభుత్వం) పెద్దగా బిడ్డిలు, తెల్లకల్ గొడవలులేని మామూలు కాల్యక్రమకం గాబట్టి ఆ ప్రాజెక్టు రైతులే ముందుకొచ్చి 'అన్న' సేనగా ఏర్పడి కాల్యక్రమకానికి పూనుకొంటారట. ఈ మేరకు ప్రాథమిక ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవట. ఈ విషయమై మొన్న కానననరలో చర్చ జరిగి నపుడు వెలవాద పాపిరెడ్డిగారి యీ ప్రతిపాదనచేయడం జరిగింది. ఈ నామకరణం చేసిందికూడా పాపిరెడ్డిగారే. స్వర్గీయ లోహియగారు బరికండగా అంటుండే వారు పుడ అర్జీ, పుడ అర్జీ - అనేవారు. దాన్నివచ్చుచు 'అన్న' సేనగా అర్జున్య చేయాలని మామూలు పాపిరెడ్డిగారు. రైతులు వుక్కాచుంగా ముందుకొచ్చి యీ వనిని చేపట్టగలరనే అర్థం. అన్నిచోట్ల శివసేనల వంటి విధ్వంసక సేనలు వుద్దొస్తుంటే - ఇక్కడ నిర్మాణాత్మక సేన ఏర్పడడం అనందదాయకమేకదా!

మావోసూక్తులు

ఇతర అనేక దక్షిణాది నగరాల్లో మాదిరిగా నెల్లూరు గోడలమీదకునైతం యీ 'మావోసూక్తులు' దిగుమతయ్యాయి. "Long live Chairman Mao", 'రాజకీయాలకారం కుపాకి గొట్టంలోనుండి వుడుతుంది - అట్టు చేర్చే మావో.' (Political power grows out of the barrel of the gun- అనే మావో అంగమాట కి తెలుగు అనువాదం, 'గెరిల్లా పోరాటానికి కష్టమేలేదు' - అనే ఇత్యాది

మావోసూక్తులు వెల్లూరు పిడుగులో దాట గోడలమీదకు ఎక్కి కూర్చున్నాయి. ఎక్కడో తిలవనంతపురంలోనో, కలెక్టురాలోనో పరిధంగా వ్రాయబడిందంటే అత్యర్థం. ఇప్పుడు ఈజావం నెల్లూరుకుకూడా వ్యాపించింది. చైనాకుల ఈ వ్యవస్థం ఒక పథకం ప్రకారమే జరుగుతున్నది. మనది ప్రజాస్వామ్యం. ఎన్నివారైనా పూయిస్తాం; ఎన్నికాయలైనా కామిస్తాం; చైనాదమ్ముల వంకకమవుతున్నా వూరుకంటాం; మావో ప్రచారం జరిగి జరుగుతున్నా మిన్నకుంటాం! దేశానికిపిడుగుగర్జి సంద్రాప్తిచే బోమండోననేఅందోళన కలవరవరుస్తుంది

డాక్టర్ రామ్

డాక్టరు వుచ్చలవల్లి రామచంద్రారెడ్డి నిజంగా ధన్యుడి. ఆయన చరిత్రాయినంతవత్సరమైతే లేదో అప్పుడే ఆయన చిత్రచరిత్ర నెల్లూరులో రెండవోట్ల - ముప్పవల్ అపీమలో, బొన్సాల్లో - అదిష్కరణలు జరుగుతున్నాయి. ఈ మాట ఎందుకంటున్నామంటే; అమరశీల పాల్గొన్న శ్రీ రాములు అంధులకు రాష్ట్ర ఖిత్ పెట్టి చనిపోయి 15 ఏళ్లు కావస్తున్నాయంతదాకా బొన్సాల్లో ఆయన చిత్రకళ అదిష్కరించే అందోళన ఎవరిలోనుండలేదు. పాల్గొన్న శ్రీరాములు గారికంటే గొప్పవారా డాక్టర్ రామ్ గారు? ఇట్లా పోల్చడంనరబుగాదు. ఎవరిగొప్ప వారిదేకదా.

కావలి వైస్ ఛేర్మన్

కావలి మున్సిపాలిటీ పురపాలకమండలి ఎన్నికకూడా 24 తేది పోటీ లేకుండానే జరిగిపోయింది. శేరిరెడ్డి వెంకారెడ్డిగారు శ్రీ చక్కా సత్యనారాయణరావు పేరు ప్రతిపాదించగా, షేక్ అబ్దుల్ అజీజ్ బలపర్చారు. ఏకగ్రీవంగాఎన్నికైనచక్కా సత్యనారాయణగారిని అభినందిస్తున్నాము. కార్యకర్తల ఎన్నికకూడా జరిగింది, ఏకగ్రీవంగానే, స్వపక్షంనుండి బుద్ధారావురెడ్డి, షేక్ అబ్దుల్ అజీజ్ గారూ; ప్రతిపక్షంనుండి నూనెను బ్రహ్మణ్యంగారు కార్యకర్తలకులు ఎన్నికయ్యారు.

అనంతరం ఛేర్మన్ మాట్లాడుతూ అందరుకలిసి ప్రజలపైబడిన వస్తుల బారాన్ని తగ్గించడానికి కృషిచేయవల్సి వుందన్నారు. శ్రీ చక్కా సత్యం కృతజ్ఞతనువెల్లడిస్తూ, ప్రజలనిబిడ్డలనీ, పన్నుల బారాన్ని తీర్చడానికి కృషిచేయవల్సి వుందన్నారు. ఏకగ్రీవంగా కృషిచేద్దామన్నారు. సెక్రటరీ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు ధన్యవాదాలు సమర్పించారు. 24 సాయంత్రం యంత్ర పల్లకోటివర్తరపు కొత్త కృష్ణారెడ్డి గౌరవార్థం అల్పహారవిందుజేసారు.

ఇక అల్లర్ మోకాన్నికప్పండి. శ్రీ దొడ్ల కోదండరామరెడ్డిగారికూడా మాతృమే నామినేషన్ దాఖలుచేశారు. అందువల్ల అది ఏకగ్రీవమిస్తుంది.

ఇంకోకొన్ని మాట. వెనబివస్తే మామూలుగా కావల్లో దొంగల రథం మొడుగు వుంటుంది. ముగ్గుపాల్గొని అయిందని దొంగల రథంమా? వలకోజాలనుండి దొంగతనాల వార్తలు దినపత్తున్నాయి. పొలిస్ క్రెడెన్స్ వలచేయగలదనే విశ్వసిస్తాం.

మాననప్రసం దావా

తనపై నిరాధారమైన వ్యాఖ్యలవ్యాసి తన వ్యతిరేకం గం గం కలిగించారని న్యాయవాది శ్రీ జి వెంకయ్యనాయుడు గారు - 'యూత్ కాంగ్రెస్' సంపాదకుడు శ్రీ పి. గోపాలకృష్ణరావు, వ్యవసాయ శ్రీ ఎల్. అడిశేషారెడ్డిగారలపై, నెల్లూరు రెండవ అదిష్కరణ మునిసిపల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో మాననప్రసందావా ఒకటి చేశారట.

దేశాభిమాని

వచ్చి వాక కొత్తపత్రిక నెల్లూరులో వెలిసింది. వృత్తాంతగెన పొడవుడు కోరా అరిన దిన్నయ్యగారు 'దేశాభిమాని' అనే పేరుతో కొత్తపత్రికను పెట్టారు. మొన్న

బొన్సాల్లో ప్రారంభోత్సవంకూడా జరిపిందారు. మంత్రి చెంచురామనాయకు గారు అధ్యక్షత వహించగా; జి. సి. కొండయ్యగారు వ్యవసాయంవికను అదిష్కరించారు; కానననరకులు వగైరాలంతా డివిన్సా మాట్లాడారు. గుట్టుగా బుద్ధిలో హస్తలు నడుపుతూ వల్లగా కాంక్షించే దేవుడిన దిన్నయ్యగారికి ఇప్పుడు ఈ పేరుదురద ఎందుకు వుట్టిందో!

బ్రిడ్జ్ ఆన్ ది రివర్ క్వాయ్

ఇక్కడకు వచ్చి లిలామహల్ కు వాక మందిరితం వచ్చింది. ప్రపంచ ప్రఖ్యాత ఫిలింస్ కోగర్ మాస్టర్ గారు వాక మాట అంటూ "పిల్స్" అనే వున్నకంలో.

Films are like meals; occasionally you get a good one; but you must go on eating regularly just the same.

అయిన అన్నట్టు, అవ్వడమృదూవచ్చే అరడైన దిక్కాల్లో ఈ "బ్రిడ్జ్ ఆన్ ది రివర్ క్వాయ్" ఒకటి. ప్రపంచ స్థాయిలో ఉత్తమోత్తమ సినిమాలశ్రేణిలో అదికూడా ఒకటి అని వర్ణనలువచ్చిన మేరిడితం. డాక్టర్ రియూగా, లారెన్స్ అఫ్ అరేబియా, గ్రేట్ ఎప్రిల్ ఫోర్స్ - వగైరా ఉత్తమకాని దిక్కాలను నిర్మించినడెర్కర్లు 'దేవిదలిన' గారి దిగ్గమే ఇది. ఇట్లాంటి దిక్కాలను అవ్వడమృదూ చూడాలంటే మునుకుంటే మన ప్రేక్షకుల్లో వుత్తమాభిరుచి అనేదానికి బీజమేర్పడుతుండేమా.

అధికారవర్గం

నెల్లూరు డి. ఎన్. డి. గా రెడ్డిపేరు తెచ్చుకోకుండా మందిగా, బాయికిగా వని చేసిన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు హైదరాబాదుకు బదిలీయ్యారు. వారిస్థానే ఎ. వి. రామచంద్రంగారు నియమితులైనారట.

కోడ్లు-విల్లింగుల దివిజన్ ఇంజనీరు శ్రీ ఇ. ఇ. పిటర్ విలూరుకు బదిలీ చేయబడి; వారి బదులు నిటామాటానుండి ఎ. సీతారామయ్యగారు నియమింపబడినారు.

పిటర్ గారి హయాంలో వేయబడినకోడ్లు ముదనప్రసంగా వున్నాయంటే, వారిబదిలీ ఎంత సంతోషదాయకమో వేరుగా చెప్పబులేదు.

జనసంబంధ యాత్రాస్పెషల్

బొరా మన వ్యవస్థానికి ఏమి పోయే కాలం వచ్చింది! అన్నిట్లను వేలుపెట్టు న్నది. యాత్రా స్పెషల్ నుకూడా నేషనల్ రైల్వే చేయబిల్లినట్లుంది.

ఊరింజం అభివృద్ధిపేర అంధకారదేవ జనసంబంధకామిరే శేష మే 16 తేది నుండి పక్షంకోజాలపాటు దక్షిణ భారత యాత్ర నిర్వహిస్తున్నదట. దక్షిణాదిలోని అన్ని వ్యధాన యాత్రాస్థలాల్నూ చూపిస్తుం

కావలి మునిసిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీ తోట రామమూర్తి

దక్షిణ భారత వనతి సౌకర్యాలకోటాటు టిక్కెట్టు వాక్కుటికి 450 రూపాయలకు. వన్నెండు సంవత్సరాలు దాటికేనే యీ యాత్రకు అర్హులట. వివరాలు నెల్లూరు జనసంబంధకామిరే నడిగి తెలుకోవచ్చు వోపితున్నవారు. రాష్ట్రంలో ఊరింజం అభివృద్ధి అంటే యిదేకాబోలు.

వర్షం

కుక్కారలరాత్రి ఈ వంతులు వ్యాసే నమయంలో పెద్దగాకాలింది వర్షం కురిసింది. గాలివస్తే, దినుకుడితే కరెంటు పోవాలిందేనా? ఏడుగుడా వచ్చింది.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి	560-00
దొంగనంబు		500-00
శేనరు		480-00
ఈశ్వరు		450-00
రాగులు		610-00
కొన్నలు		700-00

ఇల్లు విక్రయించబడును

నెల్లూరు ఉప్పు పాకకోటలో వార్డు నెం 16 లు, డోర్ నెం. 517 లు మిడ్లె యల్లు (ఇదివరలో నెల్లూరు ఇంజనీరింగ్) అపీనువారికిన యల్లు) వూర్తి యల్లుగా గా, రాగములుగా ఒకటిందిగాని విక్రయించబడును. వలయు వారు క్లింపి అడ్యనువారికో సంప్రదించవచ్చును.

సరస్వతి సుందరరాజయ్య,

మామిడిపూడిగ్రామము, నెల్లూరుకాలాకా.

అయిల్ ఇంజిక అమ్మబడును

"రష్ట్ర" 11 హెచ్. పి. అయిలు ఇంజను - వంపుసెట్టుతో కలసి అమ్మబడును. దివరములకు :- సుధాకర్ విజన్స్, ట్రాంకుకోడ్లు - నెల్లూరు పోస్ట్ : 524.

For all kinds of: **PAINTING SPRAY PAINTING CUSHION WORKS**

CONTACT: **painting department BHAVANI INDUSTRIAL CORPORATION**
Manufacturers of Diesel Oil Engines
Ranganayakulapet, NELLORE (A. P.)
Grams: BINCOR. Phone: 459 Ex.

వివాహమునకు - ముందు-వెనుక పోయిన యవ్వనమును తిరుగు పొందండి.

పి. వ్యాధి ఏకకమైనను దిగులవడవెద్దు- పురుషత్వం తక్కువ అందియిపోయిన, బాల్యంలోపుష్కరత్వం, స్వప్నస్థితితం, శరీర బలహీనత, అతిక్లం, మలబద్ధకం, శిశువ్యవస్థ, మూత్రంలో ఇంద్రియం కలిసిపోవుట, నరముల బలహీనత, వివాహమైన తర్వాత నిరుత్సాహం కలుగుట ఇటువంటి గుణములు గలవారు, తగ్గంగారకహస్త్య నివేషణలైన **డా. చౌదరి గారిని** సంప్రదించండి. **మా డిస్కస్సరీ**

చౌదరి డిస్కస్సరీ, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకు ఎదుట, 16/112, ట్రాంకుకోడ్లు - నెల్లూరు

నెల్లూరు మున్సిపాలిటీవారి ప్రకటన

1987-88 సంవత్సరములో కృష్ణానదుకోడ్లు ఎరువులడిపోలోనూ, నరుకురుకోడ్లు ఎరువులడిపోలోనూ తయారుచేయబడిన మ మారు 7848 టన్నుల ఎరువును యీ క్లింప వివరించబడిన వ్యవసాయలో వాటికి యిదు రుగా చూపబడిన తేదులలో అపారంగముగా వేలము చేయబడును. లాటు 1-కి రూ. 10/- లు రరావపు చెల్లింది పాటలో పాల్గొనవలయును. వేలము వరతులువగైరాలను ముగ్గుపల్ అపీను పూచేయకాలంలో తెల్పుకొనవచ్చును.

ఎరువుల వివరము	వేలముచేయు స్థలము	వేలముచేయు తేది
(1) కృష్ణానదుకోడ్లు డిపోలో తయారుచేయబడిన ఎరువులు	కృష్ణానదుకోడ్లు డిపోవద్ద	6-5-88 తేది ఉదా 9 గంటలకు.
(2) నరుకురుకోడ్లు డిపోలో తయారుచేయబడిన ఎరువులు	నరుకురుకోడ్లు డిపోవద్ద	7-5-88 తేది ఉదా 9 గంటలకు.

- ఎన్. యం. ముర్తుజా - సెక్రటరీ.

జనసంఘములపై రెవ్వు కామ్రేడ్ల సాయుధదాడి

బదుగురికి గాయాలు - తొమ్మిదిమంది కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తల ఆరెస్టు - బెయిలుపై విడుదల

రెవ్వుకమ్యూనిస్టు - జనసంఘం: ఇది రెండు చేర్చేయమార్గాల్లో విరావేశంకల్గిన వజ్రాలు; ఉత్తర దక్షిణభూవలంబిది. వాళ్ల నిర్దాంశాలు-దోరణులు వరసర దిరుద్దానా ఆ జనవజ్రాల కార్యకర్తల్లో వారివారి నిర్దాంశాలవల్ల అవదలమైన, ఇంకోవిధంగా చెప్పాలంటే వొక మూడ మైన, విశ్వాసబలం కాకలుబిరిచుకుంది. అట్లాంటివారు నెల్లూరులో వాకేపేటలో 'ఆర్మీస్టు' (చక్కచక్కనే కమతమ కార్యకర్తలైన) నెలకొల్పబడినవందం, బహుశాలనుండి నవాజీవనం నెరపు కుండకం కొందరికి ఆశ్చర్యంగానేవుంటూ వచ్చింది. కమమధ్య న వచ్చగడ్డివేసే తగ్గమనే నీరు యికకాలం యేమర్చుట, గొడవల తేకుండా ప్రకాశం దోరణిలో యెట్లా నెట్టుకొచ్చుకోగల గుతున్నారా అని ఆశ్చర్యవహనవచ్చామట.

అన్నాళ్ళకు ఆ రోజు రానేవచ్చింది. బిల్లిద్రూ మెన్న 28 తేది సాయంత్రం మర్తం వచ్చారు; తలలు కాదు కున్నారు. జనసంఘముల్ని ఆదమర్చి, రెవ్వుకమ్యూనిస్టుల కర్రలతో, కట్టలతో వచ్చి దాడిచేశారు. బదుగురు జనసంఘ యులకు గాయాలతగిలాయి. అందులో ఇద్దరికి తగిలినగాయాలు బలమైనవే.

నెల్లూరు కస్తూరిదేవిగర్లో పాత 'పిచ్చర్పాటిక్కి' (అంటే పుచ్చలవల్లి రామచంద్రారెడ్డిగారి పాత హాస్టిల్) కాంపౌడు రెవ్వుకమ్యూనిస్టులకు వొక అనధికారమైన దుర్లమైతే, దానికి 50 గజాలలోవల్లెవన్న వొక అరుణయిలు స్థలంలో ఆర్. ఎన్. ఎన్. వారు (అంటే జనసంఘముల్లో వొక 'దింగ్' వంటి వారేకదా, నందేహమెందుకు?) డిల్లు చేసుకునే మైదానంగా వాడుకుంటూ వచ్చారు. ఈ నవాజీవనం బహుశాంగా బదుగురుకున్నదే.

ఈ మర్తంబదుగురులో కొంత మంది జనసంఘం విద్యార్థులు తమ మామూలు ప్రదేశవరసరల్లో కల్చరు, ప్రస్తుతం వి. ఆర్. కాలేజీ స్టూడెంట్స్ యూనియన్ వుపాధ్యక్షుడు, రాజ్యో నంవత్తరం కాలేజీ ఎన్నికల్నుగూర్చి చర్చించుకుంటూ వలాలా విద్యార్థులు కమ్యూనిస్టులని, వారు మనకు ఓటివర్లని ఏమోమో విగ్గరగా మాట్లాడుకుంటూ వుండవారు. ఆ సమయంలో హాస్టిల్-సర్పింగుహవైన గేటుముందర కలబడి వున్న తంబి వెంకయ్య దిగు వీదోదకా యింపుదోరణిలో మాట్లాడార; దానిమీద మాటమాటపెరిగి దిన్నపర్చుట జరిగిందని తెలుస్తున్నది. ఆ పిమ్మట జనసంఘం యువకులు కొందరు-కమ్యూనిస్టు, చైనా వ్యతిరేక నివాసాలు చేశారని అంటారు.

ఈ వ్యవహారం సహంగా ఆక్టింగ్లో ముఖ్య నిల్పండిని (రె. క. కార్యకర్తల్ని) కలవరపర్చుచుంటుంది, రెవ్వుకాట్టివుంటుంది. ఆరోజు సాయంత్రం మర్తం ఆర్. ఎన్. ఎన్. సోదరులకు, తంబి వెంకయ్యకు మర్తంబదిగిగిస్తున్నది; మర్తం వొకర్నా కరు తిట్టుకోవడం జరిగినట్లున్నది; అందులో వొకరు డిల్లుకర్రతో వెంకయ్యచేతిమీద కొట్టడం జరిగిందంటూ అంటారు. కర్ర ఎత్తడం జరిగిందేకాని కొట్టలేదు అని ఇవ తలివజ్రంవారు అంటారు. ఎట్లుయేసేం, ఎవరిదారిసేవారు విడిపోయారు. ఈయన కులు వచ్చి మర్తం తమ మామూలు డిల్ల

స్థలంలో సమావేశమయ్యారు. తర్వాత కొంతసేపటికి రెవ్వు కమ్యూనిస్టులు 30-40 మంది ఎక్కడక్కడి నుండోవచ్చి పొగై కర్రలతో కమ్యూనిస్టు దిగి యీ ఆర్. ఎన్. ఎన్. వారిపై దూకారట. ఇంతలోనే నెల్లూరు జనసంఘ శాసనసభ్యుడు శ్రీ అన్నదాత మాధవరావు గారు అక్కడకు రావడం జరిగిందట. (మామూలుగా మాధవరావు గారు తొనులోవుంటే సాయంత్రంపూట ఈ డిల్లు స్థలానికివచ్చి ప్రమాణం తీసుకొనివెళ్లే లవాటు వున్నదట) మాధవరావుగారి పైకికూడా వొక కమ్యూనిస్టు కర్రపెత్తాడని, అది దూసి పోయి వెనుక రాసు కున్నదని అంటారు. మాధవరావుగారు ఏదో సొమ్మంగా చెప్పబోతే కమ్యూనిస్టు సోదరులు దిల్లుంచుకొనే స్థితిలో వున్నట్లులేరని తెల్పుకుని, నమీవంలో వున్న పోకడగర్లకెల్లి పొలిసిన యాదుర్లు టన విషయం తెలియజేయడం జరిగింది. పొలిసిన వరుగెత్తుకొచ్చేలోవల రెవ్వులు కాము కలపెట్టిన దుండగం చేసివేశారు; నయగురైదుగుర్ని తివంగాకొట్టి గాయ పరచారు. ఈ మర్తం నందర్నంలో దాక్కురె. తేషారెడ్డిగారుకూడా ఆ సన్నివేశంలో వుండడం గమనార్హమైన విషయం. ఇతర కమ్యూనిస్టు నాయకులు ఎన్. వి. కృష్ణయ్య వగైరాల పేర్లుకూడా వివరించుకున్నాయి.

ఇది జరిగిన విషయం. ఈ రెవ్వుగర్లో రెవ్వులెన్న జనసంఘములు- గంపల సుబహ్మణ్యం, పి. పోలయ్య, వి. రామ చంద్రరాజు, పాటూరు శ్రీనివాసులు, గంపల రామయ్యగారు.

నెల్లూరులోకాపాలిన్వారుఆరెస్టుచేసిన కమ్యూనిస్టు సోదరులు: దాక్కురె తేషారెడ్డి, తంబి వెంకయ్య, ఎం. అప్పయ్య, రాజు, శిలం పురుషోత్తం, షేక్ సాద్లా, షేక్ బాషా, మేకల రామయ్య, పేరం రమణయ్య, 30, 40మందివుంటే తొమ్మిదిమందినే ఆరెస్టు చేయడం జరిగింది. ఇంకా కొన్ని ఆరెస్టులుంటాయాలేదో తెలియదు. 28తేది రాత్రి నుండి బిల్లంతా పొలిసినకట్టడిలోనే వున్నట్లున్నాడు. నెల్లూరు రెండో అధివనర్ వస్తుకాను మేజిస్ట్రేటు డి. వి. సుబ్బారావు గారి కోర్టులో కేసుపెట్టారని; మొదటి యిద్దరూ జామీనుమీద మరురోజే విడుదలయ్యారని, మిగతావారుకూడా 28 తేది జామీనుమీద విడుదలయ్యారని తెలుస్తున్నది.

ఇవీవల కనకమహల్ వ్యవహార మప్పటినుండి, వి. ఆర్. కాలేజీ విద్యార్థి యూనియన్ ప్రెసిడెంటుమీద-ఆవర్గి యులు పగవట్టుపెండినారని; ఆ వగలు సెగలు యారావంగా తిరుక్కోమాకారా-అనిఅనుమానిస్తున్నారు. రెవ్వుకమ్యూనిస్టులు తమ విప్లవ యజ్ఞగుండార్ని ఎవ్వరూ అపి, ఇపి, పివో సమీకరించేనట్లులేనదేనూ తమ పిరపొరాలభ్యజ్ఞాన్ని ఎగుర వేస్తూవుండాలి కాబోలు! అదావంగాతప్ప మరోవిధంగా తమవునిని బాటుకోలేరా? —మా. ప్య. వి.

జిల్లారాజకీయాలు

(మొదటిపేజీకొరవ)

అన్నాయి. ఎర్లలుగా రెకటోయినా, తిన్న మనస్కతలు తిన్నదోరణులు దోతకమవు

తాయి అందరూ స్వేచ్ఛాచరణములే. నాయకత్వాలు అనుచరత్వాలులేవు. సమానత్వం నాగునపాదాలతో నడుస్తుంది. ఎకీకరణకర్తలేదు. శాసించేకర్తలేదు. ఆలోచన అడుగుడుగున కనవడుతుంది. ఈ వర్గంలోని ముఖ్యుల్లో చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రత్యేకాధిమానంకలవాడు కొందరున్నారని అయిన తమవర్గాన్నిపీడి పోపాడవనుకునే వారున్నాడు. అయినకు తమవర్గావల్ల అనంతపుష్ప ఎందుకు కలిగిందో తెలిసికొని, దానిని తొలగింది. అయినకు తమవర్గంలో విగిందాలని అరిపించేవాడున్నాడు. అటు వంటి ప్రయత్నాలు గత రెండు మూడు వారాలలో రెండుపార్టీల జరిగినట్లున్నాయి. శ్రీ రేబాల దళితకార్యకర్తలరెడ్డిగారు ఆ తమ త్పానికి పోటీహక్కుం నెరపినట్లున్నాడు.

నెల్లూరులో జరిగిన సమావేశంలో చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తాను వర్గం మార లేదని, అనంవారివర్గంలో చేరలేదని, చేరే వుద్దేశ్యంలేదని, చేరబోనని స్పష్టంగా చెప్పాడట. అట్టేనే చెందురామానాయుడు గారితో ఇక తనకు కుదరదంటూడా తేల్చి చెప్పేవాడట నాయుడుగారిమీద దాడిపీటు దాఖలుచేశాడట. వర్గం మారదలకుంటే తమకు ఆక్షేపణ లేదని, అవర్గంలోకి పోవడం లాభదాయకమనుకుంటే కాము నంతోపిస్తామే, పిదపా చెప్పిచేయడం వుదితమని వారు అడగడం, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు శివశివ అని చెప్పలు మూసుకోవడం జరిగిందట. ఇంకా నందేహం-సమాధానాలనంచాడం కూడా కొంత జరిగినట్లుంది. సమావేశం ముగించబడి, మర్తం హైదరాబాదులో కలసుకునేట్టు, చెందురామానాయుడు-చంద్రశేఖరరెడ్డిగారలను ముఖాముఖి మాట్లాడింది, అపోహలు-అభిప్రాయ భేదాలు తొలగింపజేసేట్టు అనుకున్నారు.

అనుకున్నప్రకారం హైదరాబాదులో కలసుకున్నారట. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు మాత్రం గైరహాజరు! సమావేశమైనవారు చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఆరోపణలనుగూర్చి నాయుడుగారిని అడగడం, వారు సమాధానం చెప్పడం, నందేహం నివృత్తికావడం జరిగిందట. వర్గాన్ని కట్టుదిట్టంగా నడుపుకోదాన్నిగూర్చి, జిల్లా నాయకత్వాన్నిగూర్చి, జిల్లా కాంగ్రెసునుగూర్చి బ్యాంకి ఎన్నికలు వగైరాలనుగూర్చి కర్ణ యూలు గైర్జాన్నారట. బిల్ల చంద్రశేఖరరెడ్డి గారి ఆశను వదిలకున్నట్లునంటారు.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఈ సమావేశం సమయానికి హైదరాబాదులో వుండినారో, లేక పోయి అప్పటికి తిరిగివచ్చేవారోకా; వున్నా హాజరయ్యేవుద్దేశ్యంలేదని విషయజ్ఞాలంటారు. తాను విప్లవవర్గాన్నివదిలిపెట్టి పోలేదని, అనంవారివర్గంలో చేరలేదని నెల్లూరులో నిలబడిన చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు; హైదరాబాదులో ముఖ్యమంత్రిని కలసుకొని-పి. ఐ. సి. సి. సభ్యత్వం విషయంలోవలెనే - మరోదో విషయంలో మనవిచేసుకొనివచ్చారంటే; వారు విప్లవ వర్గంవారి సమావేశానికి హాజరుకాగలరని కాని, ఆవర్గంలోనే వుండగలరనికాని అశించడం పొరపాటేకదా! చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిని కలసుకున్నది ముఖ్యమైన వనిమీదనే!-ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గంలో చెందురామానాయుడు వర్గంవారివెన్నంటి స్థానమువ్వకండి, సంజీవ రెడ్డిగారికివ్వండి అని చెప్పకొనివచ్చాడని వదలి. ఇది నిజమైతే చంద్రశేఖరరెడ్డి గారు అనంవారివర్గంలో చేరలేదని నమ్మడం తెలివితప్పువ తనమేకదా?

విప్లవవర్గంలో వుండకుండా, అనంవారి వర్గంలో చేరకుండా, చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ఏమిచేయడంచిన్నట్లు? జిల్లా రాజకీయాలలో తిక్కలనున్నట్లు స్పష్టించుకోవడం వారి సంకల్పమా? దానివల్ల కలుగగల వ్యయోజనం? ఆ స్వర్ణాన్ని నిలుపుకోగలిగిన బలం? చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు విప్లవ వర్గి యుడుగా చెలామణి అవుతూ, సంజీవరెడ్డి

గారి సహకారంతో జి. వ. సునిష్కంబకం చేసుకోవాలనుకున్నాడు; నాయుడు, నాయుడుగారి వ్యవహారములు మనహా మిగిలినవారివందరిని తనతో లాగుకోవా అనుకొన్నాడు. కాని గురితప్పింది. నాయుడు మనహా విప్లవవర్గముకా తనదే సరి ముఖ్యమంత్రిని నమ్మించాలను కున్నాడు, పి. ఐ. సి. సి. సభ్యత్వ రాయ బారం నడిపాడు; అది మున్పైకయింది. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ఈ ఆలోచనలు, అంచనాలు అన్ని విఫలమయ్యాయి. చంద్ర శేఖరరెడ్డిగారిమీద యుటకర్తల వ్యభావం, జిల్లాలోని మిక్కుల సలహాలు వగైరేసి వుండవచ్చు. లేకుంటే యిక తప్పగా అంచనా చేసుకొని దిగివుండేవాడు కాదేమో! ఇరువర్గాలకు స్నేహంగా వుండ దలచిన చంద్రశేఖరరెడ్డి-ఇకవర్గాలవారిని కలపుకు కృషిచేసివుంటే ఎంతో వుదా త్రంగావుండేది; దానికి అనుకూలమైన వాతావరణం ఏర్పడేవరకు తాను కొందర నడకుండావుంటే ఎంతో బాగుండేది. ఇప్పుడు యిరువురికి విశ్వాసంలేకుండా చేసుకున్నాడా-అనిపిస్తుంది.

అనం సంజీవరెడ్డిగారుగూడా మొన్న హైదరాబాదులో విప్లవవర్గయులనుకునే కొందరితో సంప్రతింపులు జరిపినట్లుంది. పి. సి. మరణానంతరం అందరితో సర్దు బాటు చేసుకొంటోవాలనే నిర్ణయానికి వచ్చామని, జిల్లాలో బిల్లతకు తాను సిద్ధమని చెప్పాడట. అయితే చెందురామా నాయుడుగారితో తాము కలవలేమన్నా డట. అయినతమను 'అవమానించాడ'ని అంటాడట.

సంజీవరెడ్డి ప్రస్తుతం పూర్తిగా బ్యూరొ నందరెడ్డిగారి నాయకత్వాన్ని శిరసా వహించినట్లుగానే కనబడుతుంది. సయోధ్యులతో సంబంధాలను తెగతెంపులు చేసు కున్నట్లేవుంది. అమధ్య నిలం సంజీవరెడ్డి గారికి సయోధ్యులు ఏర్పాటుచేసిన ఒక విందుసమావేశానికికూడా పోలేదట. రాజ్య సత ఎన్నికల్లో సయోధ్యుల ఒత్తిడికి తట్టు కొని, ముఖ్యమంత్రివత్తంగా గట్టిగానిలబడా డట సయోధ్యులుకూడా సంజీవరెడ్డిగారిని వదలకున్నారంటారు.

అందువల్లజిల్లాలోని ఇరువర్గాలకు ముఖ్యమంత్రి నాయకుడయ్యాడు. నేటి జిల్లారాజకీయాల విదితపరిస్థితికి యిదే కారణం. చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి వ్యభావ నానికి పోర్చుల కారణంకూడా ఇదేనేమో. ముఖ్యమంత్రిగారు రెండువర్గాలను వేరు వేరుగానే వుంచి, పోట్లాడు కుంటుంటే చూస్తూ, యిరువురినీ మార్చి మార్చి ఆవిరిస్తూ అవాదరిస్తూ, ఈ గందర గోళపుస్థితికే కొనసాగిస్తారో; లేక యిరు వురినీ ఏకంచేయుటకు వ్యయత్నిస్తారో తెలియదు. చెందురామానాయుడుగారిని అపిష్కరించి, కట్టుకట్టాలని సంజీవరెడ్డి-చంద్రశేఖరరెడ్డిగార్ల వైఖరులు స్పష్టంగా దాటుకున్నవుడు - ఈ పరిస్థితిని బ్యూరొ నందరెడ్డిగారు ఎట్లా ఎదుర్కొంటారో, పరిష్కరిస్తారో చూడవలసివుంది. మొత్తానికి ముఖ్యమంత్రి జిల్లాను దీల్చాడు; తన అనుయాయులనుకున్నవారిని గట్టు పట్టిందాడు.

ఈ పరిస్థితుల్లో జిల్లా రాజకీయాలు ఏమాపాన్ని ధరిస్తాయో, ఏ చరితామాల సంతరిస్తాయో మరి!

— మా. రా. వ

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటిపేజీకొరవ)

సంస్థను వున్నట్లీరింపజేయడానికి బ్యూరొ నందరెడ్డిగారికి సంపూర్ణంగాలభ్యమైన ఈ నడవకాళ్ళాన్ని తొరవడవడమే అవుతుం దని వీరంకా వాదించారట. ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా శ్రీశంవారం విశాఖరెడ్డిగారిలో ప్రసంగిస్తూ యువకులు

కాంగ్రెస్ సంస్థలో బాధ్యతలను ఇతోధి కంగా వహించాలని, తొలి వ్యతిరేకత్వం వలనబడినదిమంది ప్రజలను పరిరక్షించడంలో ముందంజ వేయాలని యువకులకు పిలుపుచ్చారు. కాని ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష నడవికి మర్తం కాకాటిలాని వ్యర్థ మూర్ఖుని, అదానంత అనుభవకారి యైన వ్యతిరే, మర్తం అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికచేయించడం దింతగానే తోచింది.

ఇతే, అధివనతే ఈ రేఖల్లో పేర్కొ న్నట్టు కాదానిగారిని అధ్యక్షస్థానాన్నించి తప్పిందని అనంకరం పిరేయిలో ముఖ్య మంత్రికి తోడలేదని, ఏలాదిబోర్డు అధ్యక్ష నడవిలో తోడయిన సంకృతిచేందే వ్యక్తి కాకపోవడంవల్ల ఈనిర్ణయానికి అయిన రావలసివచ్చిందని అంటారు.

ఏప్రిల్ 18 నాటి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సమావేశాన్ని ముఖ్యమంత్రి నడిపించిన తీరు చూచినతరువాత ఏమైనావరే కాంగ్రెస్ను వున్నట్లీరింపజేయాలనే సంకల్పం ముఖ్యమంత్రికి, అయిన సహచరులకు బాగా కలిగిందని చెప్పవలసివుంటుంది. "అవవరమైతే కాపి సత్వయజ్ఞేస్తాం దివరి దాకా కూర్చొని కాంగ్రెస్ వున్నట్లీరినవా. కి పిందర్లు తీసుకోవారో నూదించ"మని అయిన సభ్యులకు కట్టచీకేతారు. సభ్యుల్లో వలపురు దివరిదాకా (అంటే దాదాపు నాలుగంటలు) కూర్చుండి ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తిని మన్నించినమాట నిజమేకాని, కాంగ్రెస్ను వదిలివైసిన క్రమశిక్షణగల సంస్థగా రూపొందించడం అపార్యకునే భావం, విశ్వాసం సభ్యుల్లో అందరిలో కని పించింది.

సలహాలు కావాలని ముఖ్యమంత్రి కోరినవచ్చు, సభ్యులుచేసిన ప్రవంగాలు ముఖ్యమంత్రికి చాలా అశాభంగాన్ని కలి గించాయి. సంస్థను వదిలివైసే చేయడానికి ప్రజలను అభివృద్ధిచేసుకో పోల్లొనడేసే కుండుకు; యువకులను, గిరిజనులను కమ్యూనిస్టు మొదలైన ప్రతివజ్రాల వారి ముంది తప్పించే సలహావివ్వమని ముఖ్య మంత్రి కోరితే ప్రవంగాలుచేసిన దాక్కురె డి. వి. యన్. చలవతిరావు ప్రత్యేకులు మంత్యులను దుయ్యబట్టి నారంతిచారు.

ఒక కార్య ప్రణాళికను రూపొందించడానికి కాంగ్రెస్నివాడుల ప్రత్యేకనడస్టుని ఏర్పాటు చేయాలని వి. వి. రాజాగారు ప్రతిపాదిస్తే, ప్రత్యేక నడస్టు ఎందుకు, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్నే సమావేశవరది ఇలా. డి విషయాలను చర్చిస్తేచాలదా, ఎన్నికల కోసమే ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సమావేశాలు జరగలా అని కొంతా లక్ష్యకో బాషాపి అన్నారు.

దివరికి ముఖ్యమంత్రి విసిగి, కొత్త కార్యవర్గం ఈ విషయాలను చర్చిస్తుందని ప్రకటించి సమావేశాన్ని ముగింపుచేశారు. కొత్త కార్యవర్గ సభ్యులను, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ సమావ్యక్షుడు, కాంగ్రెస్ శాసనసభ పార్టీ నాయకుడు కలిసి నిర్ణయిస్తారని వి. వి. రాజు ప్రతిపాదించగా, సమావేశం అమోదింబారు. ఇలాంటి నిర్ణయాలను జడి గం ఏ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు తనంతకు తాను చేయకపోయినవ్వరేకీ, తీర్మానంలో మాత్రం అధికారం అధ్యక్షుడికి మాత్రమేఇస్తూ ఈ నామినేషను ఉండడం అదారం; కాని ఏ ఏప్రిల్ 18 నాటి తీర్మానంతో, ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షవరని ఎలా నామమాత్రమై పోయిందో తేలిపోయింది. ఆ స్థానంలో ఎవరున్నా వారు ఉత్తర విగహమే; మూ విరాట్లు "జయినంద నిలయిం"గా మారిన శ్రీ బ్రహ్మనంద నిలయిం"నే ఉంటుంది.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం చందా రు. 12-00
6 మాసములకు ,, 7-00
అంతకు తక్కువకాంమునకు సంవత్సరము

వాకాడు సేద్యం

(4-వ పేజీ కొరవ)

ఏవైనా ప్రాంతంగా చేయడం వారి కృష్ణారెడ్డిగారి విలక్షణం. దిన్నవనిచేయడం వారికి చేతకాదనే అనుకోవలసి వుంటుంది. మూడువేలమంది వారి కాలికలన్నవోళ్లను ఎక్కడంటి? అదివాకాడు ఓకెట్లక. వ్యవసాయంలో కూడా ఈ విలక్షణం కొట్టవచ్చునట్లు కనబడుతుంది. వారి కృష్ణారెడ్డిగారికి ఇప్పుడు రెండు వ్యవసాయ క్షేత్రాలున్నాయి. ఒకటి పాతది, ఇంకోటి కొత్తది. పాతదంటే... వయస్సులోకాదు; కూపులో; ఎన్నో సంవత్సరాలనాటిది కానీ, దానికి అయిదువేలం వున్నాయి. అందువల్లే పాతది అంటున్నాను. సంవత్సరం వయస్సుగలది ఒకటుంది. కొనడం, బుల్డోజర్ తో చదునుచేయడం, కాల్యలు గిల్లలు తీర్చిదిద్దడం, ఫిల్టర్ పాయింట్లు వేయడం, విద్యుత్తు కేవలం, పైలు పెట్టడం, పరిశం పొందడం... అంతా ఒక్క సంవత్సరంలో జరిగిపోయింది. ఓస్త్రం వంపకరాలు. ఇది సాగయ్యే ఉప్పుడు అచ్చుది దృశ్యంగాదిన ఈలేఖరికి అది రాక్షససేద్యం అనిపింది. అసాధ్యమైనకార్యాన్ని సాధ్యం చేయడంలో అనుర నమనైసకృషి అయిగుతున్నట్లుపిందింది. "మీది రాక్షససేద్యంగావుండే" అని వారి కృష్ణారెడ్డిగారికి అక్కడి కక్కడే అన్నాను; ఇప్పుడు అదే మాట వాడుతున్నాను. ఇది జరిగి బయటపాలైంది. కాని మోడెగుంటలో చేపకృపారి 230 ఎకరాల హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ సాగువిషయం విన్న తర్వాత, ఈ వదవయోగానికి వాకాడు వారు అర్హులు కారేమోననే సందేహం కలుగుతున్నది!

వాలకృష్ణారెడ్డిగారి క్షేత్రాలు-ముఖ్యముగా మొదటిది కొండకొట్టిపిండిచేయడ

మంతటిశ్రమతో, వ్యయంతోకూడిందేనని చెప్పాలి. ఆ వ్యయంపేరు చెం టో డు మిట్టలు. అంతా బొంతరాతివట్టు. పొదలు; వట్టలుకూడా బహుశా వుండివుండవు. ఆ వ్యయంపే రల్లే డి గోపాలకృష్ణారెడ్డిగారి దనుకుంటాను. వారి ఆదీనంలోవుండగా నీళ్లు వదిలెట్టులేదు. వ్యవసాయానికి అనుకూలమైందికాదని నిర్ణయించుకొని వారు అమ్మివేశారు. మొండిరెక్కంతో కాలకృష్ణారెడ్డిగారు కొనేశారు. ఏరైక్కంతో కొన్నారో ఏమోకాని, అరైక్కం వారికి కలసివచ్చింది. వాలకృష్ణారెడ్డిగారి అద్దవమో ఏమో, వ్యవసాయ వ్యయత్నంలోనే నీళ్లురద్దాయి; పెద్దదాని ఏర్పడింది; 5 అంగుళాలవంపులు రెండు ఏకరానికి 24 గంటలూ కొట్టినా తరగని జల ఏర్పడింది. మరొక వ్యయత్నం కూడా విజయవంతమైంది. కూడు స్వంత దార్ల వ్యయత్నం విఫలం కావడమేమిటి? చేయి మారినతర్వాత దశ మారడమేమిటి? అదృష్టమంటే అదేగదా!

వ్యవసాయానికి నీరేగదాప్యాణం. నీరు అభ్యున్నతతరగతకృషిని రెక్కలోనిది కాదు. కాని ఇక్కడ అతక్కిన కృషి కూడా తక్కువగాలేదు. అంతా బొంతరాతి దట్టు అని చెప్పాను. అరాతిసంతా తీసివేయింది, కొంత మా గాటిగా, కొంత తోటగా దివ్యంగా తీర్చిదిద్దగలిగారు. 60, 70 ఎకరాల విస్తీర్ణంగల వ్యయం అది. దాన్ని ఓట్ల అక్కపి ఎంతశ్రమతో, డిక్షన్, నట్టుదలతోకూడివుండాలన్న మాహించుకోవచ్చు. ఒక్క సంవత్సరంలో జరిగిన పనిగాదు; ఒక పృథ్వీకావ్యంగా జరిగింది. రాయి తీసివేయడం, నేలను చదును చేయడం, దాన్ని సారవంతం చేసి, సాగు చేయడం, అపిమ్మట కొత్తదాని మరమ్మత్తు ఎత్తుకోవడం- ఈవిధంగా అవ్యదేశమంతా

ఒక వందవోడ్డానంగా కళకళలాడుతూ నేత్రోత్సవంగా తయారైంది. వరి మొదలు, చేరుకనగవరకు ఈ క్షేత్రంలో వండిందని వంటులేదు; కాయించని కూరగాయలేదు. ఒక్క అంగుళంనీల ఒక్కరోజుకూడా నీరుగా వుండదు. ఎవ్వరూ వచ్చుగా వులకరింపు కల్గించేవిధంగా వుంటుంది.

ఒకసారి హైద్రో ఎలక్ట్రిక్ వుండేనాడు- మోగాటిలో. నేను చేయివైతే అందలేదు. సువ్యవేశారు. ఏకరాకు వెయ్యి రూపాయలు పలికేవచ్చింది. గోగాకు అట-మహావృక్షాలుగా పెరిగిపోయాయి. సారవేసివుండేవారు; నేలంతా దొర్లబడుతుంది నాయి. మీరవవంటి చెప్పబోలేదు. ఈ క్షేత్రంలోని ప్రైవేటు మితిని బలప్రాయో ఏమోకాని, వాటినికూడా అనుయోగం గుతుంది. నత్తువలో, సేద్యంలో వుంటుంది కీలకమంతా.

ఈ క్షేత్రం అంత అకర్షణీయంగా వుండడానికి విస్తీర్ణం కారణంకాదు, ప్రైవేటు కాదు, వంటకాదు. దానికి అంత మందరంగా రూపొందిందంతోనేవుంది. ఆ క్షేత్రంలో ఒకదన్న అడుగు తవనం; అ తవనంబట్టూ తోట. ఒక తపోవనంగా ఒక ఋష్యాశ్రమంగా, వదలిపెట్టను బుద్ధి వుట్టరి ప్రకాశం దిక్రాంతి కేంద్రంగా మృదయాన్ని గట్టిగా వట్టివేస్తుంది. ఈ క్షేత్రం అకర్షణీయమైవదింపలేసే అంతం యిదే.

ఇక రెండవ క్షేత్రంవుంది. స్వర్ణముఖి, చల్లకాల్యమర్థగా; గూడరి నీమేశ్వరుని కనునన్నులలోవుంది. నూరు ఎకరాలు. సంవత్సరంలో చదరవెట్టిందారు. అచ్చుకట్టువేశారు. ఫిల్టర్ పాయింట్లు వేశారు, కాల్యలుడిశారు, అ సూరకరాలు చేరుకనగ వేసివలికం కిశారు. ఒకరోజు ఈ క్షేత్రానికి పోయేసరికి, కోలాహలంగా వుండినది. ఒకటి రెండు ప్రాకర్లు సాళ్లు తోలుతున్నాయి; వెనకనే గుంపెడుమంది ప్రిలు దిత్తనంవేస్తుపోతున్నారు; వెనుకనే దిత్తనం వేసినకయ్యలను మానుదోలుతున్నారు. వని చేసేవారు, వర్షవేక్షించేవారు ఆ ప్రదేశమంతా అరిచామంగా కనపడింది. దిత్తనం వేసేటప్పటికి నీటివనతిలేదు; మోటార్లు విగిందారు, కనెక్ట్లు కాలేదు. మీ సాహసానికి మెచ్చో, అదృష్టానికి తరువడో వరుణదేవుడు కటాక్షించాడు. లేకుంటే సుత్రంగా ఎండిపోవలసింది. తర్వాత మోటార్లు పని చేశాయి. పాతాళగంగ కూమిపై ప్రవహించింది, వంటు గట్టి అశీర్వాదించిందనుకోండి. ఇప్పుడు వేరుకనగ వేక దూదినవచ్చే వారు రాక్షససేద్యంగా వుండి అనిపింది. బాహుళ్యమైన అక్కపి చూదినవచ్చు ఎవరినైనా, ఎక్కడైనా అవిధంగా అనిపించకపోదేమో! వాలకృష్ణారెడ్డిగారి క్షేత్రాల్లో వ్యవసాయ కృషి ఒక రైల్వేవనిగానో, మీలికి పని వలెనో వుంటుందేగాని, సామాన్యంగా వుండదు.

పైకి కనపడేది వాలకృష్ణారెడ్డిగారి అయినా; నమర్తవంతమైన, కాత్రియమైన, అదునికమైన యీ వ్యవసాయకృషి వెనుకవుండేవ్యక్తి శ్రీ వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి. నిం దైన దిగ్గజం; వ్యవసాయంలోకూడా అ గండుతనమే కనబడుతుంది. ఆ క్షేత్రాలలో వని అంత నీరుగా అంత ముచ్చటగా వుంటుంది. తొండకడు, తొందరవడడు, పరుగెత్తడు, కేకలు పెట్టుడు- డిగ్గిలేదనేకారకేగాని, అనుభవంలో వ్యవసాయ చట్టబ్రదుకు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి. శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డిని 'బుల్డోజర్' అంటారు శ్రీ వాలకృష్ణారెడ్డి చలోక్తిగా! మామ-అల్లుళ్ల నరనపు మాట కాదు; నిజంగా, గమనంలో-గంభీరకలో-ప్రయోజనంలో బుల్డోజర్ తో నమానుడే శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి. వాకాడు క్షేత్రాలకు ప్రాణమే శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి.

వారం...వారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఈ విధంగా వ్యతిపార్థి బలహీనపడి వున్నది. కాంగ్రెసుపార్టీ యిందువల్ల లాభం పొందగలదా? అదీలేదు. ఎక్కడ కాంగ్రెస్ బలపరచే వ్యయం వచ్చినా దాని వకనాటి కాంగ్రెస్ వారే వుండుతుందా.

కాంగ్రెస్ నోరుండి తొలగిపోయే వారినుండివారంటే "వ్యవసాయ అదరణీయులు, గొప్ప సేవచేసినవారు!" వీహార్ లో కాంగ్రెస్ నుండి బయటపడిన వారు అంటుందివారని జయప్రకాశ్ నారాయణ లండనుండి తెలియజేసి నాడు.

జయప్రకాశ్ తి అధిష్టానంలో మన కేంద్రవ్యవస్థ అతి బలహీనమైనది. దానికి ఎదురున్న సమస్యలు లోగా బలమైన కేంద్రవ్యవస్థాన్ని ఎదురున్న సమస్యలకంటే గర్భగావున్నది; రాజీయ నత్రాపై కేవలం తమ పెత్తనమే వుండవలెనని కొందరు కాంగ్రెస్ నాయకులు తావత్వయవడుతున్నారు.

ఋతువంటి వరిస్థితిలో ముందుకుదారి? ఇంక అధ్యాస్పస్థితిలోకూడా పార్లమెంటు విధానం పోవలెనని విపార్టీ అసభంలేదు గనక మీలికిపాలన రాకపోవచ్చునని జయప్రకాశ్ తి అధిష్టానంబడుతున్నారు.

అతే, కొన్ని రాష్ట్రాలలో జరగబోయే మధ్యతర ఎన్నికలలో విపార్టీ బలం చేపాకకపోతే, కాంగ్రెస్ కేంద్రంలో పాలిస్తూ దేశంలో అత్యధికరాగాన్ని పెసి డెంబోపాలనద్వారా నడిపిస్తుందా?

అది పార్లమెంటు విధానమా, వ్యతిస్సామికమా?

ఇదిట్లావుండగా, ఈ పార్టీలవద్దు- గిర్టీలవద్దు - ఇవన్నీ వగడిమాలినవని- వ్యజలలే నేరుగా అధికారం కావలెను- all power to the people- అందుకై వ్యజలే తమ కొన్నికను ఏర్పాటుచేసుకోవలెనని M. N. Roy (యమ్. ఎన్. రాయ్) శిష్యుణం తమ వత్తికద్వారా ఒక నివాదంవేసింది.

ఇది కొత్తదికాదు. వోటర్ల కొన్నికలు కావలెనని నర్వదయోద్యమం పూర్వం కోరింది. మన గోరా వైరవదిలిగా త్యాగిగాందిన నిరాశంబరమీరుడు, కలిలేని ప్రజాసేవకుడు అందుకే హైదరాబాద్ (అంధ్యరాజధాని) వచ్చినాడు. కల్లా వ్యగడ వ్యకాళరాయుడు వంటి రుషి పుంగవులు అయినకు చేడోడు వాడోడై వోటర్లకు తొగ్గికి నివ్వడానికి సిద్ధమైనారు. ఇంతలో మన అసహాయకూడు మరొక ఉద్యమంలో కారాగార వ్యవేతం చేసి, విడుదలై రావడానికి వెళ్ళినాడు. ఇది తాత్కాలికమైన దిక్సాంతికోసం అయిన చేసినవని.

మళ్ళీ రాజధానివస్తే ఈ సారి అయిన తలపెట్టే ఉద్యమం, అనగా వోటర్లకు తొగ్గికి ని కలిగించే నాత్మపుద్యమం, బ్రహ్మాండంగా సాగిపోతుందని భావుకులైనవారి మతం.

మొత్తమీద, బుద్ధిమంతులైనవారు- స్వతంత్రమైన ఆలోచనలు గలవారు- నిజమైన దేశభక్తిగలవారు- వ్యజలకు అదరణీయులైనవారు- సేవా తత్వపులైన వారు ఏడోవిధంగా ప్రజలముందుకు వచ్చి దేశంలోని వాస్తవకస్థితిని తెలియజేయడం అవసరమని మా అభిప్రాయం.

అ విధంగా జరిగితే ఇవసేనలు, తదిత సేనలు, లదిత సేనలు, గోపాల సేనలు నెగ్గగలవా? తొం దై పురపాలకసంఘ ఎన్నికలలో ఇవసేనలు అవరం లభించడానికి కారకులెవరు? బుద్ధిహీనులై నిర్ధాం తాన్ని తెక్కజేయక- గ్రుడ్డిగా కృష్ణమీన సుకు ఓటేసిన దాడితాత్పలుకారా? మద్యాన్ గో మొదట బుద్ధినిపార్టీ ఎలా

మంతెన వెంకటరాజు మరణం

దేశభక్తుడు, అంధ కాంగ్రెస్ ప్రముఖుడు, వర్గ రాజీయాలలో యుగంధకు శ్రీ మంతెన వెంకట రాజుగారు 17 తేది రాత్రి వారి స్వ గృహమైన మంతెనవారిపాళెంలో (గుంటూరుజిల్లా) కాలవత్సం చెందారు. వారి వయస్సు 64 సంవత్సరాలు. ఆదికాశ్య మద్రాసు రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశం వంతులుగారికి ఎదురుగా నిలవగలిగిన సాహసోపేతుడు శ్రీ రాజా. మద్రాసు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వపు రోజుల్లో అంధలో చక్రవర్తిమైన రాజీయవాది శ్రీ రాజా. రాజాగారి అత్యధిక గవంతుడు కాంగ్రెస్ ప్రసాదించుగాక.

వుట్టింది? పార్టీలేదామను తుంగల్లోతొక్కి తమ సంఘియైనవారికి మద్యాన్ పుర పాలకసంఘ ఎన్నికలలో అ సంఘియులు వోటో చేసినందువల్ల కాదా?

మళ్ళీ అ సంఘియులే డి. యమ్. కె. అభ్యర్థులకోసం పాటుపడి పావరిచారం చేసుకున్న విషయం మనమెరుగమా?

దేశాన్ని వక్రమార్గంలోకివీపు తాట్కొక లాకాన్ని పొందడలదినవారి గతి ఇంతెనుకొండి ఎవ్వరైనా! ఇవ్వరైనా అందరం బుద్ధిగల్గిబుద్ధికితే ఈదేశం మనదై వుంటుంది; అన్నిదిదాలా సంపన్న మవుతుంది; పృథంధానికి శిరోధూషణంకూడా కావచ్చును.

పంపాంగం

వైశాఖము
ఏప్రిల్ 28 తేదీమొదలు మేసరి 27 తేదీవరకువైశాఖ మాసము.

వృష్టికర్తరిప్తం
ఇందు మేచువలనం, అవతిదతి అంద వృష్టి-శిరోష్టములు నమస్కములు, అహారాది నకల పరికరాలు, భరలు నిలకడ, హెచ్చుతగ్గులు, మిత్రమములు, అకస్మిక దానాదిభర్తీ ప్రకోవద్రవములు.

కాలసర్వాఖ్యయోగం
18-4-68 తేదీమొదలు 11-9-68 తేదీవరకు రాహుశేతువులవ్యవస్థ నప్రగ్రహ సందారము. ఇది లోకబారాళకము.

అర్చనవాస్తుముహూర్తం
3-5-1968 తేదీ వైశాఖ నిత వష్టి, శుక్రవారం, పునర్వసు నక్షత్రము, కర్కాటకలగ్నం, చాల నిర్భయ ముహూర్తము. శీఘ్రముగ అదరించుకు మహాశ్రమం.

ముహూర్తములు
మేసరి 3, 8, 10 తేదీలు ముహూర్తములు.

ఏప్రిలు తిథులు
27 శని అమావాస్య రా. 7-28 గం.వ.
28 ఆది వైశాఖ శుద్ధ
పాడ్యు రా. 9-12 గం.వ.
29 సోమ దిదియ రా. 11-05 గం.వ.
30 మంగళ తదియ రా. 12-59 గం.వ.

మేసరి తిథులు
1 బుధ పదితి రా. 2-30 గం.వ.
2 గురు వంపమ రా. 3-55 గం.వ.
3 శుక్ర వష్టి తె. 5-02 గం.వ.
—నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరరావు.

RAMCO సిమెంటు రేకులు
అతి శ్రేష్ఠమైనవి
* స్థాకీస్తులు *
యం. పెంచలయ్య శెట్టి & బ్రదర్స్
సంతపేట-నెల్లూరు

భూమి కౌలు వేలంపాట నోటీసు
* * * * *
శ్రీ. కాశివీశ్వర స్వామివారి దేవస్థానము - వాటంబేరు, సూర్యూరు పేట తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.
పై దేవస్థానము తాలూకు యీ కింది భూములను వేలముపాటలో 1878 to 1888 వసరీ వరకు 10-5-68 తేదీ వుదయము 9 గంటలకు నడవు దేవాలయంవద్ద కొలుకు యివ్వబడును. మాగాణిసాగుకు వుపయోగ వడు భూములుగూడ వున్నవి. భూముల వివరములను చూడు కొనివచ్చి పాటలో పాల్గొనవలయును.

గ్రామం	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణం	స్వభావం	భూమి పేరు	దిపాటిట్టు	రిమార్కు
చేరునికండ్రంగ	6	150-00	మెక్క	పుల్లవట్టి	200/-	వస్తాధారం
				మూలకుప్పవద్ద		మాగాణి
డిబా	6	100-00	మెక్క	పుత్తేనట్టు	100/-	డిబా
డిబా	6	110-88	మెక్క	అలొందుట్టు	500/-	కాళంగినది జలాధారం
వాటంబేరు	176/4	1-68	వల్లం	—	50/-	—
డిబా	214/1	0-89	వల్లం	—	25/-	—

—యస్. రాజరత్నం మొదలియార్,
ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసరు - సూర్యూరు పేట, 28-4-68.

*** మా మద్రాసు సినిమాలేఖరి ***

* 'పద్మశ్రీ' బిరుదుతోబాటు
తన బరువు బాధ్యతలెక్కువైనవట
—శ్రీ అక్కినేని ఉవాచ.

* సెక్యుమిద మన నటుల హస్సు
* రమణమూర్తి పునఃప్రవేశం
* నిర్మాణంలోవున్న కొన్ని చిత్రాలు

రోగమూలం తెలిసి
చికిత్సచేయాలి

వచ్చే నాలుగేళ్లలో 'సుడిగుండాల' వంటి రావోద్విగ్న దిశ్రాలు నాలగు నిర్మిస్తానని శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు 'పద్మశ్రీ' స్వీకారానికి ఢిల్లీ వెళ్ళిన నంద ర్భంలో చెప్పారు. 'సుడిగుండాల' దిశ్రంలో మామూలు శృంగారదృశ్యాలు కానీ, పాటలుగానీ లేకపోవడం విశేషం. 'బాలనేరాలు' కథావస్తువుగా తీసుకోవడం వల్ల, జనాకర్షణ కష్టపడవలసివచ్చింది. శ్రీతం మంగళవారం రాత్రి మన హిరోద్యయనికి 'పద్మశ్రీ' లు లభిం దాయి. ఆ రాత్రి 'సుడిగుండాల' దిశ్రాన్ని ప్రత్యేకంగా ప్రదర్శించినదావతి శ్రీ నిలం నంజీవరెడ్డి, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి వగైరా ఢిల్లీ పెద్దలకు చూపించారు.

"సుడిగుండాల" లో నాగేశ్వరరావు, రామమోహన్.

ఆ సందర్భంలో పద్మశ్రీ నాగేశ్వర రావు ఇలా అన్నారు-పద్మశ్రీ బిరుదుతో నా బాధ్యతలు ఎక్కువైనాయి. గత రెండు దశాబ్దాల పైదిశ్రుగా, కాపాడు కొనుక్కు ప్రమాణాలను నిలుపుకొనగలనా అనే కరుణాభంధి-అన్నారు.

గతమానం మాతృమహిమలో జరి గిన నాటక పోటీల్లో శ్రేష్ఠమనకు డుగా ఎన్నికైన శ్రీ ఆర్. జనార్దన రావు. విటగుంట తి. వ. హైస్కూ లలో వుద్యోగం చేస్తున్న జనార్దన రావు శేవలం నటుడేగాక, మంచి పాటగాడుకూడానట.

"ప్రాయికంగామాస్తే మన పిలిం పరి శ్రమలో లోపంలేదు. అయితే మన నంస్కృతికి అతకనివిధంగా సెక్సు, రొమాన్స్ దిగుమతులు చేయడంవల్ల దిశ్రాలు 'రోత' పుడుతున్నాయి. ఈ విష యంలో విదేశీదిశ్రాల ప్రభావం మన దిశ్రాల పై ఎక్కువగావున్నది. కనుక విదేశీ దిశ్రాలలో మనకు ముందైనవాటిని చక్కని ప్రమాణాలు కలవాటినే దిగుమతి చేస్తే యీ సెక్సు, రొమాన్స్ జోరు తగ్గు తుంది. ఆ దిశ్రాలు ఆయాదేశాల నంస్కృ తిని, కళలను ప్రతిబింబించాలి. అప్పుడు మన దిశ్రాలలో యీ కృత్రిమశృంగారం, తగ్గిపోతుంది. శేవలం 'బాక్సా పీసు' దిశ్రాలు తీయాలనే దుగ్గకొడ్డి అనభ్య శృంగారాన్ని దిశ్రాలలో దట్టిస్తున్నాడు" —పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, రోగ

మూలాన్ని కనుగొని, తగిన, దిశిత్వ సూచించినందుకు మా కృతజ్ఞత.

రోజులు మారతాయి

అనభ్యకరమైన, జగుప్పికరమైన దప్పు సెక్సు దిశ్రాలపై వత్తికలుచేస్తున్న, చేసిన విమర్శలు క్రమంగా పెద్దలచేవుల బిడ్డాయి. నంతోషం. ఈ వత్తికలలో విమర్శలవల్ల అయ్యేది, పొయ్యేది ఏమిటని అనే వారు అన్నా, వట్టిండుకునేవారు, వట్టిండుకోవలసినవారే వట్టిండుకుంటు న్నారు. ఇటీవల మద్రాసు లో 'ఆడ వడడు' శతదినోత్సవ సందర్భంలో పద్మశ్రీ రామారావు చక్కని సలహా యిచ్చారు. సలహాలు గిలహాలు కాగున్నా యికాని పిల్లిమెడలో గంటగట్టేవారే?

హైదరాబాదులో, 'నందుల' బహు మతి అయిననందర్భంలో, ఫిలిం క్రిటిక్స్ నంతువారు ఏ ర్యాటు చేసిన స గోష్టిలో వలుపురు సినీపెద్దలు, ప్రముఖులుచేసిన విమర్శలుకూడా బాగున్నాయి.

కొత్తగా సినీరంగంలో ప్రవేశించేవారు శేవలం వ్యాపారవృత్తితోనో, లేక గ్లామరీ అకర్షితులయ్యే, సినీమా నిర్మాణ

"సర్కార్ ఎక్స్ ప్రెస్" లో విజయలలిత

రంగంలో ప్రవేశించేవారివల్లనే బహిరంగ సెక్సు ప్రదర్శన, చౌకబారు శృంగారం, అనూహ్యదిశ్రాలు ప్రజలు చూడే దుర దృష్టం కలగుతోందని అందరూ అంగీక రించారు.

నాటి చర్యలో పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావు, అదుర్తి, నరనరాజు, హరనాద్, గుమ్మడి, డి. మదుసూదనరావు, నుకన్య, సంధ్యా రాణి పాల్గొన్నారు.

తెరపై శృంగారాన్ని ప్రదర్శించేయ

దంలో అనభ్యకరమైన నిర్మాణం తమకు కామీ కొన్ని గుంధనలు విర్రకడుకోవ డం ముందిదని పరిణతిచెందిన కళాకారులు అనభ్యశృంగారపాతల నిరాకరించాలని నంతుం అభ్యర్థించు శ్రీ అంజనేయశాస్త్రి సూచించారు. కళ్యాణయోజన దిశ్రాలు నిర్మించేవారికి ఆర్థికసహాయంచేసి ప్రభు త్వం సహకరించాలని వారు సూచించారు.

పద్మశ్రీ అక్కినేని యిలా అన్నారు. "నిజమే, హంపాలేనిపాతల, 'వల్లర్' పాతల కళాకారులు గర్వించాలి. వాటిని స్వీకరించకూడదు. అయితే నిర్మాతలు కూడా బాధ్యతను విస్మరించకూడదు."

ఎక్కువదిశ్రాలునిర్మించేనంతులు తమ నంతుపేరు చెడకుండా తాగత్రవడతాయి. కొన్ని కనీసప్రమాణాలు గుర్తెట్టుకంటు న్నాయి. కానీ కొత్తగా రంగంలోకి వస్తున్నవారు కష్టంలేకుండా దబ్బు నంపా దించాలని, అనభ్య శృంగార సన్నివేశాలు పుష్కలంగా ప్రవేశపెడుతున్నారని శ్రీ డి. వి. నరనరాజు చెప్పాడు.

శ్రీ హరనాద్ కొంచెం తవ్విస్తూగా మాట్లాడాడు- "వచ్చే అవకాశాలు వదులు కోవడం కొత్తవారికి సాధ్యంకాదు. ప్రే రాలవలసినవారు, వస్తున్నవారు అవకాశాలను పూర్తిగా వుపయోగించుకోవాలి. ఇష్టంలేకపోయినా యెలాంటి పాత్రలైనా దరించాలి. వందలమంది సినీ ప్రవేశం కోసం యెదురుచూస్తున్నతరుణంలో 'శృం గారం' అని పాత్రల్ని వదులుకోలేం".

—కొరవ 10 వ పేజీలో

★ ప్రశ్నోత్తరావళి ★

ఎ. ప్రభాకర్ నాయర్ కావలి

ప్ర: నేటి దిశ్రాల్లోని 'సెక్సు' ను అమి తంగా దుయ్యబట్టి మీరు మీ 'ప్రేమ పూజారి' లో సెక్సెద్దకానను బొత్తిగా లేకుండాచేస్తారా?

జ: 'సెక్సు' మోకాడు మించకుండా ప్రేమపూజ ఎలాసాధ్యమనేనా మీ అనుమానం!

జి. మునిరెడ్డి కలిచేడు

ప్ర: పుట్టవర్తి సాయిబాబా గుండి మీ అభిప్రాయం?

జ: మహానియుల్నిగురించిమానవమాత్యం అభిప్రాయం కోరడం ...!

రేణుమాల తిరిపాలు పాకల

ప్ర: అన్నయ్యా, కలలు ఎలాకలుగుతాయి?

జ: ప్యాండ్ కలల్నిగురించి మహాగ్గం ఠాలు వ్యాఖ్య. నాల్గవరూమునవచ్చే కలలకి విలువ వున్నదంటాడు!

సి. హెచ్. సుబ్బారావు నెల్లూరు

ప్ర: 'పద్మశ్రీ' అంటే ఏమిటి?

జ: 'పద్మశ్రీ' అనే పదానికి గుంతుపు లలో అర్థం కనిపించలేదని, అసలది అర్థంలేని కొత్త ప్రయోగమని పద్మశ్రీ నాగేశ్వరరావుగారే చెప్పారు. దాన్ని బారతప్రభుత్వం స్వస్థించి, ఏటాకొంత మందిపై ప్రయోగిస్తోంది. పేరుకు ముందు 'పద్మశ్రీ' అని పెట్టుకోరాదని ఒక అంక్ష పెట్టిందికూడా.

ఇ. సులోచనారాణి కావలి

ప్ర: కమిడిపాటి రాధాకృష్ణ, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, ఎన్. ఆర్. నంది... యిక్కాది రచయితలంతా సినీమా రంగంలోకి దిగారు, మరి మీరెవరు ప్రవేశిస్తారు.

జ: 1968 లోనే...

ఎన్. వి. దుర్గాప్రసాద్ నెల్లూరు

ప్ర: నాకు మీమాదిరి ఫిలిం జర్నలిస్టుకావాలని లేదు. కానీ మీ వలె గొప్ప రచ యితను కావాలనివుంది.

జ: నేను 'గొప్ప' రచయితనని ఎవరూ గొప్పలు చెప్పకోలేదే!

ఆర్. ఎల్. కాంతారావు కావలి

ప్ర: వయసులో రామారావు పెద్దా లేక నాగేశ్వరరావు పెద్దా?

జ. కొంచెంగా రామారావుగారే పెద్దకు.

కె. సునీత మద్రాసు-4

ప్ర: ఈ సినీమాలు చూడడంవల్ల పిల్లలు చెడిపోతున్నారేగాని బాగుపడడంలేదు

జ: అరి అంటున్నారేగానీ, మీరు సినీ మాలు చూడడం మానేకారానుకా!

ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా
★
Zamin Ryot - Cinema Correspondent,
12 B-Subba Reddy St.,
MADRAS-33.
దయచేసి ఆశ్రమ శిక్షింపులో వ్రాయు ప్రార్థన
*ప్రశ్నలను నెల్లూరుకుపంపరాదు.

సి. హెచ్. చలమయ్య టుచ్చి

ప్ర: చనువైనఅమ్మాయి చెతకురావడానికి సిగ్గుపడుతుంది, ఎందుకంటే?

జ: చెంతకు రాకుండా, చేరువ కాకుండా చనువెట్టాఅయింది చలమయ్యగారూ!

ఎన్. లక్ష్మీకృష్ణ సూర్యారావుపేట

ప్ర: సినీనటి బి.వాహం చేతుకునేవ్యక్తి విశాలస్వాదయుడా, స్వార్థపరుడా?

జ: ఇంతమంది నటిమణులు చేతుకున్న వారిని చూస్తుంటే ఆ రెండూ కాదేమో ననిపిస్తోంది. పరిస్థితులు మనుషుల మనసుల్ని ముడిచేస్తున్నాయేమో!

నార్సే పెంకటసుబ్బయ్య కావలి

ప్ర: 'గోవుల గోవన్న' దిశ్రం చూడాను. బహుశా రజతోత్సవం చేసుకొనగలదని నా అభిప్రాయం!

జ: నేను చూడలేదు.

5-5-68 ఆదివారం
రాత్రి 10 గంటలకు
ముత్తు కూరులో
పల్నాటియంద్రం
నాయకులుగా సినీమాల్లో కన్నాంబను-భానుమతి చూడారు మా-ఈ నాటకములో నాయకులుగా కాగిత సుబ్బారావుగారి నటనను చూడండి - ఈ పాత్రకు ఎవరు దీప్తివచ్చారో మీరే చెప్పండి.
అమృతమయిన నాటకం - ఆంజనేయము-తవ్వకచూడండి!
పడితమడతయినాపోయిందాడున్నారనల్లాడిమియ్యం.
—మన్మథూరు బస్ వర్కర్స్.

శుభవార్త
మొలల వ్యాధులకు
ఉంగరం పేయబడును
దీనుకాడు, రక్తముకాడు, గులపుండుకు, మట్టు గుల్లలు పుండుకు, గుడము వెలువలకువచ్చి బారవడుకుండుకు మొదలగు వ్యాధులకు ప్రీలకుగని - పురుషులకు గాని ఉంగరము గ్యూరంటీగావలచేయును. వ్యక్తి ఆదివారము మధ్యాహ్నం 12 గంటలలోపల మాత్రమే ఉంగరం యివ్వబడును. ఈ వైద్యము 20 సంల అనుభవముతో చేయబడుచున్నది - వివరములకు క్లింది అడ్యనువారిని సంప్రదించవలెను.
సయ్యద్ అబ్దుల్లాసాహెబు, బంగారువన - ఉలవపాడు (పోస్టు) కందుకూరు తా. - నెల్లూరుజిల్లా.

సంద్యాల ప్రింట్ ముం. కోర్టులో
O. S. 339 of 66. E. P. 95 of 67. నివర్తి నరనమ్మ, సా. నంద్యాల—వాడి. మగదల రామచంద్రారావు వగయిరాల, సా.కా - సంద్యాల —వ్యక్తివాదులు.
వ్యక్తివాదుల కాలాకు నంద్యాల నంజీర నగరులోని మున్సిఫల్ నెం. 207/25 రు (ప్లాటు C-71) నెంబరు గల మిల్లెయిల్లు, వైలు వగైరాలను పై కోర్టువారివల్ల, పై కోర్టుయెడుకు 19-6-1968 తేదిన వగలు 11 గంటలనుండి యాలము చేయబడును. నవాబుద్దావు హజరె నవాబుచేయవచ్చును. వివరములు ముండుగా వాడి అడ్యతేటు గారివద్ద తెలుసుకొనవచ్చును.
—ఇనుకపల్లి గురుమూర్తయ్య, వాడి అడ్యతేటు.

కావలి సబ్ కోర్టులో
E. P. No. 41 of 1967.
N. O. S. No. 146 of 1954. తిక్కవరపు శివమూరెడ్డి-డిక్లహోల్లరు. (3) మారెడ్డి నరసారెడ్డి (4) ఆ. రమణారెడ్డి (5) ఆ. చంద్రశేఖారెడ్డి (10) ఆ. తేటి (మైనమ గార్డీయూ) తల్లి కొనెయ్య —శిక్షిమెంతు శిక్షియ్య. డిక్లహోల్లరు మీ కాలాకు సీరా సీని యాలముకు కోరినందుకు మీరు నోటీసు గుమిర్తం 1-7-1968 తేదికి వాయిదా వేసి నారు. అ దినం వగలు 11 గంటలకు మీరు పై కోర్టుకు హజరె అట్టెవణలు తెల్పుకొని యెడల పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.
—వి. రామక్రిష్ణారాజు-అడ్యతేటు.

పసిరికలు - కామెర్లు
శ్రీమదమరెడ
రాత్రి 10 గంటలకు
ముత్తు కూరులో

ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికా మత్స్యశాఖ

వేలం నోటీసు

కర్ణాటక-దువ్వూరు రిజర్వాయరు నందరి చేవల వట్టు కొనుగుతహట్టును బహురంగ యాలము వ్యవహారం:-

నెల్లూరుజిల్లా, కోవూరు తాలూకాలోని కర్ణాటక-దువ్వూరు రిజర్వాయరు నందరి చేవలను వట్టుకొనుగుతహట్టును, అమ్మ కమును 1378-1379 మరియు 1380 వసరలకు అనగా 1968-వ సంవత్సరము జూలై నెల 1-వ తేదీనుండి 1971 సంవత్సరం జూలై నెల 30-వ తేదీ వరకు నెల్లూరు జిల్లా జాతీయతహట్టు అసిస్టెంట్ కలెక్టరువారిచేగాని, వడగుపాడు ఏపరీసు జాతీయతహట్టువారిచేగాని బుద్ధిరెద్దపాటెం జాతీయతహట్టు అంగళావత్త 15-6-68 తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు బహురంగముగా యాలము వేయబడును.

వేలము పాటకు సంబంధించిన వివరములు - పరమకు వగైరా అంశములను నెల్లూరు మత్స్యశాఖ అసిస్టెంట్ కలెక్టరు వారి కార్యాలయములో - కార్యాలయము పనిచేయు సమయమునెవ్వరైనను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

యజ్ఞ. డి. రావు, అసిస్టెంట్ కలెక్టరు ఆఫ్ ఏపరీసు, నెల్లూరు.

సర్వాధికార ప్రసిద్ధిపత్రం డిస్ట్రీక్టు మునసిఫల్ కోర్టులో O. S. No. 231 of 1965.

E. P. No. 530 of 1967. రాదికొండ శ్రీరామచంద్రమూర్తి-వాది. (3) కలెక్టరు సర్వారావు వగైరాలు

... -ప్రతివాదులు.

ప్రకటన:-

యీ నెంబరు డిక్రిటాటికాను 4-వ వ్యతిరేకత తాలూకా యీ డిక్రిటా వరహా రిండిన సీరాస్తి 9-5-68 తేదీన వగలు 11 గంటల లగాయకు ప్రెకోర్టువారియదు యాలము కాబడును. కనుక కావలసిన వారు వద్ది పాడుకోవలయును.

ఆస్తి వివరం:-

వశ్యమ గోదావరిజిల్లా, సర్వాధికార తాలూకా, పాలకొల్లు నలు డి.లో చేరిన పెనుకుడం గ్రామం తాలూకా 4-వ వ్యతిరేకత (కలెక్టరు నాగరత్నం)కు హక్కుభక్తములు గల యాలము కావలసిన హక్కు అస్తివివరము:-

- (1) తిరాయితివల్లం రి. నె. నె. 171/1 రు పూరాయ 2-21 ట్టు (89.4 మీ.)
- (2) ఈనాం కావకు వల్లం రి. నె. 341/2 నెంబరు, పూరాయ 0-24 శెంట్లలో తనలా అస్తికి హక్కులు:-

[కూ] కలెక్టరు గంగాధరడు భూమి, సర్కారువంతుకాలవ [వ] డింకా మునలయ్య వగైరాల భూమి [క] పైన వుడహరిండిన నెం. 171/1 రు తిరాయితి భూమి [ర] సర్కారు వంతుకాలవ. యీ హక్కుల మధ్య యి0-17 ట్టు (6.88 మీ.) వెర్తి-2 వ్యతులు తాలూకా యీ నాం తిరాయితి భూములు యి 2-38 ట్టు (95.99 మీ) భూమిన్నీ, యిందలి నానావిధ వలవృక్షములున్ను, వ్యతిరేకత వలించే అయివే జాబున్ను, యీజిమెంటు హక్కులున్ను డిక్రిటాలోర్టు కిమ్మకు

1-వ అయిటుం రూ. 5500/- లు.

2-వ అయిటుం రూ. 500/- లు.

అమీనా కిమ్మకు

1-వ అయిటుం రూ. 6630/- లు.

2-వ అయిటుం రూ. 510/- లు.

వగైరా- లావాదేవీలను గురించి వాది అధ్యక్షునిగా అప్పీసులో తెల్పుకోవలెను.

—సి. ఎన్ ప్రకాశరావు-అధ్యక్షులు

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఇంక ఈ వైనా-పాక్ సీమలవల మనకు సంబంధించిన అవకాశమెట్టిదో ఎవరైనా అంచనావేసినారా? వేయకేమి? మిలిటరీ కమాండర్లవల్లో ఏప్రిల్ 19 న రక్షణమంత్రి గావించిన హెచ్చరిక ఈ సందర్భంలో గమనించదగినది: "వైనా-పాక్ అపాయాలు మనవెంట వుండనే వున్నవి. ఆ శత్రువు ఎక్కడ ఎప్పుడు మనలను కదిల్చినా మనం సిద్ధంగా వుండవలెను. మన జడుగుపాడుగైన సింహళం, బర్మా, నేపాళం, అవగస్తావా సీమలతో మనకు సేహ సందంబాలున్నవి వైనా-పాక్ ప్రాంత మనవట్టుహాపే వైరుధ్యంలో లేదం ఏమీలేదు. అందువలన మనంజాగ రూతులపై వుండవలెను. మన రక్షణ వ్యయం అధికంగానే వుండకవచ్చును."

ఆ సభలో ప్రధానమంత్రి కూడా వ్యసంగించింది.

ఇందుమూలంగా మేము ప్రాంతానికి హెచ్చరిక ధృవపడడంలేదా?

ఇక వ్యవసంగంలో కల్లోలం సంగతి. శత్రుసారధ్యంవలన భగ్గుమనోరధుడైన జాన్సాచేతికి వీకనాంశాంతి వట్టువడలేదు. అంతపెద్ద వైనా, రష్యాలు వీకనాం సీమను కాపాడలేక పోయినవి. కాని అమెరికా దాలరీ కొంపముంచినది. ఇది అందరికీ హెచ్చరిక. శత్రుకి మించిన వని చేసి దింకించరాదు. కొంత అలస్యమైనా వీకనాం శాంతియత్నం నవలం కాక మానదు.

గెరిల్లాదళాలు అరబ్ బీ వద్దకి సాయ వడు తూనే వుంటుందట. ఈలోగా జర్మనీలో ఒక హెచ్చరికను పొందినది. హెచ్చరికను చేసినవ్యక్తి రష్యా వ్యధాని-పాక్ గడ్డపైనుండి ఆయన వల్కి నాడు. మొండిపట్టును వీడవలసిందని హెచ్చరిక సారాంశం. అరబ్బులకు-జర్మనీలో సీమకు మధ్య కాపెక్టుంట్ ఒప్పందంవంటి వత్తకం పనిచేయదా? ఒకప్పుడు అదోరణిలో రష్యా అలోదింది నాడుగదా!

వైనా మళ్ళీ బర్మాను తిప్పుల పెడుతున్నది.

మాడల్ బోలో వెళ్ళి జపాన్ సాలోతో సంప్రదించులు జరిపినవైనం ఎరుగుదుము. జపాన్ వైనాలో వ్యాపారానివృద్ధి విషయం అలోదిస్తున్నది. జంగ్-రై-పేక్ వైనా ప్రభుత్వాన్నే జపాన్ గుర్తించింది; బనా మావో వైనాలో లాభసాటితేరం నడిచేట్టుంటే పోగొట్టుకోవడ మెందుకు? అనే దోరణివ్యక్తమవుతున్నది.

సీగోల పజ్జన ఉద్యమాన్ని కొనసాగించే యత్నంలో- అమరజిది కింగ్ అడుగుజాడల్లో- పాల్గొనడానికి సుప్రసిద్ధ సినిమానటుడు మాక్స్ బాండ్ కిర్మా నిండుతున్నాడు. మెంపినసగరంలో కింగ్ హత్యజరిగిన స్థలంనుండే మళ్ళీ సీగో యాత్ర కాంతియుతంగా సాగుతుందని విశిషి.

రష్యాకు మన రైల్వేగడ్డ నష్టాలుల విషయంలో కొన్నిపేరీలు, అటంకాలు కాన వచ్చినవి. వాటిని ఏవిధంగా ఉభయులు తొలగించుకంటాలో గమనింశాం.

రొడిసియాలో అల్పసంఖ్యాకులైన తెల్ల వారికి, ఇధికసంఖ్యాకులైన నల్ల వారికి

సమానంగా పెత్తనంజేయుటకు కొందరు తెల్లవారుసిద్ధమాతున్నారట! ఒకరాజ్యాంగ సమం దీనిని సహించు చేసినదట! ఇది దాం వక్కరి విధానమని ఆ సమంచారి అభిప్రాయమట! దీనితోపాటు పోర్చుగల్ పెత్తనాన్ని ఆ ప్య కా లో కడల్చుకొండా వుంది, దక్షిణాఫ్రికాలో వర్తలేద విధానాన్ని అంగీకరించి శాశ్వతంచేసి ఇంకా మండిగా వుండదా?

వెర్రికా నగరంలోకి వశ్యమజర్మనీ మంత్రులను రాకండా తూర్పు జర్మనీ కాత్కాల్లికంగా అటంకపరచినా, ఇది పెద్ద గొడవకాకుండా ఉభయులు దూస్తారని అంతా ఆశిస్తున్నారు. ఎందుకంటే, ఈ మధ్య జర్మనీలో తూర్పు- పడమరలు దగ్గరకు వస్తున్నది.

పుస్తకస్వీకారము

(4 వ పేజీ కొరవ)

దీని కాత్కర్మ విశేషవ్యాఖ్యలతోను, అయా శ్లోకాలవెంట శ్రీచక్రాది యంత దిత వటాలతోను, వాటి పూజాదిక ప్రక్రియలతోను, వివరణలతోను; ప్రత్యేకించి విప్రుల ప్రాస భూమిక (నూటా-మిది పేజీల వుపోద్ఘాతం)తోను మొత్తం 560 పేజీల గ్రంథం. జయరామశాస్త్రిగారి పరిశ్రమ అంతా యిందులో ప్రతిబింబితమవుతున్నది. కావలి వైశ్యప్రముఖులనేకమందికల్పి ముద్రణబుచ్చును కరిందినట్లున్నారు.

మద్రాసు వేదంపింట్లోవారి ముద్రణ ముచ్చటగానే వుండిగాని; పుస్తకం అఖరులో దాదాపు పది పేజీల తప్పువృత్తుల వట్టికను వేయవల్సిరావడం శోచనీయం. ఏప్రినా వేదాంత విషయలోయరు వరించదగిన గ్రంథం.

సాహిత్యంలో దృక్పథాలు

రచయిత: ఆర్. ఎస్. సుదర్శనం; ప్రచురణ: నవోదయ పబ్లిషర్స్, ఏలూరురోడ్డు, విజయవాడ- 2; వెల: రూ 4 లు.

శ్రీ సుదర్శనంగారు ప్రస్తుతం విడవలూరు ప్రభుత్వ కాశీజి విల్లిపాలోగా వుంటున్నారు; కళ, నవలవంటి అధునిక వ్యక్తియల్లో చేయితిరిగినవారే అయినా- రాసురాసు దిన్నవైపోతున్న సారస్వత విమర్శకాలోసైతం గందైన రచనలు చేస్తున్నవారు. ఆ విమర్శకుడా అధునిక ప్రాస దోరణిలో వుండడం విశేషం ది ప్రశంసనియ్యమైన అంశం. సంప్రదాయక ప్రాస విమర్శ అలంకార శాస్త్రోక్త్యాకావ్యం ఏటాకి రెండింటి, దాని లక్షణాలు, గుణదోషాదేమిటో ప్రశ్నిస్తుండే తప్పు, కవిగారి దృక్పథమేమిటో అనే నెత్తుకు ప్రాధాన్యమివ్వడు. సాహిత్యంలో దృక్పథాలు - అన్నపేరే శ్రీ సుదర్శనంగారి సహజదోరణికి పుదికంగావున్నది.

పెద్దన 'మనదర్శిత' కావ్యచర్యతో ప్యారంభమైనవ్యాసం, శ్రీశ్రీగారి 'చతురస్రం' అనే నాటికమీద చర్యతో అంతమైనవ్యాసంతో యీ పుస్తకం ముగిసి పోతుంది. పెద్దన, గురజాడ, విశ్వనాథ నత్కనారాయణ, గోపిచంద్, వలం, అధునిక సాహిత్యంలో 'కాలం' - మొత్తం కి వ్యాసాలన్నవి. దిన్నప్రెవలో ముద్రించబడినందువల్ల 180 పేజీల్లోనే సరిపోయింది.

స్వర్ణహంస

(పూర్వనైపుకావ్య పరిశీలన)

గ్రంథకర్త: గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ. ప్రతులకు: ఆంధ్రసారస్వత

పరిషత్తు, తిలక్ రోడ్డు, హైదరాబాదు. వెల రూ 6 లు.

శేషేంద్రశర్మగారు నెల్లూరువారు. దాం వుప్రకాశవాలసినవారు. ఇది వారి సరికొత్త గ్రంథం. కట్టపార్వ నైషధకావ్య రహస్యా లనుగుర్చి వ్రాసిన విమర్శ. అగ్రమైన విమర్శ. మూలం లోవున్న ద్వని స్వప్నాతో శ్రీనాథుడు అనువదించలేదని; మూలంగాదాగివున్న మంత్ర, యోగ, వేదాంతశాస్త్ర రహస్యాలనుగుర్చి యీ గ్రంథంలో చర్చించారు. అసాంశం వాడ్యని మత్సంగసాగిన గ్రంథం.

విరు అమధ్య వ్రాసిన 'జోడతి' గ్రంథానికి లిందినట్లే యీ 'స్వర్ణహంస'కు కూడా ఆ ప్రపథమ్య అధికసహాయం దొరకబట్టి కాబోలు కృతజ్ఞతాసూచనగా ఆంధ్రవదేకే విద్యామంత్రి శ్రీ డి. వి. రాఘవేంద్రగారికి యీ పుస్తకాన్ని అంకిత మిచ్చారు శ్రీ శర్మగారు. పట్టుమని 140 పేజీలైనా లేని యీ పుస్తకానికి వెల 6 రూపాయలు పెట్టడం పుదికమా?

రెండు నాటికలు

రచయిత: పాకాల వెంకట కృష్ణయ్య; ప్రతులకు 'మిత్రమండలి' 7/334 తూర్పు వీధి, గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా. వెల: రూ. 1.

గూడూరు సాహిత్యవియాలైనకొందరు యువకులు నెలకొల్పిన బాత్సాహకమండలి అయిన యీ మిత్రమండలివారు రెండు వ్యధురణలనువెలయించారు. ఇదిమూడోది. లాభాపేక్షతోగాకుండా; సాహిత్యాభిమానంతోనే యీ బాత్సాహక నత్కపిని కొనసాగిస్తున్నారకాబట్టి - వీరి వ్యధురణలు అదరణీయాలవుతున్నవి.

ఇక మొదటినాటిక 'అమ్మ'లో కారనిలేపాత్యలు: ఉష్ణం, విద్యుత్తు, రసం, వరమాణువు, వ్యక్తిత్వ-వోక దిన్న వ్యయోగాత్మకరచన. రెండోనాటిక 'కాంక్షదాస్' డి. పి. హాస్యదోరణిలో సాగిన మామూలు నాటిక.

'మిత్రమండలి'వారు యిక 'కండ' గలిగిన బరువు రచనలవైపు తమదృష్టిని మళ్ళించడం మంచిది.

జీవనగీత

(అరబ్బీకవి ఖలిల్ జిబ్రాఖగారి 'ది ప్రాఫెట్' గ్రంథానికి తెలుగు సేత). కవి: కాళోజి; ప్రతులకు: యువభారతి, 5 కింగ్స్ వే, సికింద్రాబాదు.

అనేకానేక వ్యసందకావల్లోకి అనూదితమైన యీ 'ప్రాఫెట్' అనే సువ్యసిద్ధ వచనగేయసంపుటానికి-యిన్నాళ్లకు తెలంగాణా వ్యభాకరి 'కాళోజి' తెలుగు తర్జుమాను సమకూర్చారు. కాళోజి రచనలకు ఎప్పుడూ వెలవుండదు. అట్టే దీనికి వెలలేదు. వెల అమూల్యమనివేసినా ప్రచురణకర్తలు వ్యతిరేక మూడురూపాయలుంటున్నారు. వ్యతమ ముద్రణ 6 వెల వ్యకులన్నారు వ్యధురణకర్తలు. తెలుగులో వోక కవిత్వపుస్తకం 6 వెల కావీలు అచ్చు కావడం అత్యర్థమే.

చిత్రజగత్

(3 వ పేజీ కొరవ)

రమణమూర్తి పునఃప్రవేశం

నాలుగేళ్ళుగా మరుగునవుండిపోయిన చక్కని ప్రతిభాకారి, కళాశీలి రమణమూర్తి తిరిగి సినిమారంగంలో ప్రవేశించాడు. శ్రీ డి. ఎ. రెడ్డిగారి 'పూజాపలం'లో జగ్గయ్య ధరించినపాత్ర మొదట రమణమూర్తిది. అదోకళ... కారణాలు ఏమైనా, అతని దురదృష్టంకొద్దీ, నాలుగేళ్ళు అజ్ఞాతంలో వుండిపోయిన రమణమూర్తి హైదరాబాదులో అన్నపూర్ణ

సినిమాలో ప్రెజెంటేషన్ గొర్చిస్తున్న "విషవలయం" లో ప్రధాన పాత్ర ధరిస్తున్నారు. ఈ దిక్సాన్ని శిల్పమల అడవులో ఎత్కువటాగం దిశికిస్తున్నారు.

ప్ర్యాధ్యానరు, రైరెక్టరు: ఎ. జి. రామారావు. బొంబాయి 'విల్పూయా' శిక్షణాలయంలో తర్చిదుపొందిన 'శక్తికళ' హిరోయిన్. పోతే రాజేంద్ర, జి. నాగేశ్వరరావు, వసంతరావు, సోమేశ్వరరావు సహవర్గం. మే అఖరులోగా పూర్తి అవుతుందంటున్నారు.

మద్రాసులో బెట్ డోర్

చిత్రీకరణ

మద్రాసు మెరీనా షిరంలో గా. ని. పార్కుల్లోగాని, ఇతరకాగాని బెట్ డోర్ దిశికిరణ దార్జిలను రోజుకు రూ 300 లకు తగ్గించింది వ్యధుత్వం. అయితే వ్యధుత్వరవనాను దిశికిరణిచే సందర్భాంలో వెయ్యూరూపాయలు ధరావతు చెల్లించాలి. అది మాటించుకొన్నకర్తాక తిరిగి యిద్దీవేస్తారు.

మద్రాసులో హిందీచిత్రాలు

గతవారంనుండి మద్రాసు థియేటర్లలో హిందీచిత్రాల ప్రదర్శన ప్రారంభించడం జరిగింది. ఇంకా బొంబాయిలో శివసేన 'వద్యబంధా' చూపించిన వార్తలలేవు. నిర్మాతలు, నటీనటులు చేస్తున్న అర్పాటంతో బొంబాయిస్థుడియోన్స్ 'బంద్' అయ్యాయి. థియేటర్లవారే స్వయంగా దిత నిర్మాణం కొనసాగించాలని ఒకరోజున కోడినాపాయల ప్రమాణవత్తంచేశారు.

హైదరాబాదులో 'మూగనోము'

ఎ. వి. మెయ్యప్పవెట్టిమూర్తి మద్రాసు హిందీ వ్యతిరేకద్యమం గొడవల్లో, తట్టాబట్టా నర్తుకొని 'చలో హైదరాబాద్' అంటానన్నారు. అంతవని చేయక పోయినా, తన తెలుగుదితం 'మూగనోము' హైదరాబాదు సారథిలో, కిద్నాయ గార్జెన్స్లో నాలుగురీళ్లు తయారుచేశారు.

దీక్షిమూలం 'ప్రేమచ రహగా' అనే హిందీచిత్రం. డి. వి. సరసరాజు రచన చేశారు. పాటలు నారాయణరెడ్డి దాశరథి, కోనరాజు వ్రాశారు.

ఎ. వి. ఎం. వారి 'రాము' దితం కడువలకు సిద్ధంగావున్నది. ఇందులో ఎ. జి. రామారావు, ఎస్. వి. రంగా రావు, రాజవాల, రేలంగి, రమణారెడ్డి, వద్యనాథం, జమున, గీతాంజలిసరించారు.

'కోడలు దిద్దిన కాపురం'

వద్యశ్రీ ఎ. జి. రామారావుగారి తర్వాత దితం 'కోడలుదిద్దిన కాపురం' హైదరాబాదులో స్వంతస్థుడియోలో జాకా మొదటివారంలో ప్రారంభిస్తున్నారు... శ్రీ డి. వి. సరసరాజు రచన చేస్తున్నారు.

చిన్నారిపాపలు

మాతాపిరిమ్మవారు తమ "చిన్నారి మనసులు" పేరును "చిన్నారిపాపలు" గా మార్చేశారు... ఆ పేరుపై ఆశేయకు సాదితికి పోటీపడ్డింది. "చిన్నారి మనసులు" పేర దిత్రంకియాలని అశేయి దాలాకాలంగా ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇటీవలనే మాటించు ప్రారంభించారు. అశేయి మనసు నొప్పించడం యిష్టలేక సాదితి 'మనసులు' 'పాపలు' గా మార్చి వేసుకున్నట్లున్నది.

బాంధవ్యాలు

'వదరంగం' నిర్మాతలు శ్రీమంగా తయారుచేస్తున్న 'బాంధవ్యాలు' విడుదలకు సిద్ధంఅవుతోంది. మే అఖరులో విడుదలచేయాలని వారి సంకల్పం. దీని చర్యకుడు శ్రీ ఎస్. వి. రంగారావు. ముఖ్యపాత్రలు ఎస్. వి. రంగారావు, సాదితి, రూలిపాల, హరనాథ్, వంద్రమోహన్, రాజవాల పోషించారు. కె. జి. సారథి, గుంటూరు వెంకటేశ్ అనే కొత్త నటులు ఈ దిత్రంలో పరిచయం అవుతున్నారు.

కూనిరగాలు

(5వ పేజీ కొరవ)

అధ్యాపకాభివృద్ధి మాత్రం చేరిందా వని దొరికింది.

అ మునిసాధువుగారు, ఈ వరకు చందాలమైన యీ భూలోకంలో అవతార మెత్తి తర్వాన్ని కాపాడకాదన్నాడుకదా. పావకార్యాలు చేయకాకాదన్నాడుకదా. అమాట మర్చిపోయి యీ కరవత్యాలు అచ్చేసి వంధి నంక మాత్యాన వుట్టా మొస్తుందా? లాభమొస్తుందా? నకల తులాలు చేయకాయా? బెరా ఇదేమి మూఢభక్తి!

మల్లిశ్వరి సినిమాలో 'కలకంఠభక్తు లాట' అంటారు మర్రిని నాగరాజు. అట్టే ఇప్పుడు 2 వేలు, 8 వేలు లాభ మొస్తుందనే దృష్టాంతా; పావం అ సాధు వుంగవుడు చెప్పాడనంటే మిగతా విష యాలు ఏదైతేమిటి పోయాయి, మన భక్తుల విషయంలో. గతంగా "తెలుగువాడు లిక్కిరనం దగ్గయినేసిస్సుము లేక డేంజరుగా పాడకొంది." ఏం చేస్తాం!

మొన్నకరోజున 'లోకలిప్తు' బ్రంకు రోడ్లో నిలబడివుండగా ఒక బ్యాక్టర్లుమీద కట్టలుకట్టలుగా వదలిన పుస్తకాలు, వొక మీరువా వచ్చి బొనపోలు ముందర కల బడ్డది. దివారిస్తే- బెజవాడ రామచంద్రా రెడ్డిగారు తన స్వంత పుస్తక భాండాగారం నుండి పుస్తకాల్నూ, పత్రికాల్నూ వొక మీరువాతోనూ వర్తమాన సమాజంవారికి ఇవ్వాలిందారనీ; వాటిని తన స్వంత ఇంట్లోనే బ్యాక్టర్లుమీద నెల్లూరుకు చేర్చా రనీ తెలిసింది.

వ్యవసాయపు వసులకు పు ప యోగ వదల్చిన బ్యాక్టర్లుమీద పుస్తకాల కట్టల్నూ చూచినకర్నాట అగ్రికల్చరీసుండే కల్చర్ వుద్వందిందా అన్నదింది.

ఈ రోజుల్లో ప్రయివేట్ లైబ్రరీలవస్త దీనాదిదీనంగావున్నా నెల్లూరు వర్తమాన సమాజంవారిస్థితి కాస్త గర్వకార్యమంగానే వుండవాలి. ఎన్నెన్నో పాతపుస్తకాలకు, ఎక్కడాలిందరి పుస్తకాలకు నెలవుగా వుంటున్నది; ఎందరెందరి పరిశోధకులనో ఆకర్షిస్తున్నది. మొన్నామధ్య కాశీ విశ్వ విద్యాలయంలో-19 వ శతాబ్దంలో హిందీ-తెలుగుల వచనరచన- అనే విషయంపై పరిశోధనచేస్తున్న వొకఅధ్యాపకుడు కొన్ని పాతపుస్తకాలనుపరిశీలింపడానికొనగానే యిక్కడికొచ్చి వెళ్ళాడు. అట్లా ఎందరో.

ఎందరిదరో నెల్లూరు సారస్వతాని మానులు తమతమ అమూల్య పుస్తకసంఘ యాన్ని యీ గ్రంథాలయంలో అపహరం రింది యీ సారస్వత యజ్ఞానికి తలావొక నమిధ గచ్చారు. అయిదైన పుస్తకాల్ని యీ సమాజంవారు దిల్లావల్లా చేయటండా ఎటినో భద్రపర్తి పూజిమా వస్తున్నారు. కావల్సినవారి ముందువుంది జ్ఞానవిజ్ఞ పెద్దవాడు.

ఈ గ్రంథాలయంలోని అపూర్వమైన, అమూల్యమైన పుస్తకసంఘాన్ని చూచి, ముగ్ధులై, యిది చేస్తున్న సారస్వత సేవకు కృతజ్ఞతగా రు. 116 లు చెల్లించి యిటి వలన యీ గ్రంథాలయ శాశ్వత పట్టులైన నెల్లూరేతరుల సైతం వున్నారు- శ్రీఅరుద్ర కవిగారు, తమకు శ్రీ ముఖ్యపాడి తిమ్మ రాజుగారు.

శ్రీ బె జ వా డ రామచంద్రారెడ్డిగారి మాదిరిగానే యింకా ఎందరో పుస్తకాలివ్వ తగినవాడన్నారు యీ నెల్లూరుసేవలో. ఉదాహరణకు, వెంకటగిరి రాజాగారి సంస్థానంలో ఎన్నో వందల-వేలు విలు వైన గ్రంథాలన్నవి, అపాతరోజుల్లో సేక రించినవి. అవన్నీ యిప్పుడు బూతవట్టి, చెదలెత్తిని కిరిలమైపోతున్నాయి. ఈ వెంక

టగిరి సంస్థానం లైబ్రరీలోని చువ్చ 7 వై వంతుదనే వొకాయన- ఉన్నాగూర్తావ్వ విద్యాలయం విద్యార్థి శ్రీ కె పురషోత్తం గారు-ఏ. హెచ్.డి. కోసం పరిశోధనచేస్తు న్నారుకదా. ఆయన వెంకటగిరికొచ్చి యీ పుస్తకాల గుట్టలమీద కూర్చొని బూత గీతా దులిపి, వొక సంవత్సరంపాటు పరి శోధనచేసి తన తీసికొని వ్రాస్తున్నారు. ఆయన చెప్తున్న చూడదయ వివరకమైన కథనం వింటుంటే కంటతడివెట్టని సార స్వతానిమారివుండదు.

ఇప్పుటి వెంకటగిరిరాజులు యీ పుస్తకాలకు అట్టే చెదలవట్టింది, పురుగులవశం చేసి కిరిలమైనా చేయిస్తారాని, అ మిగి లివున్న కొరవా నరవా పుస్తకాలయినా యిట్లాంటి లైబ్రరీకిచ్చి భద్రపరిచిందా మన అనర్జీ, శిల్పిరేటి లేకపోవడం శోచ నీయం.

★ ★ ★

వెంకటగిరి వ్యస్తావనవచ్చింది - ఇంకో మాట. వెంకటగిరి కాలేజీకోసం అక్కడ సాగుతున్న ప్రజోద్యమంగూర్చి ఒకమాట. రాజాగారు కిరివ్రంగావున్నా, వెంకటగిరి విద్యార్థిక యువకులు విశేషంగా పాటు వడ్డున్నారు. ఇప్పుటివరకు 75 వేలదాకా దందారు. రేపు 28 తేది నెల్లూర్లో డ్యాన్సు పోగ్గాం ఏర్పాటుచేసి మరో 10-15 వేలైనా వసూలుచేయాలని రంగంలోకి దిగి పని చేస్తున్నారు. వాళ్ళ పుక్త్యాహం చూస్తుంటే ఆశ్చర్యమొస్తున్నది. మరాఠాలు, రాజాలు, మోతుబరిపెద్దలు గమ్ముగుండి పోతున్నా నన్నననం, మధ్యతరగతివారిమండే ఈ మాత్రం విరాళాలు పోగుచేయగలిగారంటే మరీ ఆశ్చర్యంగా వుంది.

ఒకాయన తనకొడిక్కి పెండ్లిచేయాలను కున్నాడు. పెండ్లిబట్టలకు ఎట్లాలేదన్నా వెయ్యిరూపాయలు దాటుంది. ఆ వెయ్యి పెండ్లిబట్టలకు దండగచేసిదానికొడుగులు, ఆ మొత్తాన్ని ఈ కాలేజీవాళ్ళకిచ్చి, పెండ్లి రిజిస్ట్రాఫీసులో జరిపించాలనుకున్నాడు. అంతే; వెయ్యిన్నూటపదహారు కాలేజీవాళ్ళ కిచ్చి; కాలాకాపీసులో పెండ్లిజరిపించాడు. ఈ కాలేజీవ్యవస్థ యువకులంతా కట్టుగా వెళ్ళి కాలాకాపీసులో పెండ్లి జరిపించి దీవింబారు; దంపతుల్ని. అట్టేనే ఇంకొక 'మిడ్ వైస్' వుట్టోగం చేస్తున్న వొక మధ్యతరగతి మహిళ కాలేజీకి వొక గది కట్టించేదానికి విరాళం వ్యకటిందింది. అట్లా వ్యతి వెంకటగిరి సామాన్యుడి ఈ కాలేజీవిచ్చి దాగా ఎక్కిందాడు. ఇంక ఈ వెంకటగిరి వ్యవోద్యమాన్ని ఆపేదెవరు?

వెంకటగిరి రైల్వేస్టేషన్ నమివములో వున్న 50 ఎకరాల భూమిని కలెక్టరుగారు కాలేజీకి యిప్పించేదానికి సిపారసు చేశా రట. కాకాల్లికంగా వచ్చే జూలైనుండి కాలేజీ ప్యాకంభ మయ్యదానికి; నిర్మాణం పూర్తయి సిద్ధంగావున్న నమితి భవనాలు తయారుగా వున్నవట. నమితివారి కిర్యా నంకూడా పాస్తేవుండటం. మన ఆంధ్ర వ్యవస్థకు దీవాలాపిని - యీ సంవత్సరం కొత్తకాలేజీ లెక్కరకట జీతాలిచ్చేదానికి మోదగగర డబ్బులేదంటే - మేమే విరాళాలు వసూలుచేసి జీతాలిస్తాము వొక సంవత్సరంపాటు అని అంటున్నారు. ఈ వుద్దమం పరిస్థితి ఉంది, వెంకటగిరిలో విశ్వోదయవారి బ్యాంకి కాలేజీ అవిర్భవిస్తుందనీ ఆశ్రితం.

భాషాసమస్య

(5వ పేజీ కొరవ)

ఓయిపు పెత్తుంతురోలై-తమ అధిపత్యాల్ని అతేషరారత ప్రణానీకంపై చెలాయించా లనే అకాంక్షతో అఖండభారతదేశానికి,

ఏదైత భారత జాతీయభాషగా చేయాలని తలపెట్టింది. అంతో యింకో హిందీకన్న మెరుగైనభాష మాతృభాషగాల అతర భారతీయులందరికీ ఇది దున్నవమైంది. ఒక్కమొదటి హిందీభాషపై ధ్యమైతేయి. తమతమ మాతృభాషలు నన్నగిలకండా హామీకోరాదు.

వెంటనే కేంద్రవ్యవస్థకు స్టేటుపిరా యింది భారత రాజ్యాంగం గుర్తించిన అన్ని ముఖ్యభాషలు- ఇంగ్లీషు న హి- జాతీయభాషలేనని ప్రకటింది, తన తవ్వ కొద్దిగా దిద్దుకుంది. కానైతే ఈ ఎత్తుగడ హిందీభాషేతరులందరికీ అనుమానాన్ని కేర్పరిందింది. అన్నిభాషల్లోనూ వర్తకు నర్తీను పరిక్షలు జరగాలనీ, అందరి భాషలకీ సమాన ప్రతిపత్తి కలగాలనీ, ఇష్టంలేనివారిపై హిందీని బలవంతంగా గర్భదోమనీ ప్రభుత్వంనుంది హామీని కోరారు.

కేంద్రవ్యవస్థకు ఈ హామీని విల్లు రూపంలో పొందుపరచినా దివరకీ పార్ల మెంటులో హిందీ ఉన్నాయల ఒత్తిడివల్ల విల్లు చట్టరూపంధరించేనరకీ-హిందీభాష వారికంటే హిందీభాషేతరులకు భారము అనిపించే దిధంగా వక్షపాతమిట్టివే ప్రక ఠించింది బొత్తరాహాకేంద్రవ్యవస్థకు.

ఇదే దేశమంతటా చెలరేగిన దుమారా నికి అనలు భారణం - చట్టంలో పూర్తిగా ఇంగ్లీషును తొలగింది హిందీకి వట్టం కట్ట లేదని ఉత్తరాధిపారికిఅగ్గహం. హిందీవట్ట వక్షపాతమిట్టి చూపుతూ ఇతర భాషల వారికి అన్యాయం చేసినందుకు దక్షిణాది వారికి హిందీపై ఆగ్రహం, అనమ్మం కలి గేయి. నలుమూలలా దుష్ప్రభులు విప్లుం ఛించేయి. కోట్లాదిదీనిపాపయలవిలువగల అస్తినవ్వమైంది. ఎన్నో అమూల్య అమా యిక ప్రాణాల్ని బలిగాన్నదీ బాటోన్నాడ ఏకాది. ఈ వ్యతిరేకత ఎంతటి తీవ్ర రూపంధరిందంటే కేంద్రవ్యవస్థానికి తాను త్వరపడి తీసుకున్న నిర్ణయం కాంగ్రెసుపార్టీమేండ్లకుబలవల్ల మెజారిటీ లలింది నెగ్గిరా అ నిర్ణయం అధికనంత్వా కుల అధిప్తాయం మూదించలేదని స్పష్ట మయింది. ఈ సమస్య వునరాలోదించ వలసినదేనని నిర్ణయించింది.

దీరిపై వివిధరాష్ట్రాల అధిప్తాయం ఎలా వుందంటే-మద్రాసురాష్ట్రం హిందీని రాజభి, అంగ్లం, త మి లాల ను పెంపొందించే ద్వితీయా నూత్రాన్ని అంగీ రించ నిశ్చయించింది. ఆంధ్రప్రభుత్వం కాంగ్రెసు అధికారంలోవుంది గ ను క- కేంద్రానికి ఎక్కడ కోవమొస్తుందోనని త్రిభాషా నూత్రాన్ని వల్లసేసింది. నాగా లాండ్వంటి దిన్నరాష్ట్రం అంగ్లాన్నే అధి కారభాషగా నిర్ణయించింది. ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారు, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాలుకూడా త్రిభాషానూత్రానికి తిలదకాలిచ్చి ఒక్క హిందీనేతప్ప ఇతరభాషలన్నిటినీ తక్కు వగ్గంలో చేర్చేయి. కొన్నిరాష్ట్రాలు ఎటూ అధిప్తాయం వెలిమిప్పకముఖావం వహించేయి. కాని దేశం మొత్తంమీద సర్వజనా మోదమైన నిర్ణయం జరగలేదు.

అనలు ఈ సమస్యకి పరిష్కారమార్గం లేదా అంటే- ప్రతిరాష్ట్రంలోనీ ప్రభుత్వే తర రాజీయపార్టీలతో సంప్రతింది ఈ విషయం వునరాలోదిస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటిందింది.

కానైతే-

ఈ సమస్య రాజీయవాడులచే సాధించ బడవలసిన సమస్యకాదు. రాజీయాల కలితులైన నిష్పక్షపాతులగుభాషావేత్తలు- దేశభక్తుడయం పురోభివృద్ధి కాంక్షించే అభిజ్ఞాలు, నిర్ణయించవలసిన సమస్య.

ఈ నిర్ణయం అందరిపైనా భారాన్ని సరిసమానంచేస్తూ జాతీయ, అంతర్జాతీయ రంగాల్లో మన ప్రతిష్ట మన అంతస్తు, భంగకరంకానివిధంగా జరగాలి.

మనభాషాసమస్య ఇట్లా పరిష్కార మవాలంటే - మనదేశంలోని ప్రతిభాష

వారికి సమాన ప్రతిపత్తి వాసగదీ- విశా తీయం, విదేశీయంగానీ; త గి వం త గారవం కలిగి, ఉదాత్తమై, సాహిత్య సంపన్నమై ఏ ఇతర భాషియభాషంటూ -ముఖకాని భాషే మనకు జాతీయ భాష-రాజీయభాష - సర్వవ్యవహారభాష (Link Language) కావాలి. అప్పుడే ఈసమస్య శాశ్వతంగా పరిష్కార మవు తుంది.

అయితే ఇదేం చరిత్రకందనగదీ-భాషా వాడుల ఉపాతీతమయిందీకాదు. పూర్వం ఏయిప్రాంతావాడు ఏ యే భాషలు మాట్లాడుకొన్నా- భారతదేశంలో సర్వ శాస్త్రాలూ ఉన్నతవిద్యలంతా సంస్కృతంలో సాగేవి. అసేకు శితనగమధ్య ప్రజలంతా కాశీ, నలంద, తక్షశిల, నవ ద్వీపం, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయాలలో పరీక్షలిచ్చి వట్టంపొందేభాష సంస్కృతమే నన్నది చరిత్ర నిరూపించే సత్యం-ఈ ర్ణయం ఏఒక్క కేంద్రవ్యవస్థకు కాననం వల్లా ఒత్తిడివల్లా తీసుకున్న నిర్ణయంకాదు.

సంస్కృత వాఙ్మయంలోగల అతేష సాహితీసంపద, సర్వకళలలోనూ, శాస్త్రాల లోనుగల గ్రంథాలంతా- దానికా పదవి చేబుచ్చేయి. చతుష్టపికళలూ సంస్కృతం లోనే అధ్యాపించ వలెదేవి. ఆ భాషకుండే అపార జ్ఞానసంపదవల్లనే నేడుకూడా జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లండు, అమెరికా మున్నగు దేశాలన్ని సంస్కృతభాష గొప్పతనాన్ని అందున్న విజ్ఞానాన్ని గుర్తించి తాము సంస్కృతం అభ్యసిస్తూ తమ విశ్వవిద్యాలయాల్లో అభాషకి గౌరవస్థానంయిచ్చి అంగుగల సర్వవిజ్ఞానాన్ని తాము సంతరించుకొంటు న్నాడు.

సంస్కృత వాఙ్మయం వేదాంతం, ఇతిహాసం, ఆర్థికశాస్త్రం, న్యాయశాస్త్రం, గణిత జ్యోతిర్విజ్ఞాన బంగళ అయిర్వేదాది సర్వశాస్త్రాలాగల విజ్ఞానభరి

నేటి హిందీ-లేక ఇతర ప్రాంతీయ భాషలవలె పారి భాషిక వదాల్చి (Technical Terms) నృప్తిండుకోవల సిన పనిలేదు.

అందుచేత-

అందరికీ న్యాయంజరగాలంటే భారత దేశంలోని అన్నిప్రాంతాలవారు తమ మాతృభాషనూ సంస్కృతాన్ని ఆభ్యసిస్తే చాలు. ఉన్నతవిద్య ఇప్పుడు అంగ్లంలో వున్నదానికొడుగు నం స్కృతంలో- క్రమంగా దళలవారి జరగగాలి. అప్పుడు అందరిమీదా భారం సరిసమానం అవు తుంది.

అంతర్జాతీయ రంగాలలో పనివున్న వారు అంగ్లాన్ని ఆభ్యసించవచ్చు; లేదా సంస్కృతానికి అంతటా ద్వితీయాలు (దుబాసీలు) Interpreters లలిస్తారు. సంస్కృతానికి అంతర్జాతీయస్థాయివచ్చే వరకూ అంగ్లానికి స్వనిచ్చేవుటాదు అంచేలవారిగా సంస్కృతానికి అస్త్రాయి కల్పించాలి. అప్పుడు విదేశభాషలయిన అంగ్లంస్తానే జాతీయభాష-రాజీయభాషగా సంస్కృతం వెలుగొందుతుంది. ఏభాష వారికి భారంకాని, సౌలభ్యంకాని లేక పోవడంవల్ల దీనికి ఎవ్వరూ అభ్యంతరం చెప్పవలసిన పనిలేదు.

ఇక-సంస్కృతం మృతభాష అనే వాదం కొందరిలోవుంది. సంస్కృతంగాని భారత సంస్కృతిగాని తెలిసినివారెవ్వరూ అమాట అనరు. ఈనాటికి మనం కాశీ రామేశ్వరాలు ఎక్కడికెళ్లినా ఏభాష వారైనా చేపకరి అర్చన జరిపించాలన్నా, తిర్థరేడి జరిపించాలన్నా, వివాహం జరి పించాలన్నా తంతులంతా సంస్కృతం లోనే జరుగుతోందంటే-ఈజీవభాష భార తీయ జీవనంలో ఎంత పెనవేసుకు పోయిందో అర్థంకాగలదు.

ఒక్క సంస్కృతమే అన్నివిధాలా యావద్భారతానికి జాతీయభాష,

జ్ఞాన భాండాగారంల భాషగా గుర్తించాలి!

మహాశి, శివీకాశి గొప్ప లంకె వున్నది. హిందువులలో కొందరు హేతు వాదులు, నాస్తికులు మినహా మిగిలిన మతాలవారు మతాన్ని వికరీకంగా అదర్శిస్తున్నారు. మనీడు, చర్చి-ఇది కేవలం మతావధిరాలు మాత్రమేగావు. అట్టి వారికి ఉర్దూ-అంగ్లభాషలు రు దిస్తవి. దీనిలే వాటినే దేశభాషగా చేయవలసిం దంటారు.

కాని, హిందీ, ఉర్దూ, అంగ్లభాషలన్నీ సంస్కృత-పారసీభాషలు గొప్పవి. సం స్కృతంలోని జ్ఞాన భాండాగారమిట్లావుంది, దాని శబ్దాక్షర సంబంధం ములభమైనది, మెచ్చదగినది. ఇటువంటి జిశిష్టత అం గ్లంలో లేవాలని తావక్రయవడి జ్ఞాని తెర్లార్లైతూ కొంత ద్రవ్యాన్ని అందుకోసం ఒక నిడిగాచేసి వెళ్ళిచాడు.

అంగ్లం ఎట్లయినా దేశంలో ఇంకా ఎక్కువగా వ్యాప్తికి వస్తుంది. సంస్కృత పండితులు పారసీలో, పారసీ పండితులు సంస్కృతంలో అధికారంసంపాదిస్తేదాలా దాగా వుంటుంది.

అప్పు అందరిమీదా ఏకంగానే పడు తుంది-సంస్కృతం దేశభాష అయితే! కాగా అది Phonetic (శబ్దాక్షర జిశిష్ట సంబంధం) భాష. కాని దానివల్ల హైందవ సంస్కృతికి ప్రబలమైన ప్రాధాన్యంగలిగి, మిగిలినవి దెబ్బతినిపోతవనేభయం వుండ రాదు.

మలేషియాలో ఇస్లాం ప్రభుత్వమత మైనా, ఇతరులకు భాధలేకుండాచేస్తు న్నాడు. మనం పెక్కులరీవిధానాన్ని ఎంత గర్భవంగా అవలంబించినా దాని ప్రభావం హైందవేతరులమీద ఎంతవరకు వడింది తెలియదు. హైందవ సీమలో హైందవులే అట్టుగున సంస్కృతిపరంగా వుండే పరిస్థితివచ్చింది. అట్టి అపాయాన్ని అరికట్టడానికి హిందూ విశ్వపరిషత్ వట్టింది.

ఇదంతా ఎందుకు చెప్తోద్దామంటే, సంస్కృతాన్ని హైందవభాషగా కాకుండా ఒక జ్ఞానభాండాగారం భాషగా గమనించవలెనని నొక్కివక్కాణించదానికి!

— ఒక దమవరి.

..... (National Language) రాజీయ భాష - (Political Language or Court Language) వ్యవహారభాష - (Link Language)కాగల అర్థతవ్వన భాష-ఈ విధంగా పరిష్కరించబడక ఏహిందీ-అంగ్లాన్నే- త మి లాన్నే జాతీయభాష చేసిననాడు భారతదేశంలో అంతర్వ్యుధం చెలరేగి దేశం దిన్నానినం కాకతవుడు.

ప్రఖ్యాతి గాంచిన “భీరా” స్త్రీలు

ఫర్వీచరు వీరువాలు
* * *
జి. ఇ. సి. ఫ్యాన్సు - మోటార్లు, పంపు సెట్లు. అభివైక్య డింబు:- రావు అండ్ గుప్తా ఫోన్ : 421. ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

ఈవారం విశేషాలు

(2-వ పేజీ కొరవ)

'తిరుమొరల్' మీద వాగ్దానమునే కండ్లకు చేర్చడం. ఇంత దక్షతతో నాగరికజాతిలో వ్యవహరించగలగడం ముచ్చటగా నేనై వుంది. అట్లాంటి మంత్రులు, నిట్లాటైన వ్యవహారాలు మన అంధగళు లేరే అనే కొరత కూడా వేదించకపోలేదు-యిది వింటుంటే.

మళ్ళీ 10 వదియవాయు కొత్తనోట్లు రిల్యవ్యాంకువారు విడుదల చేయనున్నారట. అందులో హిందీ అక్షరాలు, హిందీలో సంతకాలు పొందుపర్చడమే కొత్త అంశమట. తమిళప్రాంతంలో అది 'నర్సులేట్' కావడానికిలేదని మద్రాసు యులు వాకవ్యమం లేవదీస్తారా?

మొన్న మొరార్జీగారి బడ్జెట్లో పెంచబడిన పోస్టల్ రేట్లు వచ్చే మే 16 తేదీ నుండి అమలులోకి వస్తాయట. ఈలోగా 'వాసిను'కోవల్సిన జాబులు వ్యాసేనుకొంటే సరిపోదా? ప్రభుత్వానికి వస్తుందనుకున్న 25 కోట్ల అదాయం ఎట్లావస్తుందో చూద్దాం.

శేంద్ర నం. సో. పా. వారి నాయకత్వంలో శేరళ నయ్యుక్త సోషలిస్టులు విలేజ్ ను కామెక కొత్తపార్టీని నెలకొల్పుకుంటామని విహారంగంగానే అంటున్నారు. సోషలిస్టుల 'గ్రావ' చూస్తుంటే శోచనీయంగావుంది. లోహియా దివి కేగిన తర్వాత ఆ మతాబాదాపోయినట్లుంది.

● 137 పిల్లలకం లండన్ లో నిర్మించబడిన వాక విద్విధి పిలంపేసే కొన్ని లక్షలపొండుపెట్టి వాక అమెరికా అయిన కొన్నాడట. ఈ విద్విధి సామాన్య అమెరికాకు తీసుకెళ్ళడానికి రవాణా ఖర్చుల క్రింద 18 లక్షల రూపాయలవుతుందట. ఎవరివిద్విధి వారికానందం!

● న్యూఢాయం, గండుముఖం, బుర్రపిసాలు - కేసం మూర్తిలో నేగాకుండా, సంగీతంలో కూడా ఆ గంభీర్యాన్ని గలపెట్టిన మహనీయు సంగీత విద్వాంసులు ఉసాద్ బడేగులాం అలీఖాన్. అయిన 'హరిదాస్' కీర్తన వాక్కుల దాలు ఈ వ్యవహారాన్ని సమ్మాననంపర్చడానికి బలవంతంగా పాడినా, తేలికైన మతగతనం చేసివా అయిన బాటి, వలుకు అయినదే హతాత్ అరోహణ, అవరోహణలలో అయిన రాగప్రసానపుత్రులు అయినదే. హిందూస్థానీ సంగీతంలో అయినకు అయినేసాటి, తాను సంపాదించినదాల్లో ఎక్కువభాగం ధర్మసంస్థలకే యిచ్చాడు; కడకు ట్టుకూడా వ్యాపారేదు. మొన్న హైదరాబాద్ లో అయిన కన్నముతాడు. మన సంగీతవ్యవహారంలో-నుకొలమైన, సర్వాంగనుండగమైన భారతీయ సంగీతానికి వభంలో అయినతెలిసి వెలికి వెలికి.

జనవాణి

(2 వ పేజీ కొరవ)

ప్రాయం. లోకల్ పేసర్ అంతదక్కగా సడవడంకన్నం సాహిత్యసభల రిపోర్టింగ్ చాలా శ్రమకలిగిన అర్థశ్రేణి చేస్తున్నారు. ఏ వ్యభాంతమైనా ఎడిట్ కాకుండా రావడంలేదు. ఇంతకంటే మీరు పెద్ద ట్రబుల్స్ లో వుండవచ్చు. 'హంబెస్టర్ గార్డియన్' దిన పత్రికలో కాని, వారపత్రికలో కాని ఎడిట్ గాకుండా వాక్కు పేరా వుండేదాదు - అ. టాడ.

ఉగాది వ్యాసాల కూడా చాలా సెలక్టివ్ గావున్నవి. స్టాండర్డ్ పడిపోతుందా

చూస్తున్నాడు. మీకంటే ఎంతో పెద్దలైన వాని వాకవ్యం చేసినవని యువకులైన మీరు యిచ్చాడు చేస్తున్నారు. హైదరాబాద్. -ఒక చదువరి

చెన్నూరు విద్యుత్తీగలు

పై శీర్షిక క్రింద గత వారం జమీన్ రైతుల్లో-అయినా ఈ విద్యుద్దీగవాళ్ళకు పాతకాలమిదనుండితప్ప మరొకటినుండి తిగలు పోనిచ్చేదానికి స్థలం దొరకలేదా? - అన్నారు.

మహాశయా! ముందు తిగలుపోతుంది వది. తరువాత వెలసిందే పాతకాలం. ఇందులో ఎలక్ట్రిసిటీ దిసార్థమెంటుగాళ్ళకప్పేమిలేదు.

చెన్నూరు. -పి. పరంధామయ్య

(ఎవరిదితప్ప; ఎవరముందు అక్కడ ప్రవేశించారు-అనే చర్చకన్నా యిక జరగాల్సినదానిపై చర్చలు తీసుకోవడంగదా మనకు కావల్సింది- నం. జ. రై.)

శిఖరంవారివిధి శాసనశిల

'నిరాదరించబడుతున్న నెల్లూరు శిల్పకళ' వ్యాసం చదివిన తర్వాత వాక విషయం వ్రాయాలనిపించింది. నెల్లూరు లోని శిఖరంవారివిధిలో తమిళరావలో చెక్కబడినపుమారు గజంలోపుపొడవున్న బండను మురికికావ్వంకెనగా వాడుతున్నారు. ఆ బండ దిన్నబటానుండి శిఖరంవారివిధి తిరుగుడులోవుంది. అంటే కుడివక్కనపున్న మసీదుకుపోవాలంటే ఆ బండపైన నడిచిపోవాలి. ఎచుకా ఆ బండ రంగనాయకులపేట స్వామివారి క్రనో; ఇతరస్థల విశేషాలనుగూర్చిన చరిత్రనో తెల్పేదిగా వుండొచ్చు. ఇట్లాంటి చరిత్ర తెల్పేబండలను దేవదాయశాల వారో, మరే ప్రభుత్వశాలవారో తద్రవర్తే యేర్పాటు చేయకూడదా?

నెల్లూరు. -పి. కె. శంకరనారాయణ

(ఆ మధ్య ప్రఖ్యాతచరిత్రకారులు శ్రీ నేలటూరి వెంకటరమణయ్య నెల్లూరువద్ద వెళ్ళినపుడు శ్రీ ఎన్. ఎన్. కృష్ణమూర్తి గారు యా శాసనం బండకగ్గరికి తీసుకొచ్చారు. శ్రీ వెంకటరమణయ్యగారు ఆ శాసనం ప్రతిని కాగితంమీద ముద్ర తీసుకొనివెళ్ళారు. ఆ శాసనం దేర్భిత్వపుండో మరింతదాకా వంపలేదు. ఆ పరిసరాల్ని అవ్వుడు కలయిదిగి చూశావ్. ఆ ప్రాంతంలో కైర దేవాలయమొకటి వుండివుంటుందనే వూహామాత్రం చేశారు. - నం. జ. రై.)

పల్లెలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

నాగార్జునసాగర్ జిల్లాకు పువయోగవడే విషయంలో, కరువుకు సంబంధించి శాసన సభలో బాగరచ్చుచేశాడు. మొన్న రివిన్యూ మంత్రి పర్యటనలో కూడా ముఖ్యమైన పాత్రనే వహించాడు. అట్లానే శ్రీ వెంకట పాపిరెడ్డికూడా వ్యవసాయ శ్రమగా, మళ్ళీ మాట్లాడితే సర్వస్వశాంతంగా చూస్తాడు తారు - వ్యవహరిస్తారు. అధికారపార్టీలో వుండి నోటికి తాళిం చేసుకోవడంకంటే, ప్రతిపక్షంలోవుండి-వసలు కాకపోయినా- తనిదితర చూస్తాడడమైనా మేలేమోనని పిస్తుందిగదా!

ఈవారం రోడ్డు అభివృద్ధి కార్యక్రమాల విషయంలో అధికారపార్టీ ఈవారం రోడ్డు అంత నాశనంగావుండడం అత్యర్థమేమి! మొన్న అసంతృప్తిగానే అవారిని పోవలసివస్తే, చారు కళకల నృత్యంచేసింది! ఎంత లోతుగుంటులు; ఎన్నిగుంటులు; అనలది రోడ్డేనా? రాను! రాను!!

మినగల్లు దొంగి 21 తేదీ హరిజనవాడలోని ఒకవర్గం, ఇంకోవర్గం ఇండ్లమీద వట్టవగలు కర్రలు, బరికలా, గొడ్డల్లతో దాడిచేసి, ఇండ్లలోని వారిని దాచగొట్టి, దోపిడీనుకొనిపోయారని; బలపైన గాయాలతో అల్లురు నెల్లూరు పెద్దాచ్యుతిలో దిలిక్కి పొందుతున్నారని; నాపూరు దినదిన్నయ్య అనే అతను ఇంకా న్యూహాకండా దాపు బృతుడులో వున్నాడని తెలుస్తున్నది.

పొలిస్ కమిషనరుగారి తీసుకోలేదని హరిజనులు అనంశ్చిప్తి వెలిబుస్తున్నారు. జేడీయిలో పై అధికార చూడగలరని అభిప్రాయం. దొంగిదార్లను తగినవిధంగా శిక్షించి శాంతిని నెలకొల్పగలరని అభిప్రాయము.

కోట పెరిపోతా ఎవ్వరూ 'బాట్ అఫ్ అర్డర్' అనే జవాబుతప్ప ఇంకేమివుండదు. ఆ రైసు అర్డర్ లో వుండేదెవ్వడో ఆ అధికారశ్రేణిలోయి! పెరిపోతా సరినొకాడా ఇంత సిగ్గుచా లినత సంగతి వుంటే ఎట్లా? ఎవ్వరూ అర్డర్ లో లేనిదానికి పెరిపోతాలు పెట్టుకోవడమెందుకు?

Pen House పెన్ హౌస్

ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు.

★ ★ ★

అన్ని రకముల పేనాలు, బాల్ పేనాలు విక్రయించబడును - రిపెర్టుచేయబడును.

ప్రారంభం :: 4-5-68

ఇంటిజాగా అమ్మ బడును

★ ★ ★

నెల్లూరు శాంతినగరులో దర్గా మిట్ట పోస్టాఫీసుకు దగ్గర 70 అంకణముల యిండ్లపాటు అమ్మబడును.

వలయువారు:

ADVT. Box No. 165.
Zamin Ryot - NELLORE

ఇల్లు - భాల్జిజాగా అమ్మ బడును

నెల్లూరు కస్తూరిదేవి నగరులో వ్యస్తతము అవ్వలేదు శ్రీ వి. అనంతరామయ్య గారు కాపురముంటున్న ఇల్లు - అందుకు సంబంధించిన భాల్జి నగరము పుమారు 100 అంకణములు - నదరు నైశము సకు వ్యక్తగాయున్న భాల్జి నగరము పుమారు 88 అంకణములు (వ్యస్తతము బ్యాంక్ లో రిపేరు చేయుచుండునది) విక్రయించదలచినాము.

వివరములకు :-

VARANASI RAMAIAH,
41, Kumbhakonam Road,
PANRUTI
(South India.)

★★★ పూర్తి ఉత్తరదేశ యాత్ర ★★★

55 రోజులు — రూ. 350/- లు మాత్రం:

7-5-68 తేదీ బయలుదేరును.

రెండుపూటల ఫుద్ది-రుద్దిగల బోజనము లభ్యమగు వనతి సౌకర్యముచేరి రూ. 350/- లు మాత్రం. బడరీ, కాశ్మీరు, వందద్వారకలు, శేదారనాట్, ఢిల్లీ, బొంబాయి, కలకత్తా, గయ, కాశీ వగైరా పుణ్యస్థలములు చూడ చాలా తక్కువ ధారితో యేర్పాటు చేయబడినది.

అలసించక త్వరపడవలెను - కొద్దిసిట్లు గలవు.

వివరములకు :-

శ్రీ గురురాజ్ యాత్రా సెప్టల్,
13/74, ఆచారిపేధి - నెల్లూరు.

ఆరవ అఖిలభారత బేసిక్ సాహిత్యపోటీ

ఆరవ అఖిలభారత బేసిక్ సాహిత్య పోటీలో పాల్గొనుటకుగాను భారతీయరచయితల వద్దనుండి ఈదిగవ కనువరదిన విషయములపై వ్యాకృత/పుస్తకముల (నాటకములుకూడా)రూపములలో ఎంట్రీలుకోరడమైనది.

- (1) సామాజిక అభివృద్ధి - సాంఘిక అర్థిక మార్పులు.
- (2) సామాజిక అభివృద్ధియందు వాలంటరీ సంస్థల స్థానం.
- (3) సామాజిక విలువలను నిర్మించడములో వందాయతీల స్థానం.
- (4) వందాయతీరాట్ ప్యగతి-వందాయతీలు కియూలుసాధించిన కళనాలు
- (5) గ్యామీలు మానవశక్తిని - గ్యామీలు అభివృద్ధికి - అత్యధిక ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించుట కువయోగించుట.
- (6) గ్యామీల సువ్యవస్థీకరణలో యువతల స్థానం
- (7) సాంఘికాభివృద్ధిలో మహిళలస్థానం.
- (8) గ్యామీలకు వుద్ధికరమైన ఆహారము విక్రయించేయు కార్యక్రమముల ద్వారా మంచి ఆరోగ్యము - యెక్కువ బిశ్వర్యము సాధించుట.
- (9) సామాజిక అభివృద్ధి వత్తకాలద్వారా సమాజములోని బహిష్ట వర్గాల ప్యగతిని సాధించుట.
- (10) కుటుంబ కయంత్రణలో సామాజిక అభివృద్ధి వత్తకాలపాత్య.
- (11) వ్యవసాయ రంగం అధికాభివృద్ధిలో వందాయతీరాట్ స్థానం.
- (12) సహకార రంగంలో స్వార్థవరత్తమును నిర్మూలించుట.
- (13) అధికృత్తి-రైతుకు ఇనుమిక్కిలి లాభములకు సహకారవ్యవసాయం
- (14) సహకార వరవతిని సార్థకముగా ఉపయోగించుకొనుట.
- (15) కో-ఆపరేటివ్ మార్కెటింగు - ప్యాపెసింగు.
- (16) రరలనదువులో వుండుకొనుటకుగాను వి. యోగదారుల సహకారసంస్థలు.
- (17) సహకార వత్తరప్ర్యాక్టిలు-కో-ఆపరేటివ్ ప్రాసెసింగులో ఒకగీటురాయి.

రూ. 1000/- లు విలువగల 17 ప్రైజులు యివ్వబడును.

ఒక్కోక సబ్జెక్టు పై ఒక్కోప్రైజు మాత్రమే యివ్వబడును.

భాష-తైలి:

ఎంట్రీలు దిగువ కనువరదిన భాషలలో నుండవచ్చును.

అస్సామీ, బెంగాల్, గుజరాత్, హిందీ, కన్నడ, కాశ్మీర్, మలయాళం, మరాఠీ, ఒరియా, గురుముఖ్, సింధి, తమిళం, తెలుగు, ఉర్దూ.

ఎంట్రీలు, సాదారణ సాఫీ తైలిలో - సామాజికాభివృద్ధియందు వందాయతీరాట్ - సహకార రంగముందు నిమగ్నమైన క్యామీకుల నుద్దోదినా వారికందబాదైన తైలిలో నుండవలెను.

పరిమితి:

వ్యాకృత్యంలో 10,000 పదములకు మించరాదు లేక డెబ్బి-ఒకావో ప్రైజాలో 16 పాయింటు ప్రైపులో ముద్దిగతైన 40 పేజీలవి మించరాదు. పుస్తకములైన యెడల అవి సదిత్యముగా నుండవలెను.

కాపీరైటు:

విహమతి పొందిన ఎంట్రీ కాపీరైటు - ఏ విధమైన యిచ్చించుట లేక్షండా భారతవ్యభుత్తమునకు మార్చబడును. ఇరువురికి అమోదమైన విధంగా తగిన సొమ్ము కాపీరైటుకు చెల్లించబడును.

ఎంట్రీఫీజు:

వ్యక్తి ఎ. టీకు రూ. 3/- లు ఎంట్రీఫీజు చెల్లించవలెను. ఎంట్రీలు అంగీకరించుటకు ఆఖరుతేది 30-9-1968. పోటీకి సంబంధించిన యాల్పు వగయిరా విషయములపై వ్యాఖిండి.

తైరెక్షర్ (బేసిక్ లిటరేచర్)

మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ఫుడ్, అగ్రికల్చర్, కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు అండ్ కో-ఆపరేషన్,

(డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు అండ్ కో-ఆపరేషన్.)

క్రిమిల్ నా - న్యూఢిల్లీ.